

Polvijärven kunta

**TILINPÄÄTÖS
VUODELTA
2017**

Tilinpäätös ja
toimintakertomus

Sisällysluettelo

1.	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1.	OLENNAISET TAPAHTUMAT JA KOKONAISTALouden KEHITYS	2
1.1.1.	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	2
1.1.2.	KUNNAN HALLINTO	4
1.1.3.	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	7
1.1.4.	OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS	8
1.1.5.	OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	10
1.1.6.	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA PÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	15
1.1.7.	YMPÄRISTÖTEKIJÄT	16
1.1.8.	SELOÑTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	16
1.1.9.	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	17
1.1.10.	TOIMINNAN RAHOITUS	19
1.1.11.	KUNNAN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT.....	21
1.1.12.	KUNNAN KOKONAISTULOT JA –MENOT	24
1.1.13.	KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	25
1.1.14.	KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	29
1.1.15.	KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	30
1.1.16.	KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT.....	32
1.1.17.	KESKEISET LIITETIEDOT	34
1.1.18.	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	35
1.1.19.	ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	37
1.2.	TOTEUTUMISVERTAILUT	38
1.2.1.	Käyttötalousosan toteutusvertailu tulosalueittain	39
1.2.2.	Tuloslaskelmaosan toteutusvertailu	42
1.2.3.	Investointien toteutusvertailu.....	47
1.2.4.	Rahoitusosan toteutusvertailu	53
1.3.	HALLINTOKUNTIEN TOIMINTAKERTOMUKSET	55
1.3.1.	RAHOITUSERÄT JA LAINAT.....	58
1.3.2.	VAALIT	58
1.3.3.	TILINTARKASTUS	59
1.3.4.	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	59
1.3.5.	YLEISHALLINTO.....	59
1.3.6.	TALOUSSHALLINTO	65
1.3.7.	ELINKEINOTOIMI.....	67
1.3.8.	RAKENNUSVALVONTA	69

1.3.9. SIVISTYSTOIMI.....	72
1.3.10. TEKNINEN TOIMI.....	76
2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	82
2.1. TULOSLASKELMA	83
2.2. RAHOITUSLASKELMA.....	85
2.3. KUNNAN TASE	87
2.4. KONSERNITULOSLASKELMA	90
2.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	92
2.6. KONSERNITASE	94
3. LIITETIEDOT	97
3.1. Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös.....	99
3.2. Tuloslaskelman liitetiedot	103
3.3. Rahoituslaskelman liitetiedot.....	109
3.4. Taseen liitetiedot.....	111
3.5. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	136
4. LUETTELOT JA SELVITYKSET	147
5. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	150

1. TOIMINTAKERTOMUS

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS

1.1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2017 sujui monella mittarilla mitattuna hyvin. Vuoden aikana kunnan organisaatiossa tapahtui huomattavia muutoksia, vaikka palveluiden käyttäjille nämä muutokset eivät välttämättä näkyneet lainkaan. Vuoden alussa sosiaali- ja terveystalouden järjestämis- ja tuottamisvastuu annettiin kaikissa maakunnan kunnissa uudelle Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle, Siun sotelle. Siun soten ensimmäinen toimintavuosi oli lupaava: suuresta muutoksesta huolimatta toiminta oli taloudellista ja palveluiden käyttäjät pääsääntöisesti tyytyväisiä.

Uusi kuntalaki tuli voimaan kesäkuun alussa ja samaan aikaan vaihtui valtuuston toimikausi. Samassa yhteydessä otettiin käyttöön kunnan uusi hallintosääntö ja pantiin täytäntöön valtuuston vuonna 2016 päättämä uusi organisaatorakenne. Organisaatiouudistuksen lisäksi kaikki johtavat viranhaltijat vaihtuivat vuoden aikana ja osa tehtävistä hoidetaan edelleen tilapäisin järjestelyin. Kunnan palvelut säilyivät pääosin entisellä, varsin hyvällä tasollaan. Toiminnalliset ja strategiset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti kokonaan tai osittain, mutta kehitettävää jäi myös tuleville vuosille.

Alkuvuodesta 2018 on järjestetty investointeihin ja tuleviin tapahtumiin liittyviä kuntalaistilaisuuksia, joiden tavoitteena on parantaa kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia päätöksentekoon jo valmisteluvaiheessa. Alkuvuonna on valmisteltu myös kunnan viestintästrategia, jonka mukaan kunnan sisäinen ja ulkoinen viestintä on tavoitteellista, johdonmukaista ja avointa. Strategia jalkautetaan kaikkiin työyksiköihin vuoden aikana.

Yleisen taloustilanteen parantumisen ja kunnassa tehtyjen toimenpiteiden ansiosta työttömyys ja siitä aiheutuneet kustannukset kääntyivät vuoden 2017 aikana laskuun. Vuoden 2017 lopussa Polvijärven työttömyysprosentti oli maakunnan kolmanneksi pienin: 14,4 prosenttia. Koko maakunnan työttömyysprosentti oli 16,1. Vuotta aiemmin Polvijärven työttömyysprosentti oli 18,5 prosenttia ja koko maakunnan 18 prosenttia. Loppuvuodesta kunnan osuus työmarkkinatuesta kääntyi selvään laskuun ja jäi noin 50 000 euroa talousarviossa arvioitua pienemmäksi.

Kunnan talousarvio toteutui huomattavasti talousarviossa arvioitua parempana. Tilikauden tulos on noin 1,3 miljoonaa euroa. Tästä esitetään tehtäväksi noin 1,1 miljoonan euron investointivaraus vapaa-aikatalon peruskorjaukseen ja tuloutetaan noin 0,3 miljoonaa euroa poistoeroa, jolloin tilikauden ylijäämäksi muodostuu hieman yli puoli miljoonaa euroa. Tämä vastaa yhden tuloveroprosentin tuottoa.

Sekä toimintatuotot että toimintakulut pienenevät edellisvuodesta. Huomionarvoista on se, että toiminnan nettomenot, eli toimintakate pieneni 2,1 prosenttia edellisvuodesta, noin puoli miljoonaa euroa. Osa tästä selittyy Siun soten onnistumisella, mutta myös kunnan kaikki toimialat pysyivät hienosti talousarviossaan.

Verotulot kasvoivat puoli miljoonaa euroa, eli 4,4 prosenttia edellisvuodesta. Kunnallisveron tuotto kasvoi 3,1 prosenttia ja yhteisöveron tuotto peräti 20,9 prosenttia. Valtionosuudet vähenivät 0,6 miljoonaa euroa, 3,7 prosenttia.

Kunta investoi 1,4 miljoonalla eurolla ja kaikki investoinnit katettiin kokonaan kassavaroilla. Suurin yksittäinen investointi oli Sotkuman koulun ja päiväkodin laajennus.

Vuoden lopussa kunnalla oli noin miljoona euroa pitkäaikaista lainaa, 237 euroa asukasta kohti. Lainat vähenivät 0,3 miljoonaa euroa eikä uutta lainaa otettu. Erilaisten rahoitusratkaisujen, kuten leasingrahoituksen yleistyttyä on hyvä huomata, että lainan määrä ei välttämättä kerro koko totuutta kunnan taloudellisesta asemasta, mutta Polvijärvellä se kertoo. Olennaista on se, että Polvijärvellä ei ole myöskään merkittäviä vuokra- tai leasingvastuita.

Polvijärven kunnan taloudellinen tilanne on tällä hetkellä vakaa, mikä antaa hyvät lähtökohdat selviytyä myös tulevien vuosien mittavista investoinneista ja maakuntauudistuksen aiheuttamista taloudellisista riskeistä.

Loistavaan tulokseen ei olisi päästy ilman yhteiseen tekemiseen sitoutunutta ja osaavaa henkilöstöä. Koko henkilöstö ansaitsee lämpimät kiitokset hyvin tehdystä työstä. Yhteistyö on sujunut hyvin ja eteenpäin katsovassa ilmapiirissä myös luottamushenkilöiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa, siitä kiitokset myös heille.

Jari Tuononen
Kunnanjohtaja

1.1.2. KUNNAN HALLINTO

Kunnan toimieliminä ovat päättyneenä tilikautena olleet seuraavat:

<u>Toimielin</u>	<u>Tulosalueet</u>
Valtuusto	
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus
Kunnanhallitus	Sosiaali- ja terveystoimet Yleishallinto Taloushallinto Elinkeinotoimi
Rakennusltk./Tekn. ltk. lupajaosto	Rakennusvalvonta
Sivistyslautakunta	Sivistystoimi
Tekninen lautakunta	Tekniset palvelut

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta edellä mainittujen toimielinten jäsenet sekä asianomaisten toimielinten tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat.

Tilivelvollisia viranhaltijoita 31.5.2017 saakka olivat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, sivistysjohtaja, kunnankamreeri, rakennuspäällikkö ja rakennustarkastaja.

Tämän jälkeen (1.6.2017 lukien) tilivelvollisia ovat olleet kunnanjohtaja, sivistysjohtaja, talous- ja hallintojohtaja ja tekninen johtaja.

Pekka Kuosmanen toimi va. kunnanjohtajana ajalla 1.1.2017 - 30.4.2017. Jari Tuononen aloitti kunnanjohtajana 1.5.2017.

Valtuuston puheenjohtajana on alkuvuonna 2017 toiminut Jorma Huttunen, 1. varapuheenjohtajana Anja Hyvärinen ja 2. varapuheenjohtajana Heli Routa-Mutanen.

Valtuuston puheenjohtajana on 19.6.2017 lukien toiminut Hanna Vannas, 1. varapuheenjohtajana Tiina Mustonen ja 2. varapuheenjohtajana Urpo Leminen.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on alkuvuonna 2017 toiminut Asko Mustonen, 1. varapuheenjohtajana Tiina Mustonen ja 2. varapuheenjohtajana Veikko Isoniemi.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on 19.6.2017 lukien toiminut Asko Mustonen, 1. varapuheenjohtajana Riitta Kuronen ja 2. varapuheenjohtajana Jorma Huttunen.

Kevään 2017 kuntavaalien jälkeen valtuuston paikkajakauma on:

KESK	12
SDP	7
PS	1
KOK	<u>1</u>
Yhteensä	21 valtuutettua.

Valtuuston paikkamäärä on 1.6.2017 lukien 21, kun se aiemmin oli 27.

Polvijärven kunta kuului vuoden 2017 lopussa kolmeen eri kuntayhtymään: Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä (Siun sote), Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.

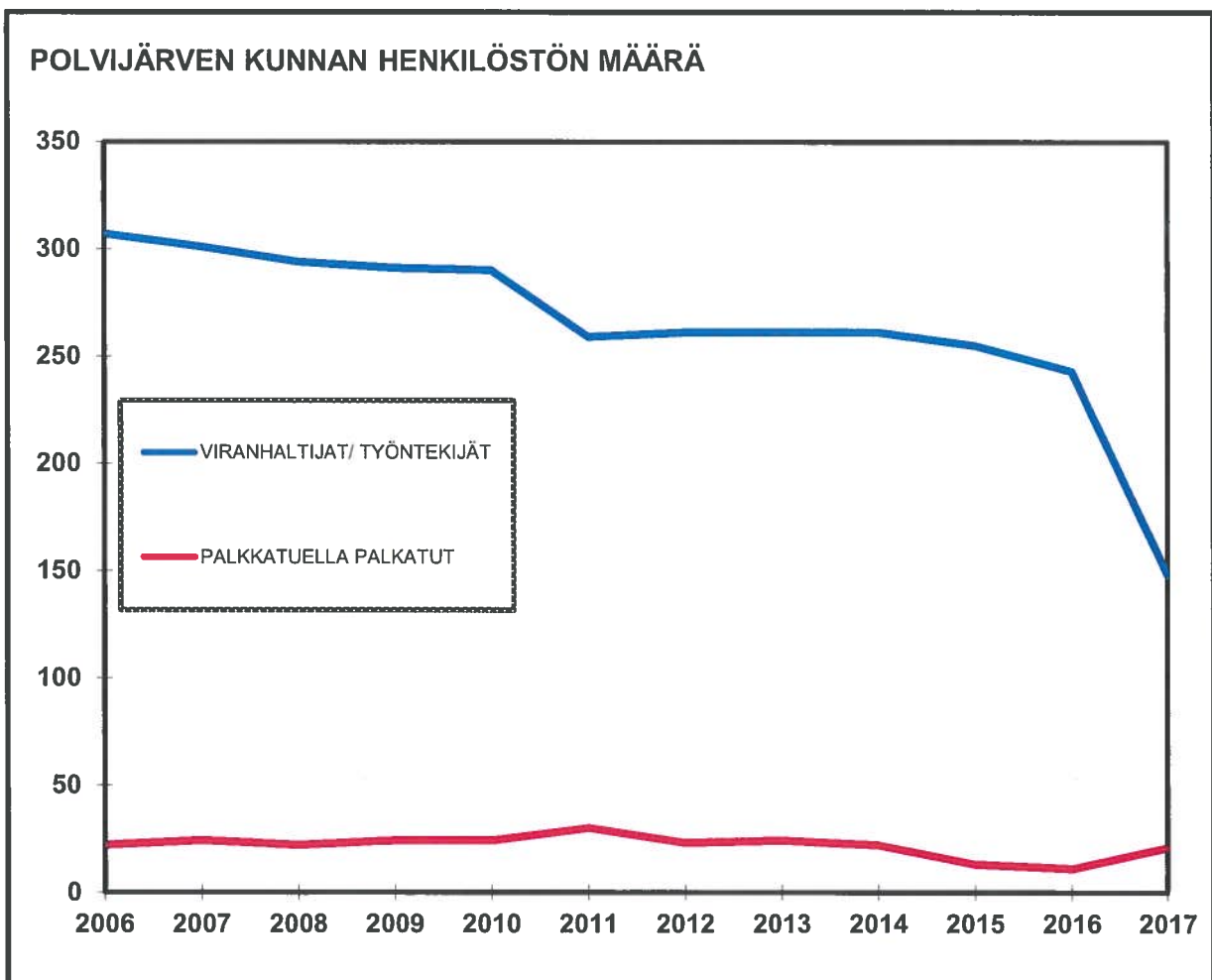
Kunnan vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilöstön yhteismäärä vuoden lopussa oli 148, eli 95 pienempi kuin edellisen vuoden lopussa. Henkilöstömäärän väheneminen johtui sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstön siirtymisestä Siun soten palvelukseen.

Kunnan palveluksessa olevan henkilöstön määrän kehitys ilmenee seuraavalta sivulta.

POLVIJÄRVEN KUNTA

HENKILÖSTÖ 31.12.

	VIRANHALTIJAT/ TYÖNTEKIJÄT	PALKKATUELLA PALKATUT	YHTEENSÄ
2006	307	22	329
2007	301	24	325
2008	294	22	316
2009	291	24	315
2010	290	24	314
2011	259	30	289
2012	261	23	284
2013	261	24	285
2014	261	22	283
2015	255	13	268
2016	243	11	254
2017	148	21	169

Vuoden 2017 henkilöstömäärän vähennys johtuu sote-henkilöstön siirtymisestä Siun sotelle.

1.1.3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 2,7 prosenttia vuonna 2017. Inflaatio oli 0,7 %. Valtion velkamäärä kasvoi edelleen voimakkaasti. Koko maan työttömyysasteen keskiarvo oli 11,5 %. Pohjois-Karjalassa ja Polvijärvellä työttömyys oli huomattavasti korkeampi kuin koko maassa keskimäärin.

Seuraavassa on esitetty suhdannekehitystä kuvaavia muuttujia ja niiden muutosta edelliseen vuoteen verrattuna:

	2014	2015	2016	2017 ^{*)}
BKT	-0,6 %	-0,1 %	2,1 %	2,7 %
Inflaatio, vuosikeskiarvo	1,0 %	-0,2 %	1,0 %	0,7 %
Valtion velka, mrd.€	95,1	99,8	102,3	103,6
Valtion velan osuus BKT:sta	46,4 %	47,7 %	47,7 %	61,4 %

^{*)} Ennakkotietoja

Valtiolla oli velkaa vuoden 2017 lopussa noin 103,6 mrd.€, eli 18.900 €/asukas. Valtion velkamäärä kasvoi vuoden aikana noin 1,3 mrd.€, eli noin 1,3 %.

Korkotasoa oli erittäin matala koko vuoden ajan.

Kuntaliiton tiedotteen mukaan kuntien vuoden 2017 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden vahvistuneen viime vuonna, mutta ennako-odotukset eivät kuitenkaan täytyneet. Kuntien velkaantumisen kasvu jatkui.

Kuntatalouden rahoitusasema oli ensimmäistä kertaa pitkään aikaan tasapainossa.

Alueelliset ja paikalliset erot taloustilanteissa kuntien kesken olivat suuria.

1.1.4. OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS

Asukasluvut vuoden vaihteessa

	Vuoden vaihde	Vuoden vaihde	Muutos		Vuoden vaihde (ennakkotieto)	Muutos	
	2015-2016	2016-2017	hlöä	(%)	2017-2018	hlöä	(%)
Polvijärvi	4.558	4.513	-45	(-1,0 %)	4.415	-98	(-2,2 %)
Joensuu	75.572	75.871	+299	(+0,4 %)	76.096	+225	(+0,3 %)
Juuka	5.036	4.937	-99	(-2,0 %)	4.816	-121	(-2,4 %)
Kaavi	3.193	3.154	-39	(-1,2 %)	3.048	-106	(-3,4 %)
Kontiolahti	14.825	14.811	-14	(-0,1 %)	14.833	+22	(+1,5 %)
Liperi	12.335	12.304	-31	(-0,2 %)	12.156	-148	(-1,2 %)
Outokumpu	7.140	7.096	-44	(-0,6 %)	7.009	-87	(-1,2 %)

Polvijärven, Pohjois-Karjalan ja koko maan työttömyysasteet (lomautetut mukaan lukien) olivat seuraavat:

	joulukuu 2016	joulukuu 2017	vuoden keskiarvo 2017
Polvijärvi	18,5 %	14,4 %	15,7 %
Pohjois-Karjala	18,0 %	16,1 %	16,2 %
Koko maa	13,6 %	11,2 %	11,5 %

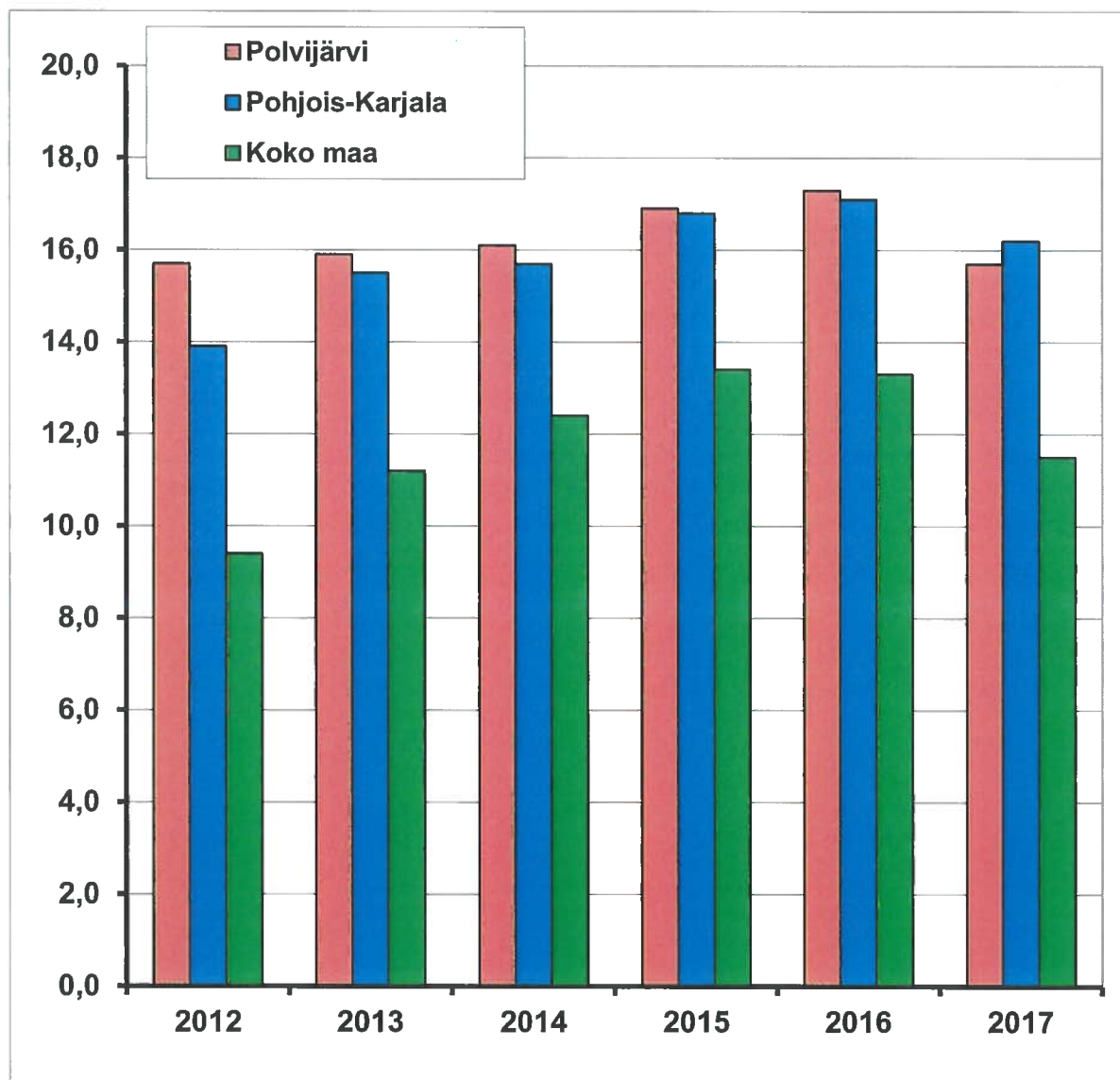
Työttömyysaste lasketaan ammatissa toimivasta väestöstä (ATV:stä)

Työttömyyden kehitys on ollut seuraava:

TYÖTTÖMYYSASTEET

Vuoden keskiarvot

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Polvijärvi	15,7	15,9	16,1	16,9	17,3	15,7
Pohjois-Karjala	13,9	15,5	15,7	16,8	17,1	16,2
Koko maa	9,4	11,2	12,4	13,4	13,3	11,5

Polvijärven kunnan työllisyyden hoidossa on vuoden 2017 loppupuoliskolla saavutettu myönteisiä tuloksia. Kunnan työttömyysaste on tällä hetkellä Pohjois-Karjalan kolmanneksi pienin Liperin ja Kontiolahden jälkeen. Alle 20-vuotiaita työttömiä ei ole viimeisessä kuukausitilastossa yhtään.

Kuntaan palkattiin työllisyyskoordinaattori 1.8.2017 lukien. Työtä on tehty asiakaslähtöisesti yhteistyössä Polvijärven työpajojen kanssa. Työllisyysasteen paranemisen vuoksi työmarkkinatuen kuntaosuuden menot ovat pienentyneet loppuvuona 2017 aiemmasta n. 50.000 eurosta n. 30.000 euroon kuukaudessa.

1.1.5. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Tilikauden tulos

Polvijärven kunnan vuoden 2017 talousarvio oli laadittu ns. nollatuloksen pohjalle. Tilinpäätös poistojen jälkeen ennen varausten tekemistä osoittaa 1.294.593,85 euron tilikauden tulosta.

Kysymyksessä on kunnan 17. peräkkäinen ylijäämäinen tilinpäätös. Kunnan edellinen alijäämäinen tilinpäätös on vuodelta 2000.

Huomionarvoista on, että kunnan toimintamenot vähenivät 1,0 milj. euroa (-3,5 %) edellisvuoteen verrattuna, mikä yhdessä toimialojen hyvin toteutuneiden talousarvioiden kanssa mahdollisti hyvän tuloksen. Toimintakate parani 0,5 milj. euroa, koska myös toimintatuotot vähenivät.

Suurimmat myönteiset poikkeamat talousarvioon verrattuna olivat:

Yhteisöverotulot	217.000
Lainojen korkomenot	36.000
Työmarkkinatuen kuntaosuus	50.000
KuEL- ja Varhe-maksut, Siun sote	260.000
ICT-palvelut	205.000
Peruskoulut, nettomenot	153.000
Varhaiskasvatus	116.000
Tekninen toimi yhteensä, nettomenot	<u>404.000</u>
Em. yhteensä	1.441.000 euroa talousarviota paremmin

Verotulot

Kunnallisverotuloja kertyi tilinpäätösvuonna 9.963.256,75 euroa, mikä oli 8.256,75 euroa enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Kunnallisverotuksen maksuunpannut verot kasvoivat verovuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna 3,7 %. Kunnallisveron kertymä oli 304.578,27 euroa suurempi kuin vuonna 2016, eli 3,1 %. Tuloveroprosentti oli sama kuin edellisenä vuonna, eli 20,25.

Yhteisöverotuloja kertyi 1.240.763,52 euroa. Yhteisöveroja kertyi 217.763,52 euroa enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Yhteisöverotulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 214.703,31 eurolla, eli 20,9 %.

Kiinteistöverotuloja kertyi 908.672,90 euroa, mikä oli 327,10 euroa vähemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Kiinteistöverotulot vähenivät edellisvuoteen verrattuna 10.485,89 eurolla, eli 1,1 %. Se johtui kiinteistöjen verotusarvojen yhteissumman pienenemisestä.

Verotuloja kertyi yhteensä 12.112.693,17 euroa.

Verotulot muodostuivat yhteensä 225.693,17 euroa talousarviossa ennakoitua suuremmiksi. Verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 508.795,69 eurolla, eli 4,4 %.

Valtionosuudet

Kunta sai valtionosuuksia yhteensä 14.555.215 euroa, mikä oli 56.785 euroa vähemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Valtionosuudet vähenivät edellisvuoteen verrattuna 567.951 eurolla, eli 3,7 %.

Siun soten menot

Sosiaali- ja terveystalouden tulosalueen (Siun soten) menot olivat 16.405.339 euroa, eli 304.661 euroa pienemmät kuin tarkistetussa talousarviossa. Kuntayhtymän maksuosuudet olivat 73.463 euroa pienemmät kuin talousarviossa. Suurin alitus oli KuEL- ja Varhe-maksuissa, jotka alittuivat 231.197 eurolla. Tulosalueen talousarviota tarkistettiin vuokratkompensaation vuoksi 470.000 eurolla.

Henkilöstö

Kunnan palveluksessa olevien viranhaltijoiden ja työntekijöiden lukumäärä väheni Siun soteen siirtyneiden henkilöiden vuoksi 95:lla. Vuoden 2017 lopussa viranhaltijoita ja työntekijöitä oli yhteensä 148 henkilöä, edellisvuoden lopussa 243.

Yleishallinnon henkilöstömäärä kasvoi neljällä henkilöllä (työpajojen henkilöstö, työllisyyskoordinaattori ja palvelusihteeri). Sivistystoimen henkilöstömäärä kasvoi kahdella henkilöllä ja teknisen toimen henkilöstömäärä samoin kahdella henkilöllä.

Henkilöstömenot olivat 7.225.383,29 euroa, eli 5.522.887,85 euroa, (43,3 %) pienemmät kuin vuonna 2016. Henkilöstömenot olivat 279.304,71 euroa pienemmät kuin talousarviossa.

Vastaavasti palvelujen ostot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 5.700.822,82 eurolla sote-henkilöstön siirryttyä Siun soten palvelukseen.

Talousarvion poikkeamat

Tulosalueiden menot ovat valtuustoon nähden sitovia. Tulosalueiden menoista ylittyivät ainoastaan rahoituserien menot 27.850 eurolla. Ylitys liittyi kunnan lomapalkkajaksotuksen maksamiseen Siun sotelle. Siun sote käyttää lomapalkkavelan laskemisessa suurempia sivukuluprosentteja kuin Polvijärven kunta. Erotus on kirjattu muihin rahoitusmenoihin.

Kaikkien muiden tulosalueiden menoihin käytettiin vähemmän kuin niihin oli talousarviossa varattu.

Lainamäärä

Kunnan lainamäärä väheni 300.000 eurolla. Vuonna 2017 ei nostettu uutta lainaa. Kunnalla oli vuoden 2017 lopussa lainaa 1.050.000 euroa, eli 238 euroa/asukas.

Kuntien lainamäärän keskiarvo vuoden 2016 lopussa oli 2.933 euroa/asukas.
Polvijärven lainamäärä euroa/asukas on kuntien 7. pienin koko Suomessa.

Kunta on nostanut uutta lainaa viimeksi vuonna 2011, eli lainamäärä on vähentynyt vuodesta 2012 lähtien. Lainamäärän vähentyminen vuodesta 2012 lähtien on ollut yhteensä noin 2,3 milj. euroa.

Polvijärven kunnan nettoinvestoinnit vuosina 2012 – 2017 ovat olleet yhteensä noin 9,2 milj. euroa.

Lainamäärän vähentäminen ja nettoinvestoinnit vuosina 2012 – 2017 ovat olleet yhteensä 11,5 milj. euroa ja ne on pystytty rahoittamaan kokonaan vuosittaisella tulorahoituksella ja kunnan kassavaroilla. Kyseisenä aikana ei ole otettu yhtään uutta lainaa em. 11,5 milj. euron katteeksi.

Kuntakonsernin lainamäärä kasvoi tilikauden aikana 155.345 eurolla. Konsernilla oli vuoden 2017 lopussa lainaa 6.729.799 euroa, eli 1.524 euroa/asukas.

Kuntien konsernilainojen keskiarvo vuoden 2016 lopussa oli 6.148 euroa/asukas. Vuoden 2017 tietoja ei ole vielä saatavissa.

Polvijärven kunnan ja tytäryhtiöiden lainamäärät 31.12.2017
(Pitkäaikaiset lainat)

	Lainojen kokonais- määrä	Siitä Polvi- järven kunnan myöntämää lainaa	Lainaa kunnan ulko- puolelta
Polvijärven kunta	1.050.000		1.050.000
Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot	918.482	248.640	669.842
Polvijärven yrityspalvelu Oy	<u>145.000</u>	<u>145.000</u>	<u>0</u>
Yhteensä	2.113.482	393.640	1.719.842
			(389 euroa/ asukas)

Konsernitaseessa olevaan lainamäärään lasketaan mukaan edellä oleva kunnan ulkopuolelta otettu laina ja lisäksi kunnan omistusosuuden mukainen osuus kuntayhtymien lainamäärästä.

Seuraavaksi on esitetty kuntakonsernin ja kunnan lainamäärän, vuosikatteen ja korkokulujen kehitystä:

POLVIJÄRVEN KUNTA

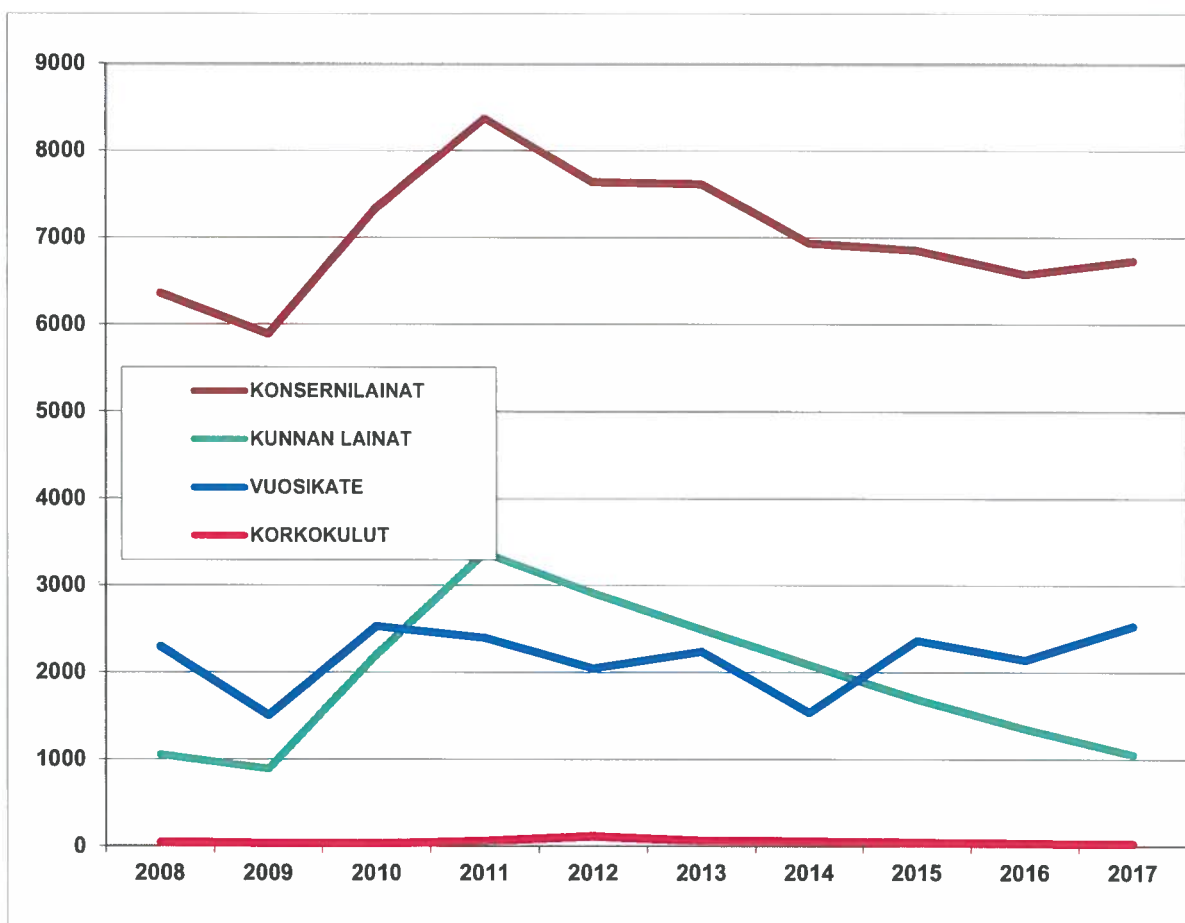
KUNTAKONSERNIN LAINAMÄÄRÄ 31.12.

KUNNAN LAINAMÄÄRÄ, VUOSIKATE JA KORKOKULUT 31.12.

Kuntakonsernin lainamäärään lasketaan mukaan kunnan ja tytäryhtiöiden lainamäärät sekä kunnan omistusosuuden mukainen osuus kuntayhtymien lainamäärästä.

(1.000 euroa)

VUOSI	KONSERNILAINAT	KUNNAN LAINAT	VUOSIKATE	KORKOKULUT
2008	6358	1051	2296	42
2009	5889	887	1503	33
2010	7338	2201	2526	28
2011	8371	3372	2394	56
2012	7635	2910	2045	113
2013	7612	2492	2237	62
2014	6933	2086	1534	52
2015	6851	1690	2366	41
2016	6574	1350	2140	31
2017	6729	1050	2526	23

1.1.6. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

1. Toiminnalliset riskit

Polvijärven kunnan kannalta merkittävin toiminnallinen riski liittyy valtion kuntapolitiikkaan. Sote- ja maakuntauudistukseen sisältyy tulevaan rahoitusjärjestelmään liittyviä riskejä.

Polvijärven kunnan kannalta on tärkeää, että kunnalla säilyy riittävä valtionosuuksien taso peruspalveluiden rahoittamiseen.

Polvijärven kunnan valtionosuudet olivat vuonna 2017 noin 568.000 euroa pienemmät kuin vuonna 2016. Valtionosuudet vähenevät vuonna 2018 edelleen noin 160.000 eurolla.

Tietojärjestelmien toimivuuteen liittyy toiminnallisia riskejä, joita on lievennetty tietosuoja-asetuksen mukaisilla toimilla yhteistyössä Pttk:n kanssa, yhtenäisillä tietojärjestelmillä, koulutuksella ja käyttäjätuella.

2. Rahoitusriskit

Polvijärven kunnan tuloveroprosentti on 20,25, mikä on Pohjois-Karjalan maakunnan matalin. Menopuolen lisäksi matala tuloveroprosentti antaa liikkumavaraa valtionosuuksien vähennyksien vastapainoksi.

Kunnan lainamäärä on vuoden 2017 lopussa 1.050.000 euroa ja kuntakonsernin lainamäärä xxx euroa. Lainamäärät/asukas ovat selvästi kuntien keskiarvon alapuolella. Kunnan suurista investoinneista johtuen on talousarvioon ja talous-suunnitelmaan merkitty pitkäaikaisen lainan ottoa vuosille 2018 - 2020 yhteensä 6.000.000 euroa. Korkotaso on tällä hetkellä alhainen ja lainamäärästä johtuen ei kunnan nykyisiin lainoihin sisälly merkittävää korkoriskiä.

3. Vahinkoriskit

Kunta on kilpailuttanut vakuutuksensa. Kunta on vakuuttanut omaisuuttaan ja toimintaansa seuraavilla vakuutuksilla:

- työnantajan pakollinen tapaturmavakuutus
- kunnan vapaaehtoinen tapaturmavakuutus (vakuutuksen piiriin kuuluvat kunnan asukkaat, jotka osallistuvat kunnan järjestämiin ja valvomiin toimintoihin)
- vastuuvakuutus (peittää sen vahingonkorvausvelvollisuuden, johon kunta voi joutua ulkopuoliselle tai omalle työntekijälleen aiheutetusta henkilö-, esine- tai varallisuusvahingosta)
- kiinteistö- ja irtaimistovakuutukset
- ajoneuvovakuutukset
- hallinnon vastuuvakuutus.

4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Valtuusto on 27.10.2014 päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kunnanhallitus on antanut asiasta tarkempia ohjeita osana kunnan muuta toimintaa.

1.1.7. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Polvijärven kirkonkylän, Sotkuman kylän, Lomakeskus Huhmarin ja Kontiolahden Puntarikosken jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Joensuun kaupungin jätevesiverkostoon ja edelleen puhdistettaviksi Joensuussa sijaitsevassa Kuhasalon jätevedenpuhdistamossa.

Kunnan alueella ei ole sellaista teollisuutta, joka aiheuttaisi ympäristöriskiä.

Polvijärven kunnan alueella ei vuonna 2017 ollut merkittäviä ympäristövahinkoja.

1.1.8. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Polvijärven kunnalla on sisäisen valvonnan ohje ja se on saatettu hallintokuntien tietoon ja noudatettavaksi. Kunnan sisäistä valvontaa on hoidettu em. ohjeen mukaisesti ja osana kunnan normaalia toimintaa. Kaikki kunnan toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina ovat vastanneet sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Talousarvion toteutumisesta on raportoitu kunnanhallitukselle kuukausittain ja valtuustolle on annettu kunnan taloudesta puolivuorisraportti ja toimintakertomus sekä annettu muuta informaatiota.

Kunnanhallitus on talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden yhteydessä antanut ohjeet laskujen hyväksymismenettelystä.

Kunnan sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella.

1.1.9. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

KUNNAN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoiset tulot ja menot

	2017 1.000 euroa	2016 1.000 euroa
Toimintatuotot	4.091	4.623
Toimintakulut	-28.369	-29.414
TOIMINTAKATE	-24.277	-24.791
Verotulot	12.113	11.604
Valtionosuudet	14.555	15.123
Korkotuotot	17	20
Muut rahoitustuotot	248	231
Korkokulut	-23	-31
Muut rahoituskulut	-105	-16
VUOSIKATE	2.526	2.140
Poistot käyttöomaisuudesta	-1.231	-1.562
TILIKAUDEN TULOS	1.295	577
Poistoeron muutos	-1.125	330
Varausten muutos	354	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	524	907

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %:

100 x Toimintatuotot/Toimintakulut 14,4 % 15,7 %

Vuosikate prosenttia poistoista:

100 x (Vuosikate/Poistot) 205,1 % 137,0 %

Vuosikate, euroa/asukas:

572 474

Asukasmäärä:

4.415 4.513

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

1. Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Tunnusluku oli vuonna 2016 kunnissa keskimäärin 21,1 %.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

2. Vuosikate prosenttia poistoista:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

Mikäli vuosikate on alijäämäinen (miinusmerkkinen) on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuoden 2016 keskiarvo kunnissa oli 128 %.

3. Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Eryteisesti silloin kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalasiin. Vuosikatteiden vertailtavuus edellyttäisikin, että ne laskettaisiin saman suuruisilla, esimerkiksi kuntien keskimääräisillä veroprosenteilla.

Vuoden 2016 keskiarvo kunnissa oli 494 euroa/asukas.

1.1.10. TOIMINNAN RAHOITUS

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017 1.000 euroa	2016 1.000 euroa
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2.526	2.140
Tulorahoituksen korjauserät	-10	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1.358	-1.868
Rahoitusosuudet investointeihin	32	141
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>23</u>	<u>13</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	<u>1.212</u>	<u>425</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-271
Antolainasaamisten vähennykset	109	109
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300	-340
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		-7
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>-1.786</u>	<u>129</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	<u>-1.977</u>	<u>-379</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS	<u>765</u>	<u>46</u>
Rahavarat 31.12., 1.000 euroa	8.161	8.161
Rahavarat 1.1., 1.000 euroa	7.396	8.115

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1.000 euroa	3.349	3.467
Investointien tulorahoitus, %	191,2 %	123,9 %
100 x Vuosikate/Investointimenot - inv.rahoitusosuudet		
Pääomamenojen tulorahoitus, %	167,2 %	96,0 %
100 x Vuosikate/Investointimenot - inv.rahoitusosuudet		
+ antolainojen nettolisäys + lainan lyhennykset		
Lainanhoitokate	7,9	5,8
<u>Vuosikate + Korkokulut</u>		
korkokulut + Lainanlyh.		
Kassan riittävyys, pv	<u>82</u>	<u>94</u>
365 x Kassavarat 31.12./Vuoden kassasta maksut		

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

1. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 euroa:

Rahoituslaskelmassa oleva positiivinen välitulos kertoo sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainoitukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Mikäli välitulos on negatiivinen, määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai lainaa ottamalla. Tunnusluku viideltä viime vuodelta kertoo yhteenlasketun euromäärän (ei siis vuotuista keskiarvoa). Tarkempi erittely on taseen liitetiedoissa.

2. Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet. Kuntien investointien tulorahoitus-% oli vuonna 2016 keskimäärin 81 %.

3. Pääomamenojen tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainan lyhennykset})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

4. Lainanhoitokate:

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

5. Kassan riittävyys (pv):

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Kassan riittävyys oli vuonna 2016 kunnissa keskimäärin 40 pv.

1.1.11. KUNNAN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA		2017	2016	VASTATTAVAA		2017	2016
		1.000 €	1.000 €			1.000 €	1.000 €
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	24.669	24.696	A	OMA PÄÄOMA	17.148	16.625
I	Aineettomat hyödykkeet	74	86	I	Peruspääoma	8.881	8.881
	1. Aineettomat oikeudet			II	Arvonkorotusrahassto		
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	74	86	III	Muut omat rahastot		
	3. Ennakkomaksut			IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7.744	6.843
II	Aineelliset hyödykkeet	15.978	16.021	V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	524	907
	1. Maa- ja vesialueet	1.075	1.077	B	POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	13.357	12.586
	2. Rakennukset	10.232	9.097	1.	Poistoero	8.022	6.897
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4.104	4.327	2.	Vapaaehtoiset varaukset	5.335	5.689
	4. Koneet ja kalusto	221	197	C	PAKOLLISET VARAUKSET	50	50
	5. Muut aineelliset hyödykkeet			1.	Eläkevaraukset		
	6. Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	346	1.323	2.	Muut pakolliset varaukset	50	50
III	Sijoitukset	8.617	8.589	D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11	17
	1. Osakkeet ja osuudet	7.779	7.641	1.	Valtion toimeksiannot		6
	2. Osakkuusyhteisöosuudet	318	318	2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	11	11
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3.	Muut toimeksiantojen pääomat		
	4. Muut lainasaamiset	520	629	E	VIERAS PÄÄOMA	2.828	5.100
	5. Muut saamiset			I	Pitkäaikainen	1.166	1.466
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	-42	-36	1.	Joukkovelkakirjalainat		
	1. Valtion toimeksiannot		6	2.	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	750	1.050
	2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-42	-42	3.	Lainat julkisyhteisöiltä		
	3. Muut toimeksiantojen varat			4.	Lainat muilta luotonantajilta		
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	8.767	9.719	5.	Saadut ennakot	31	32
I	Vaihto-omaisuus			6.	Ostovelat		
	1. Aineet ja tarvikkeet			7.	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	385	384
	2. Keskeneräiset tuotteet			8.	Siirtovelat		
	3. Valmiit tuotteet			II	Lyhytaikainen	1.661	3.634
	4. Muu vaihto-omaisuus			1.	Joukkovelkakirjalainat		
	5. Ennakkomaksut			2.	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	300	300
II	Saamiset	1.371	1.558	3.	Lainat julkisyhteisöiltä		
	Pitkäaikaiset saamiset		105	4.	Lainat muilta luotonantajilta		
	1. Myyntisaamiset			5.	Saadut ennakot		
	2. Lainasaamiset			6.	Ostovelat	675	1.675
	3. Muut saamiset		105	7.	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	36	207
	4. Siirtosaamiset			8.	Siirtovelat	651	1.452
	Lyhytaikaiset saamiset	1.371	1.453		VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>33.394</u>	<u>34.379</u>
	1. Myyntisaamiset	441	445				
	2. Lainasaamiset	109	109				
	3. Muut saamiset	821	899				
	4. Siirtosaamiset						
III	Rahoitusarvopaperit						
	1. Osakkeet ja osuudet						
	2. Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin						
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset						
	4. Muut arvopaperit						
IV	Rahat ja pankkisaamiset	<u>7.396</u>	<u>8.161</u>				
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>33.394</u>	<u>34.379</u>				

TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	91,4 %	85,0 %
Rahoitusvarallisuus euroa/asukas	1.352	1.030
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	9,1 %	16,2 %
Lainat, euroa/asukas	238	299
Lainakanta 31.12., 1.000 euroa	1.050	1.350
Lainasaamiset 31.12., 1.000 euroa	520	629
Asukasmäärä	4.415	4.513

TASEEN TUNNUSLUVUT

1. Omavaraisuusaste, %:

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää noin 65 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Kuntien omavaraisuusaste oli vuonna 2016 keskimäärin 59,9 %.

2. Rahoitusvarallisuus euroa/asukas:

$$= ((\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})) / \text{Asukasmäärä}$$

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman positiivinen erotus osoittaa määrän, mikä rahoitusomaisuudesta jää jäljelle, kun vieras pääoma on maksettu. Negatiivinen erotus osoittaa määrän, joka vieraasta pääomasta jää rahoitusomaisuudella kattamatta. Kuntatalouden rahoitusvarallisuus oli vuonna 2015 keskimäärin 2.610 euroa/asukas negatiivinen.

3. Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla.

Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja kuntatalouden valtionosuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2016 koko kuntasektorilla 55,6 %.

4. Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

5. Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Kuntien lainamäärä euroa/asukas oli vuonna 2016 keskimäärin 2.933 euroa.

6. Lainasaamiset 31.12.

= *Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset*

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Huom! Polvijärven kunnalla ei ole merkittäviä vuokravastuita tai leasingvastuita (vrt. uusi tunnusluku: Velat ja vastuut % käyttötuloista). Kunta ei ole toteuttanut rakennushankkeitaan leasingrahoituksella.

1.1.12. KUNNAN KOKONAISTULOT JA –MENOT

TULOT	1.000 euroa	%	MENOT	1.000 euroa	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	4.091	13,9	Toimintakulut	28.368	94,1
Verotulot	12.113	41,2	Korkokulut	23	0,1
Valtionosuudet	14.555	49,5	Muut rahoituskulut	105	0,3
Korkotuotot	17		Investoinnit		
Muut rahoitustuotot	248	0,8	Investointimenot	1.359	4,5
Tulorahoituksen korjaukset	-10		Rahoitustoiminta		
Investoinnit			Antolainasaamisten lisäykset		
Rahoitusosuudet investointeihin	32	0,1	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	300	1,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot	23	0,1	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Rahoitustoiminta			Oman pääoman vähennykset		
Antolainasaamisten vähennykset	109	0,4	Kokonaismenot yhteensä	30.155	100,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			Rahavarojen muutos	-764	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1.786	-6,1			
Kokonaistulot yhteensä	29.392	100,0			

Kokonaistulot = ulkoiset varsinaisen toiminnan ja investointien tulot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet
 Kokonaismenot = ulkoiset varsinaisen toiminnan ja investointien menot sekä rahoitustoiminnan rahan käyttö

1.1.13. KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Kuntakonsernin toimintaa ohjataan valtuuston hyväksymillä konserniohjeilla.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Polvijärven kuntakonserniin kuuluvat Polvijärven kunta ja kunnan kokonaan omistamat tytäryhtiöt Polvijärven yrityspalvelu Oy ja Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa kuntakonserniin on yhdistelty lisäksi kuntayhtymät, eli Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä (Siun sote) niihin sisältyvien Polvijärven kunnan omistusosuuksien mukaisesti.

Polvijärven kunnan tytäryhtiöt ovat omalta osaltaan toteuttaneet Polvijärven kunnan kuntastrategiassa ja toiminta-ajatuksessa valtuuston asettamia tavoitteita ja päämääriä.

Tytäryhtiöillä ei ole omaa palkattua vakinaista henkilöstöä, vaan tehtävät on hoidettu kunnan henkilöstön toimesta oman toimen ohella. Kunnan ja tytäryhtiöiden rahoitus on hoidettu yhteisesti konserniajattelun periaatteiden mukaisesti.

Kuntaa ja sen tytäryhtiöitä on johdettu keskitetysti ja tytäryhtiöitä koskevat merkittävimmät päätökset muun muassa rahoituksen osalta ovat olleet osa kunnan talousarviota. Kunnan ja sen tytäryhtiöiden toimintaa on hoidettu kunnan palveluksessa olevien henkilöiden toimesta, joten tiedonkulku on ollut nopeaa ja tehokasta. Tytäryhtiöiden taloudellinen tilanne on ollut hyvin kunnan tiedossa.

Kuntayhtymien osalta Polvijärven kunta on yhteistyössä muiden kuntayhtymän jäsenkuntien kanssa toteuttanut kuntayhtymien toiminta-ajatusta kuntien tarpeista ja lähtökohdista katsoen.

Polvijärven yrityspalvelu Oy:n toimintakertomus vuodelta 2017

Polvijärven yrityspalvelu Oy on kokonaan Polvijärven kunnan omistama elinkeino-yhtiö. Yhtiön pääasiallisena tehtävänä on omistamiensa teollisuustilojen vuokraus ja yritystoiminnan edistäminen Polvijärvellä. Polvijärven yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtajana on vuonna 2017 toiminut Asko Mustonen.

Polvijärven yrityspalvelu on edistänyt Polvijärven yrityselämää läheisessä yhteistyössä yrittäjien ja Polvijärven kunnan elinkeinoasioita hoitavien henkilöiden kanssa.

Polvijärven yrityspalvelu Oy on tehnyt suunnitelman mukaisia poistoja 72.368,40 euroa. Tilikauden tappio on 150.085,65 euroa. Tilikauden tappio johtuu yhtiön tekemistä omaisuuden alaskirjauksista.

Yhtiön vieras pääoma tilikauden lopussa on 161.880,80 euroa ja se pieneni tilikauden aikana 47.062,97 eurolla. Vieraasta pääomasta oli Polvijärven kunnan myöntämiä lainoja 145.000 euroa.

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen toimintakertomus vuodelta 2017

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot on Polvijärven kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiö on perustettu 31.12.1993 fuusioimalla kahdeksan erillistä yhtiötä. Yhtiöllä on asuinhuoneistoja yhteensä 132 kpl, joiden rakennusala on yhteensä 9.241,50 m². Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Asko Mustonen ajalla 1.1. – 26.10.2017 ja Ari Soikkeli ajalla 27.10.2017-.

Polvijärven kunta teki vuonna 2017 150.000 euron suuruisen SVOP-sijoituksen yhtiöön.

Yhtiöllä oli tyhjiä asuntoja 31.12.2017 yhteensä 30 kpl. Vuokratulot olivat 640.534,23 euroa, ne jäivät 81.812,77 euroa pienemmiksi kuin yhtiön talousarviossa oli arvioitu. Vuokrasaatavia oli vuoden lopussa 14.339,56 euroa.

Poistoja vuodelle 2017 on tehty rakennuksista 144.910,76 euroa ja koneista 7.089,00 euroa.

Yhtiöllä oli lainoja vuoden lopussa yhteensä 918.481,81 euroa, velkamäärä/asunto-m² on 125,91 euroa. Yhtiön lainamäärä väheni vuoden aikana 181.657,71 eurolla ja korkokulut olivat 18.812,62 euroa. Lainamäärästä on Polvijärven kunnan myöntämiä lainoja xxx.xxx euroa.

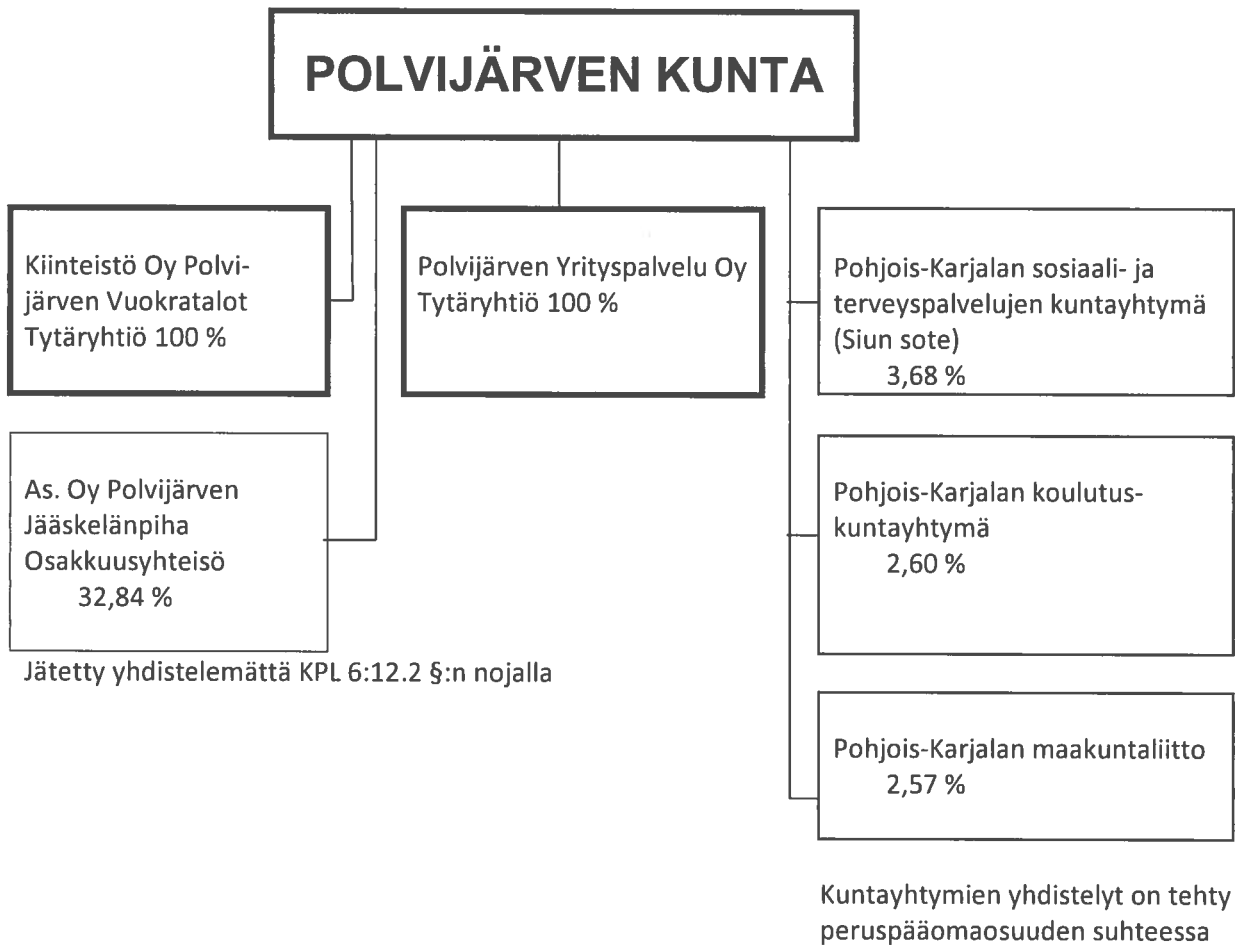
Asunnoissa tehtiin vain välttämättömiä kunnossapitotöitä asukkaiden vaihtumisen yhteydessä.

Yhtiön tilikauden tappio on 17.122,60 euroa ja se siirretään voitto-/tappiutilille.

Jatkossa yhtiö toteuttaa tarvittavia kiinteistöjen peruskorjauksia. Toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi yhtiö tarvitsee myös jatkossa kunnan lisäpanostusta ja ainakin suurempiin peruskorjauskohteisiin tarvitaan myös valtion tukea. Tulevaisuudessa selvitetään kunnan kaukolämpölinjaston jatkamismahdollisuus niihin vuokratyhtiön omistamiin taloihin, jotka tällä hetkellä käyttävät lämmityksessä öljyä.

Kuntakonserni muodostuu seuraavasta kaaviosta ilmenevistä yhteisöistä:

KUNTAKONSERNIN RAKENNE 31.12.2017

1.1.14. KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Sisältää vain ulkoiset tulot ja menot

	2017 1.000 euroa	2016 1.000 euroa
Toimintatuotot	30.998	17.066
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-55.734	-40.873
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		
TOIMINTAKATE	-24.735	-23.807
Verotulot	12.113	11.604
Valtionosuudet	15.789	15.123
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12	20
Muut rahoitustuotot	279	243
Korkokulut	-84	-100
Muut rahoituskulut	-108	-19
VUOSIKATE	3.267	3.064
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2.043	-2.349
Tilikauden arvonalentumiset	-122	-41
Satunnaiset erät		4
TILIKAUDEN TULOS	1.103	677
Tilinpäätössiirrot	-800	355
Vähemmistöosuudet		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	302	1.032

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %:		
100 x Toimintatuotot/Toimintakulut	55,6 %	41,7 %
Vuosikate prosenttia poistoista:		
100 x (Vuosikate/Poistot)	160,0 %	130,4 %
Vuosikate, euroa/asukas:	740	679
Asukasmäärä:	4.415	4.513

1.1.15. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017 1.000 euroa	2016 1.000 euroa
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	3.286	3.064
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	272	24
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-7.662	-2.695
Rahoitusosuudet investointimenoihin	46	193
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>87</u>	<u>13</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	<u>-3.971</u>	<u>599</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	1	-261
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4.239	610
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-475	-868
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13	-25
Oman pääoman muutokset	1.593	36
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	37	14
Vaihto-omaisuuden muutos	-142	-3
Saamisten muutokset	-990	-58
Korottomien velkojen muutokset	<u>1.746</u>	<u>142</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	<u>6.021</u>	<u>-412</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS	2.051	187
Rahavarat 31.12.	11.855	10.037
Rahavarat 1.1.	9.804	9.850

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

	2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1.000 euroa	-1.008	3.346
Investointien tulorahoitus, % 100 x Vuosikate/Investointimenot - inv. rahoitusosuudet	43,1 %	122,4 %
Pääomamenojen tulorahoitus, % 100 x Vuosikate/Investointimenot - inv. rahoitusosuudet + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset	40,6 %	84,4 %
Lainanhoitokate <u>Vuosikate + Korkokulut</u> Korkokulut + Lainanlyhennykset	6,0	3,3

1.1.16. KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2017 1.000 €	2016 1.000 €	VASTATTAVAA	2017 1.000 €	2016 1.000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	29.913	26.802	A OMA PÄÄOMA	31.437	27.084
I Aineettomat hyödykkeet	121	117	I Peruspääoma	8.874	8.885
Aineettomat oikeudet	15	10	Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä	2	
Konserniliikearvo			II Arvonkorotusrahasasto	104	105
Muut pitkävaikutteiset menot	106	107	III Muut omat rahastot	247	229
Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	21.908	16.833
II Aineelliset hyödykkeet	28.543	25.513	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	302	1.032
Maa- ja vesialueet	1.634	1.746	VÄHEMMISTÖOSUUDET	47	49
Rakennukset	21.050	17.134			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4.177	4.381	KONSERNIRESERVI		
Koneet ja kalusto	890	840			
Muut aineelliset hyödykkeet	438	7	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	353	1.405	Poistoero		
III Sijoitukset	1.248	1.171	Vapaaehtoiset varaukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	422	335	C PAKOLLISET VARAUKSET	417	325
Osakkeet ja osuudet	565	574	Eläkevaraukset	7	9
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Muut pakolliset varaukset	409	316
Muut lainasaamiset	261	261	ARVOSTUSERÄT		
Muut saamiset	1	2	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	183	160
ARVOSTUSERÄT			Valtion toimeksiannot	166	122
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	86	82	Lahjoitusrahastojen pääomat	16	36
Valtion toimeksiannot	128	123	Muut toimeksiantojen pääomat	1	1
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-42	-42	E VIERAS PÄÄOMA	12.333	12.004
Muut toimeksiantojen varat	1	1	I Pitkäaikainen	6.025	5.934
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	14.417	12.739	Joukkovelkakirjalainat		
I Vaihto-omaisuus	143	128	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5.224	5.120
Aineet ja tarvikkeet	143	115	Lainat julkisyhteisöiltä	358	372
Keskeneräiset tuotteet			Lainat muilta luotonantajilta		
Valmiit tuotteet		13	Saadut ennakot	58	59
Muu vaihto-omaisuus			Ostovelat		
Ennakkomaksut			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
II Saamiset	2.419	2.577	Siirtovelat		
Pitkäaikaiset saamiset	9	115	Liittymismaksut	385	384
Myyntisaamiset		1	II Lyhytaikainen	6.308	6.070
Lainasaamiset	1		Joukkovelkakirjalainat		
Muut saamiset	9	113	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	748	703
Siirtosaamiset			Lainat julkisyhteisöiltä		1
Lyhytaikaiset saamiset	2.409	2.463	Lainat muilta luotonantajilta		
Myyntisaamiset	1.079	1.467	Saadut ennakot	3	3
Lainasaamiset			Ostovelat	1.960	2.259
Muut saamiset	1.015	870	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	471	349
Siirtosaamiset	314	125	Siirtovelat	3.110	2.760
III Rahoitusarvopaperit	468	512	Laskennalliset verovelat	15	-5
Osakkeet ja osuudet			VASTATTAVAAYHTEENSÄ	<u>44.416</u>	<u>39.623</u>
Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin	334	360			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	129	146			
Muut arvopaperit		5			
IV Rahat ja pankkisaamiset	<u>11.387</u>	<u>9.522</u>			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>44.416</u>	<u>39.623</u>			

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	70,9 %	68,5 %
Rahoitusvarallisuus, euroa/asukas	454	148
Konsernin lainat, euroa/asukas	1.524	1.457
Konsernin lainakanta 31.12., 1.000 €	6.729	6.574
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1.000 €	261	261
Kunnan asukasmäärä	4.415	4.513

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

1. Konsernin omavaraisuusaste (%):

$$= 100 * \frac{\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}}{\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot}}$$

Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Konsernin omavaraisuusasteen keskiarvo kunnissa v. 2016 lopussa oli 43,9 %.

2. Rahoitusvarallisuus euroa/asukas:

$$= \frac{(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})}{\text{Asukasmäärä}}$$

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman positiivinen erotus osoittaa määrän, mikä rahoitusomaisuudesta jää jäljelle, kun vieras pääoma on maksettu. Negatiivinen erotus osoittaa määrän, joka vieraasta pääomasta jää rahoitusomaisuudella kattamatta.

3. Konsernin lainakanta 31.12.:

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

4. Konsernin lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Konsernin lainat/asukas keskiarvo kunnissa v. 2016 lopussa oli 6.148 euroa/asukas.

5. Lainasaamiset 31.12.:

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.1.17. KESKEISET LIITETIEDOT

	2017	2016
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		
Takuuvaraus/Vahingonkorvausvaraus		
Muut pakolliset varaukset		
Vastuusitoumukset		
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Takaukset		
Muut vastuusitoumukset		
Takaukset muiden puolesta	356.762,12	336.323,19
Muut taloudelliset vastuut		
Täytetakaukset		
Sopimusvastuut		
Maankäyttösopimukset		
Ympäristövastuut		

1.1.18. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilikauden tuloksen käsittely

1. Edellisten tilikausien ylijäämät

Kunnan taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 7.743.902,83 euroa.

2. Edelliseen tilinpäätökseen sisältyvät investointivaraukset ja kertyneet poistoerot

Kunnan taseessa 31.12.2016 olivat seuraavat investointivaraukset:

Sotkuman koulun ja päiväkodin laajennus	1.480.000,00
Urheilukenttä	50.000,00
Laajakaista	850.000,00
Toimintakeskus Turvalan muutos- ja perusparannustyöt	2.678.961,79
Vapaa-aikatalon peruskorjaus	<u>630.000,00</u>
Yhteensä	5.688.961,79 euroa

Kunnan taseessa 31.12.2016 olivat seuraavat kertyneet poistoerot:

Poistoerot:

Koulukeskuksen peruskorjaus	1.979.358,51
Kallionientien peruskorjaus	17.748,74
Sotkuman koulu ja päiväkotiki	1.458.465,04
Siirtoviemäri	2.752.676,08
Jätevedenpuhdistamon muutostyöt	190.150,63
Kk:n Jyrintien alueen vesihuolto	99.573,68
Kaukolämpölaitoksen varalämpölaite	<u>399.476,43</u>
Yhteensä	6.897.449,11 euroa

3. Tilikauden 2017 tuloksen käsittely

Tilikauden 2017 tulos osoittaa 1.294.593,85 euron tulosta.

Kunnanhallitus esittää seuraavaa tilikauden tuloksen käsittelyä:

3.1. Taseessa olevaa kertynyttä poistoeroa tuloutetaan tuloslaskelmaan kattamaan valmistuneiden kohteiden vuosipoistoja:

Koulukeskuksen peruskorjaus	98.834,50
Kallionientien peruskorjaus	10.000,00
Sotkuman koulu ja päiväkotiki	58.407,72
Siirtoviemäri	105.761,24
Jätevesipuhdistamon muuttaminen tasausaltaaksi	17.617,95
Kirkonkylän vesi- ja viemärlaitoksen laajennus	28.551,91
Kaukolämpölaitoksen varalämpölaite	<u>9.957,37</u>
Poistoeron tuloutus yhteensä	329.130,69 euroa

3.2. Tilinpäätökseen tehdään seuraava uusi investointivaraus:	
Vapaa-aikatalon investointivarausta kartutetaan	1.100.000,00 eurolla
3.3. Tilikauden ylijäämä	523.724,54 euroa
kirjataan edellisten tilikausien yli- ja alijäämättilille	
4. Taseessa olevat kertyneet ylijäämät, varaukset ja poistoerot yhteensä 31.12.2017:	
Kertyneet ylijäämät	8.267.627,37
Kertyneet investointivaraukset	5.334.931,16
Kertyneet poistoerot	<u>8.022.349,05</u>
Yhteensä	21.624.907,58 euroa
<u>Investointivaraukset 31.12.2017 ovat:</u>	
Urheilukenttä	50.000,00
Laajakaista	850.000,00
Toimintakeskus Turvalan muutos- ja perusparannustyöt	2.678.961,79
Vapaa-aikatalon peruskorjaus	<u>1.755.969,37</u>
Yhteensä	5.334.931,16 euroa
<u>Poistoerot 31.12.2017 ovat:</u>	
Koulukeskuksen peruskorjaus	1.880.524,01
Kallioniementien peruskorjaus	7.748,74
Sotkuman koulu ja päiväkot	2.854.087,95
Siirtoviemäri	2.646.914,84
Jätevedenpuhdistamon muutostyöt	172.532,68
Kk:n Jyrintien alueen vesihuolto	89.616,31
Kaukolämpölaitoksen varalämpölaitos	<u>370.924,52</u>
Yhteensä	8.022.349,05 euroa

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan käyttömenot vähenivät vuoteen 2016 verrattuna 1.045.694 eurolla (-3,5 %) ja käyttötulot vähenivät 590.876 eurolla. Kunnan vuosikate parani 386.759 eurolla.

Polvijärven kunnan talous säilyi vakaana. Kunnan omavaraisuusaste on 91,4 %, mikä on Suomen parhaimpien kuntien joukossa. Se oli kunnissa vuonna 2016 keskimäärin 59,9 %. Tilikauden tuloksesta voidaan varata vapaa-aikatalon rakentamiseen 1,1 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 0,5 milj. euroa kartuttaa taseessa olevaa ylijäämää.

Kunnan talous ei vaadi kuntalain 110 §:ssä säädettyä alijäämän kattamista, koska taseessa ei ole kertynyttä alijäämää. Polvijärven kunta tasapainottaa taloutensa talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarvion tarkka seuranta ja noudattaminen ovat kaikkien toimialojen vastuulla ja siitä on saatu hyviä tuloksia. Polvijärven kunnan tulee jatkossakin sopeuttaa toimintaansa käytettävissä oleviin tuloihin.

Kuntakonsernin taloudellinen tilanne on peruskunnan tilannetta huonompi, koska peruskunnan taloustilanne on Suomen parhaimpia. Kuitenkin myös konsernin talous on keskimääräistä selvästi parempi ja kunnan tarkassa ohjauksessa.

1.1.19. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Polvijärven kunnan talous on ollut ylijäämäinen yhtäjaksoisesti jo 17 vuoden ajan. Polvijärvellä on noudatettu talouspolitiikkaa, jossa kunnan menot mitoitetaan käytettävissä oleviin tuloihin. Valtionosuuksien väheneminen heikentää kunnan taloutta, mutta yleisen taloustilanteen paraneminen lisää kunnan verotuloja.

Kunta on pystynyt toteuttamaan palvelunsa keskimääräistä edullisemmin ja tuottavammin.

Kunnan tulo-rahoitukseen liittyy tulevaisuudessa epävarmuustekijöitä, koska sote- ja maakuntauudistus muuttaa kuntien rahoitusrakennetta. Uudistuksen on tarkoitus olla kustannusneutraali, mutta sen vaikutuksia yksittäisen kunnan rahoitukseen ei vielä tiedetä.

Kunta on pystynyt investoimaan hyvin voimakkaasti. Kunta ei ole kuitenkaan velkaantunut, vaan kunnan lainamäärä on päinvastoin vuosittain pienentynyt jo vuodesta 2012 lähtien. Kunnan rakentamisohjelmaan tuleville vuosille sisältyvät suuret investoinnit tulevat suunnitellusti lisäämään kunnan lainamäärää.

Kunnan talous on hyvässä kunnossa, mikä pienentää mahdollisesti toteutuvien riskien vaikutuksia.

1.2. TOTEUTUMISVERTAILUT

1.2.1. Käyttötalouden toteutumisvertailu tulosalueittain

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

Vertailu talousarvioon. Sisältää sekä sisäiset että ulkoiset menot ja tulot.

Luvut täysin euroin

	TALOUS- ARVIO 2017	Talous- arvio- muutokset	TALOUS- ARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILIN- PÄÄTÖS 2017	Poikkeama
KUNNANHALLITUS					
Tuotot	26.769.000		26.769.000	26.961.228	192.228
Kulut	-160.000		-160.000	-187.850	-27.850
Netto	26.609.000		26.609.000	26.773.378	164.378
VAALIT					
Tuotot	0		0	0	0
Kulut	-14.000		-14.000	-14.052	-52
Netto	-14.000		-14.000	-14.052	-52
TILINTARKASTUS					
Tuotot	0		0	0	0
Kulut	-20.000		-20.000	-9.030	10.970
Netto	-20.000		-20.000	-9.030	10.970
SOSIAALI JA TERVEYSPALVELUT					
Tuotot	0	0	0	19.374	19.374
Kulut	-16.240.000	-470.000	-16.710.000	-16.405.339	304.661
Netto	-16.240.000	-470.000	-16.710.000	-16.385.965	324.035
YLEISHALLINTO					
Tuotot	389.249		389.249	414.246	24.997
Kulut	-2.123.249		-2.123.249	-1.938.523	184.726
Netto	-1.734.000		-1.734.000	-1.524.277	209.723
TALOUSHALLINTO					
Tuotot	1.402.316		1.402.316	1.322.238	-80.078
Kulut	-1.778.316		-1.778.316	-1.485.848	292.468
Netto	-376.000		-376.000	-163.610	212.390
ELINKEINOTOIMI					
Tuotot	1.000		1.000	406	-594
Kulut	-251.000		-251.000	-172.620	78.380
Netto	-250.000		250.000	-172.214	77.786
RAKENNUSVALVONTA					
Tuotot	49.200		49.200	57.193	7.993
Kulut	-144.200		-144.200	-132.776	11.424
Netto	-95.000		-95.000	-75.584	19.416

	TALOUS- ARVIO 2017	Talous- arvio- muutokset	TALOUS- ARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILIN- PÄÄTÖS 2017	Poikkeama
SIVISTYSTOIMI					
Tuotot	270.520		270.520	230.316	-40.204
Kulut	-7.114.520		-7.114.520	-6.862.722	251.798
Netto	-6.844.000		-6.844.000	-6.632.406	211.594
TEKNISET PALVELUT					
Tuotot	3.392.950	470.000	3.862.950	3.954.350	91.400
Kulut	-3.628.950		-3.628.950	-3.224.226	404.724
Netto	-236.000	470.000	234.000	730.124	496.124

1.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Sisältää sekä sisäiset että ulkoiset menot ja tulot hallintokuntien hyväksymien käyttösuunnitelmien mukaan

Luvut täysin euroin

	TALOUS- ARVIO 2017	Talous- arvio- muutokset	TALOUS- ARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILIN- PÄÄTÖS 2017	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2.658.553		2.658.553	2.539.439	-119.114
Maksutuotot	366.488		366.488	326.525	-39.963
Tuet ja avustukset	247.554		247.554	289.531	41.977
Muut toimintatuotot	<u>2.242.640</u>	<u>470.000</u>	<u>2.712.640</u>	<u>2.871.295</u>	<u>158.655</u>
TOIMINTATUOTOT YHT.	5.515.235	470.000	5.985.235	6.026.789	41.554
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut:	-7.504.688		-7.504.688	-7.225.383	279.305
Palkat ja palkkiot	-5.177.038		-5.177.038	-5.251.512	-74.474
Henkilösivukulut:	-2.327.650		-2.327.650	-1.973.871	353.779
Eläkekulut	-2.014.441		-2.014.441	-1.748.794	265.647
Muut henkilösivuk.	-313.209		-313.209	-225.077	88.132
Palvelujen ostot	-19.275.447	-470.000	-19.745.447	-19.106.903	638.544
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.116.308		-2.116.308	-1.827.074	289.234
Avustukset	-1.190.018		-1.190.018	-995.552	194.466
Muut toimintakulut	<u>-1.297.774</u>		<u>-1.297.774</u>	<u>-1.149.336</u>	<u>148.438</u>
TOIMINTAKULUT YHT	-31.384.235	-470.000	-31.854.235	-30.304.248	1.549.987
TOIMINTAKATE	-25.869.000		-25.869.000	-24.277.459	1.591.541
Verotulot	11.887.000		11.887.000	12.112.693	225.693
Valtionosuudet	14.612.000		14.612.000	14.555.215	-56.785
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	25.000		25.000	16.628	-8.372
Muut rahoitustuotot	235.000		235.000	248.027	13.027
Korkokulut	-60.000		-60.000	-23.542	36.458
Muut rahoituskulut	-30.000		-30.000	-105.196	-75.196
VUOSIKATE	800.000		800.000	2.526.366	1.726.366
Poistot ja arvonalentumiset Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonal.	-1.250.000		-1.250.000	-1.231.772	18.228
TILIKAUDEN TULOS	-450.000		-450.000	1.294.594	1.744.594
Poistoeron muutos	450.000		450.000	-1.124.899	-1.574.899
Varausten muutos				<u>354.031</u>	<u>354.031</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	0		0	523.724	523.724

Verotulojen erittely

	TALOUS- ARVIO 2017	Talous- arvio- muutokset	TALOUS- ARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILIN- PÄÄTÖS 2017	Poikkeama
Kunnallisvero	9.955.000		9.955.000	9.963.256,75	8.256,75
Yhteisövero	1.023.000		1.023.000	1.240.763,52	217.763,52
Kiinteistövero	<u>909.000</u>		<u>909.000</u>	<u>908.672,90</u>	<u>-327,10</u>
Yhteensä	11.887.000		11.887.000	12.112.693,17	225.693,17

Polvijärven kunnan tuloveroprosentit ja kiinteistöveroprosentit ovat olleet seuraavat:

	2017	2016	2015
Tuloveroprosentti	20,25	20,25	19,50
Yleinen kiinteistövero-%	0,93	0,90	0,90
Vakinaisten asuinrak. vero-%	0,50	0,50	0,50
Muiden asuinrak. vero-%	1,00	1,00	0,90
Yleishyödyllisten yhteisöjen vero-%	0,50	0,50	0,50

Verovuoden kunnallisverotuksen
maksuunpannut verot yhteensä

9.987.403 (+3,7 %) 9.628.692 (-0,9 %)

Kunnallisveroa kertyi 9.963.256,75 euroa, mikä oli 8.256,75 euroa enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Kunnallisverojen kertymä oli 304.578,27 euroa suurempi kuin vuonna 2016. Kunnan tuloveroprosentti oli 20,25, eli sama kuin vuonna 2016.

Yhteisöveroa kertyi 1.240.763,52 euroa, mikä oli 217.763,52 euroa enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Yhteisöverotulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 214.703,31 eurolla. Kunnan saamat yhteisöverotulot perustuvat ao. kunnassa toimivien yhteisöjen maksamien pääomaverojen määriin sekä metsätulo-osuuksiin.

Kiinteistöveroa kertyi 908.672,90 euroa, 327,10 euroa vähemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Kiinteistöveroa kertyi 10.485,89 euroa vähemmän kuin vuonna 2016. Tämä johtui kiinteistöjen verotusarvojen yhteissumman pienenemisestä.

Verotuloja kertyi yhteensä 12.112.693,17 euroa, mikä oli 225.693,17 euroa enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Kunnan yhteenlasketut verotulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 508.795,69 eurolla, eli 4,4 %.

Verotulojen kertymä on viime vuosina ollut seuraava:
(1.000 euroa)

	2014	2015	2016	2017
Kunnallisvero	9.301	10.195	9.659	9.963
Yhteisövero	868	1.097	1.026	1.241
Kiinteistövero	<u>805</u>	<u>897</u>	<u>919</u>	<u>909</u>
Yhteensä	10.975	12.189	11.604	12.113

Valtionosuuksien erittely

	TALOUS- ARVIO 2017	Talous- arvio- muutokset	TALOUS- ARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILIN- PÄÄTÖS 2017	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9.989.000		9.989.000	9.870.912	-118.088
Verotuloihin perustuva vo. tasaus	4.993.000		4.993.000	4.953.518	-39.482
Opetus- ja kulttuuritoimen vo.	<u>-370.000</u>		<u>-370.000</u>	<u>-269.215</u>	<u>100.785</u>
Yhteensä	14.612.000		14.612.000	14.555.215	-56.785

Valtionosuuksien kertymä on viime vuosina ollut seuraava:
(1.000 euroa)

	2014	2015	2016	2017
Yhteensä	15.312	14.960	15.123	14.555

Verotulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 508.804,69 euroa (4,4 %) ja valtionosuudet vähenivät 567.951 eurolla (-3,7 %).

Valtionosuuksien osalta edellisenä vuonna 2016 tehtiin joka neljäs vuosi tehtävä kustannustenjakotarkistus, jolla korjattiin takautuvasti kuntien tehtäviin osoitettua valtion rahoitusta. Kustannustenjakotarkistuksen vuoksi vuoden 2016 valtionosuus poikkesi muista vuosista.

Seuraavaksi on esitetty kunnan verotulojen ja valtionosuuksien kehitystä:

POLVIJÄRVEN KUNTA

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET, 1.000 EUROA

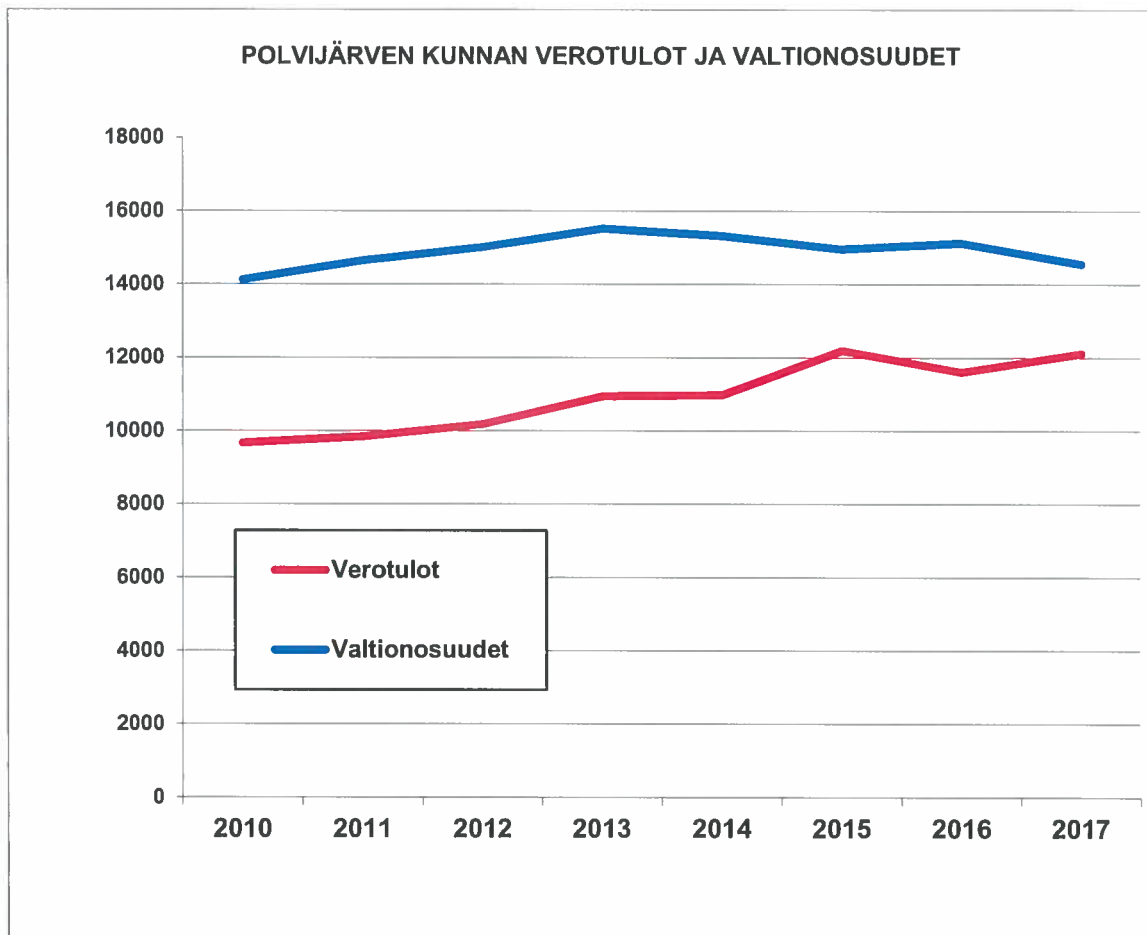
Verotulot sisältävät:

- *kunnallisveron
- *yhteisöveron
- *kiinteistöveron

Valtionosuudet sisältävät:

- *Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden
- *Verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen
- *Järjestelmämuutoksen tasauksen
- *Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Verotulot	9658	9832	10171	10938	10975	12189	11604	12113
Valtionosuudet	14119	14640	15008	15520	15312	14960	15123	14555
Yhteensä	23777	24472	25179	26458	26287	27149	26727	26698

1.2.3. Investointien toteutumisvertailu

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Luvut täysin euroin

KUNNANHALLITUS

	TALOUSARVIO 2017	TILINPÄÄTÖS 2017	Poikkeama
MAA- JA VESIALUEET			
Tuotot	10.000	12.900	2.900
Kulut	-100.000	0	100.000
Netto	-90.000	12.900	102.900
KONEET JA KALUSTO, ATK			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50.000	-7.420	42.580
Netto	-50.000	-7.420	42.580
OSAKKEET JA OSUUDET			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-300.000	-150.000	150.000
Netto	-300.000	-150.000	150.000
ATK JA ARKISTOTILOJEN JÄRJESTELYT			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-30.000	0	30.000
Netto	-30.000	0	30.000
KESKUSKEITTIÖN HANKINNAT			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-21.000	-17.937	3.063
Netto	-21.000	-17.937	3.063
SOSIAALI -JA TERVEYSTOIMEN INVESTOINNIT			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-40.000	0	40.000
Netto	-40.000	0	40.000

SIVISTYSTOIMI

	TALOUSARVIO 2017	TILINPÄÄTÖS 2017	Poikkeama
KOULUT, VARHAISKASVATUS JA VAPAA- AIKA			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20.000	-24.459	-4.459
Netto	-20.000	-24.459	-4.459
SOTKUMAN KOULUN JA PÄIVÄKODIN KALUSTAMINEN			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-100.000	-80.386	19.614
Netto	-100.000	-80.386	19.614

TEKNINEN TOIMI

	TALOUSARVIO 2017	TILINPÄÄTÖS 2017	Poikkeama
KIINTEISTÖJEN PIENET KORJAUKSET			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20.000	0	20.000
Netto	-20.000	0	20.000
KIINTEISTÖJEN KORJAUKSET			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-100.000	-47.803	52.196
Netto	-100.000	-47.803	52.196
TOIMINTAKESKUS TURVALAN MUUTOS/ PERUSKORJAUS			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-2.750.000	-48.546	2.701.453
Netto	-2.750.000	-48.546	2.701.453
SAVIRANNAN KUNNOSTUSTYÖT			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-60.000	-52.156	7.843
Netto	-60.000	-52.156	7.843
KAUKOLÄMPÖLAITOS v.2017 TYÖT			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50.000	-37.330	12.669
Netto	-50.000	-37.330	12.669
PALOASEMAN PERUSKORJAUS			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50.000	-24.943	25.056
Netto	-50.000	-24.943	25.056
VUOKRA ASUNTOJEN KUNTOARVIOIDEN LAATIMINEN			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50.000	-60.512	10.512
Netto	-50.000	-60.512	10.512

	TALOUSARVIO 2017	TILINPÄÄTÖS 2017	Poikkeama
VAPAA-AIKATALON PERUSKORJAUS			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50.000	-23.532	26.468
Netto	-50.000	-23.532	26.468
SOTKUMAN KOULUN JA PÄIVÄKODIN LAAJENNUS			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-700.000	-589.406	110.593
Netto	-700.000	-589.406	110.593
LAVALAMMEN VEDENOTTAMON VARAVOIMA			
Tuotot	0	9.000	9.000
Kulut	-50.000	-50.748	-748
Netto	-50.000	-41.748	8.251
VESITORNIN PUHDISTUS JA KUNTOTARKASTUS			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-15.000	-13.387	1.612
Netto	-15.000	-13.387	1.612
VESILIITTYMIEN RAKENTAMINEN			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-4.000	-65	3.935
Netto	-4.000	-65	3.935
VIEMÄRILIITTYMIEN RAKENTAMINEN			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-4.000	0	4.000
Netto	-4.000	0	4.000
VESIJOHTOVERKOSTON SANEERAUS			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-10.000	-12.876	2.876
Netto	-10.000	-12.876	2.876

	TALOUSARVIO 2017	TILINPÄÄTÖS 2017	Poikkeama
VIEMÄRIVERKOSTON SANEERAUS			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-10.000	-3.353	6.647
Netto	-10.000	-3.353	6.647
HAJA-ASUTUSALUEEN VESI -JA JÄTEVESIHUOLLON SUUNNITTELU AVUSTUS			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-40.000	0	40.000
Netto	-40.000	0	40.000
KUHASALON PUHDISTUS INVESTOINNIT			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-18.000	-26,101	-8.101
Netto	-18.000	-26.101	-8.101
SOTKUMAN KYLÄN INFRA			
Tuotot	12.000	0	-12.000
Kulut	-30.000	-45.555	-15.555
Netto	-18.000	-45.555	-27.555
KAUKOLÄMPÖLIITYMÄT			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-10.000	0	10.000
Netto	-10.000	0	10.000
LÄHILIIKUNTAPAIKAN SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN			
Tuotot	17.000	23.000	6.000
Kulut	-90.000	-36.539	53.460
Netto	-73.000	-13.539	59.460
IRTAIMISTOHANKINNAT			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20.000	-1.744	18.256
Netto	-20.000	-1.744	18.256

1.2.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

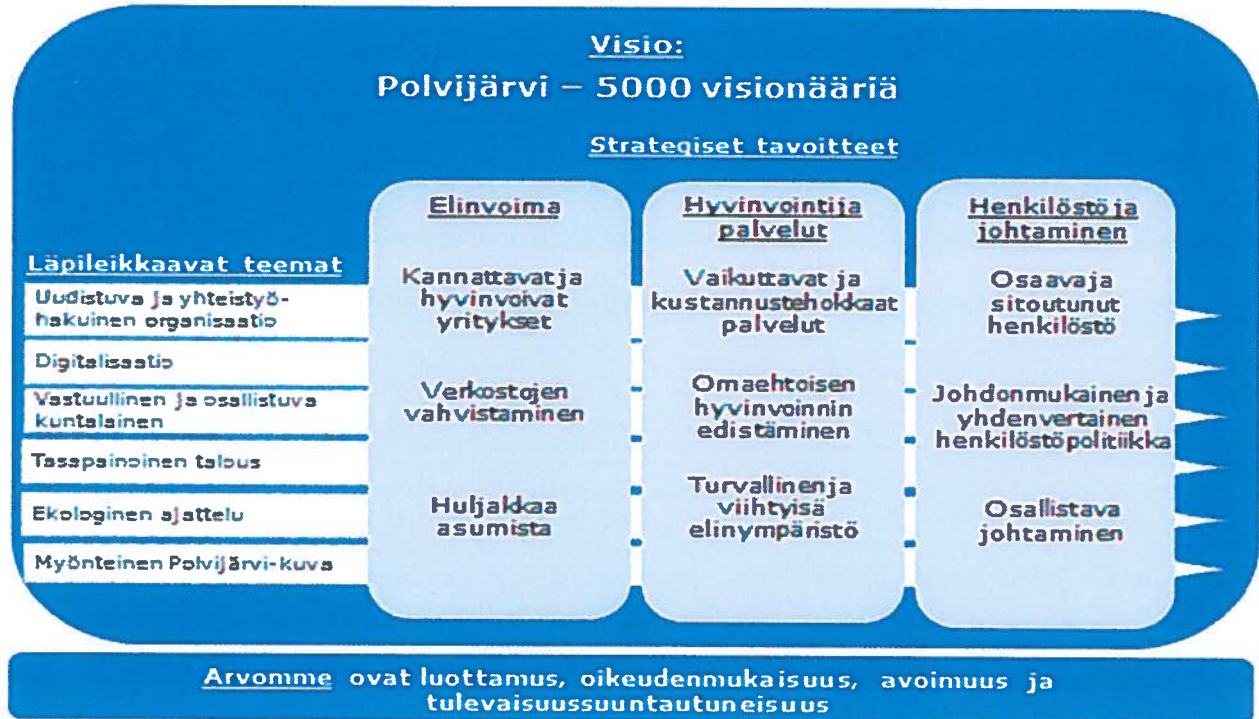
Luvut täysin euroin

	TALOUSARVIO 2017	TILINPÄÄTÖS 2017	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	800.000	2.526.365	1.726.365
Tulorahoituksen korjauserät		-10.370	-10.370
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-4.792.000	-1.358.875	3.433.125
Rahoitusosuudet investointimenoihin	29.000	32.000	3.000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>10.000</u>	<u>23.148</u>	<u>13.148</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3.953.000	1.212.268	5.165.268
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainaukset muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset	109.378	109.378	
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2.300.000		-2.300.000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300.000	-300.000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset		<u>-1.786.421</u>	<u>-1.786.421</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2.109.378	-1.977.043	-4.086.421
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1.843.622	-764.776	1.078.847

1.3. HALLINTOKUNTIEN TOIMINTAKERTOMUKSET

POLVIJÄRVEN KUNTASTRATEGIA

Polvijärven kunnan uusi kuntastrategia oli vuonna 2017 voimassa ensimmäisen kokonaisen vuoden:

POLVIJÄRVEN KUNNAN VISIO

Millaiseen tulevaisuuteen haluamme strategian avulla päästä?

Polvijärven kunnan visiona on Polvijärvi - 5000 visionääriä. Visionääri on henkilö, jolla on kykyä katsoa asioita laajemmin ja pidemmälle. Visiossamme 5000 visionääriä merkitsee sitä, että haluamme kehittää toimintaamme yhdessä osallistaen kuntalaisia, kesäasukkaita ja Polvijärven kunnan työntekijöitä sekä yhteistyökumppaneita yhteisen tulevaisuuden rakentamiseen. Visiomme kertoo siitä, että haluamme katsoa eteenpäin, tehdä yhteistyötä ja parantaa kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.

POLVIJÄRVEN KUNNAN ARVOT

Luottamus merkitsee kunnan toiminnassa sitä, että toimimme suhteessa kuntalaisiin, yhteistyökumppaneihin ja henkilöstöön siten, että päätökset toimeenpannaan ja sopimukset pidetään. Luottamus perustuu rehellisyyteen.

Oikeudenmukaisuus toiminnassamme tarkoittaa sitä, että palveluita tarjotaan kaikille yhdenmukaisilla kriteereillä. Päätöksentekoprosessissa kohdellaan kaikkia kuntalaisia tasavertaisesti.

Avoimuus Polvijärven kunnan arvona tarkoittaa avointa vuorovaikutusta kuntalaisten, yhteistyökumppaneiden ja henkilöstön välillä. Viestimme päätöksenteosta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Tulevaisuussuuntautuneisuus merkitsee kunnan toiminnassa eteenpäin katsomista ja uudistumishalua. Suhtaudumme myönteisesti tulevaisuuden kunnan rakentamiseen ja toteutamme kunnan toiminnan kannalta parhaat ratkaisut hyvässä vuorovaikutuksessa. Kehitämme toimintaamme jatkuvasti.

POLVIJÄRVEN KUNNAN STRATEGISET TAVOITTEET

Polvijärven kunnan strategiset tavoitteet ovat elinvoiman, hyvinvoinnin ja palveluiden sekä henkilöstön ja johtamisen vahvistamisessa.

Polvijärvellä **kannattavat ja hyvinvoivat yritykset** nähdään yhtenä tärkeimmistä elinvoimatekijöistä. Hyvinvoivat ja kannattavat yritykset pystyvät tarjoamaan myös työtä ja toimeentuloa kuntalaisille. Elinvoimatekijöistä verkostojen vahvistaminen luo pohjaa eri toimijoiden väliselle yhteistyölle ja lisää mahdollisuuksia järjestää palveluita, toimintaa ja tapahtumia yhteisin resurssein. Huljakka asuminen eli elinympäristön väljyys ja luonnonläheisyys on Polvijärvellä vahva vetovoimatekijä, jonka kautta voimme houkuttaa kuntaan lisää asukkaita.

Hyvinvoinnin ja palvelujen osalta tavoittelemme vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta. Pidämme omaehtoisen hyvinvoinnin edistämistä tärkeänä tavoitteena kuntalaisten arjessa. Turvallista ja viihtyisää elinympäristöä haluamme ylläpitää ja rakentaa kaikkia kuntalaisia, kesäasukkaita ja kunnassa vierailijoita palvelevaksi.

Henkilöstön ja johtamisen tavoitteet kohdistuvat osaavan ja sitoutuneen henkilöstön vahvistamiseen, johdonmukaisen ja yhdenvertaisen henkilöstöpolitiikan rakentamiseen ja osallistavan johtamisen hyödyntämiseen.

POLVIJÄRVEN KUNTASTRATEGIAN LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Polvijärvellä strategisten tavoitteiden toteuttamisessa huomioidaan kaikille yhteiset teemat. Huomioimme toiminnassamme organisaation pyrkimyksen uudistua ja toimia yhteistyössä. Kehitämme kunnan kannalta parhaita ratkaisuja digitalisaation hyödyntämiseksi toiminnassamme ja palveluissamme. Etsimme keinoja kuntalaisten vastuullisuuden vahvistamiseksi ja kutsumme kuntalaisia mukaan tilaisuuksiin, tapahtumiin ja päätöksentekoon. Samalla haluamme huolehtia talouden tasapainosta, ekologisesta ajattelusta ja viestiä myös kunnan ulkopuolelle myönteistä Polvijärvi-kuvaa.

Jokaiselle talousarviovuodelle valitaan kolme yhteistä teemaa. **Vuonna 2017 painotettiin erityisesti uudistuvan ja yhteistyöhakuisen organisaation, digitalisaation ja tasapainoisen talouden teemoja.**

Edellä mainitut kolme teemaa ovat vuonna 2017 toteutuneet erittäin hyvin koko kuntaorganisaatiossa!

1.3.1. RAHOITUSERÄT JA LAINAT

Polvijärven kunnan verotuloja ja valtionosuuksia on selvitetty tässä asiakirjassa sivuilla 44 - 46.

Polvijärven kunnan tuloveroprosentti 20,25 oli sama kuin vuonna 2016. Tuloveroprosentti on Pohjois-Karjalan maakunnan matalin.

Korkotuottoja kertyi 16.628,01 euroa, 8.371,99 euroa vähemmän kuin talousarviossa ennakoitiin.

Osinkotuloja kertyi lähinnä Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:ltä ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:ltä. Muut rahoitustuotot olivat yhteensä 248.026,82 euroa, 13.026,82 euroa suuremmat kuin talousarviossa ennakoitiin.

Korkokulut olivat 23.541,54 euroa, 36.458,46 euroa pienemmät kuin talousarviossa ennakoitiin. Tämä johtui siitä, että talousarvioon merkittyä 2.300.000 euron uutta lainaa ei tarvittu nostaa yhtään. Korkokulut vähenivät 8.031,91 euroa edellisvuoteen verrattuna.

1.3.2. VAALIT

Vuonna 2017 pidettiin kuntavaalit. Kuntavaalien menot olivat 14.052 euroa.

1.3.3. TILINTARKASTUS

Tilintarkastuksen menot muodostuvat tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan menoista. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on vuosittain arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tilintarkastuksen menot olivat yhteensä 9.030 euroa.

Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimi alkuvuodesta BDO Auditor Oy ja sen nimeäminä vastuunalaisina JHTT-tilintarkastajina Taina Törrönen ja Lilja Koskelo ja loppuvuodesta Talvea Oy ja vastuullisena tarkastajana Timo Nuutinen.

1.3.4. SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Siun soten osalta näytti vuoden puolivälissä siltä, että kuntayhtymän alijäämä tulee olemaan yhteensä noin 7 milj. euroa. Kuntayhtymän toimenpiteiden vuoksi lopullinen alijäämä oli kuitenkin vain 1,3 milj. euroa.

Polvijärven kunnan maksuosuudet muodostuivat lopulta 73.463 euroa pienemmiksi kuin talousarviossa oli varauduttu. Lisäksi KuEL- ja Varhe-maksut alittuivat 231.197 eurolla. Niiden osalta talousarvioon varattu summa perustui kunnan omaan arvioon.

Polvijärven kunnan maksuosuudet Siun sotelle yhdessä eläkevakuutusmaksujen kanssa olivat 16.385.965 euroa ja ne olivat 32.473 euroa pienemmät kuin sosiaali- ja terveystoimen nettomenot kunnan omana toimintana vuonna 2016.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden menot ovat kunnan menoista noin 52 %, joten niiden toteutumisella on aivan keskeinen merkitys. Siun soten ensimmäisenä toimintavuonna käynnistettiin toimintaa ja kuntayhtymän menot pysyivät lähes kuntayhtymän talousarvion mukaisina.

Polvijärven kunnassa tarjottavien palvelujen osalta on tärkeää ylläpitää vuoropuhelua kunnan ja kuntayhtymän välillä. Sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia yksittäisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin ei voi vielä ennakoita.

1.3.5. YLEISHALLINTO

Talousarviossa yleishallinnon ja taloushallinnon tulosalueet olivat erillisinä, mutta molemmat tulosalueet ovat 1.6.2017 lukien olleet talous- ja hallintojohtajan toimialueeseen kuuluvia.

Yleishallinnon tulosalueen menoihin oli talousarviossa 2.123.249 euron määräraha. Toteutuneet menot olivat 184.726 euroa pienemmät kuin talousarviossa. Tulot olivat 24.997 euroa suuremmat kuin talousarviossa. Nettomenot muodostuivat siten 209.723 euroa pienemmiksi kuin talousarviossa.

Suurimmat nettomenojen alitukset talousarvioon verrattuna olivat palkkatukityöllistäminen 55.000, valtuuston käyttövarat 21.000, khall. käyttövarat 29.000 ja työmarkkinatuen kuntaosuus Kelalle 50.000 euroa.

Talousarviossa oli kuntastrategiasta johdetut yleishallinnon vuositavoitteet merkitty seuraavasti:

	Tavoitteet 2017	Mittarit	Toimenpiteet 2017
Tavoite 1	Asioiden huolellinen valmistelu päättäjille kehittämishenkisesti	Oikeudellisen tarkastelun kestävät päätökset	Asioihin huolellinen ja kehittämishenkinen perehtyminen
Tavoite 2	Kustannustehokkuuden vaaliminen kehittämishenkisesti	Talouden tasapaino	Kustannustietoista ajattelutapaa kehittämishenkisesti
Tavoite 3	Säästeliäs kulutustapa	Talouden ja ympäristön tilaa kuvaavat mittarit	Asian jatkuva huomiointi

Valtuuston asettamiin tavoitteisiin on päästy:

Kunnanhallituksen päätöksistä ei ole vuonna 2017 tehty oikaisuvaatimuksia. Valtuuston päätöksistä on hallinto-oikeuden käsiteltävänä yksi valitus, joka koskee sivistyslautakunnan valintaa.

Vuoden 2017 aikana on kunnan toimialoilla otettu käyttöön asianhallintajärjestelmä. Toimielinten esitysluettelo ja pöytäkirjat ovat nähtävänä kunnan verkkosivuilla. Kunnan viestintää ja verkkosivuja on kehitetty. Verkkosivujen sisältö ja ulkoasu uudistuvat vuoden 2018 aikana, jolloin verkkosivut tullaan siirtämään uudelle alustalle.

Kunnan taloustilanne pysyi vuonna 2017 vakaana ja talousarvio toteutui huomattavan paljon hyväksytyä talousarviota paremmin.

Kunnassa on jo pitkäjänteisesti noudatettu järkevää menotaloutta, joka on saatu koko organisaation yhteiseksi asiaksi. Kunnan talouden mittarit suhteessa muihin kuntiin kestävästi kriittisenkin tarkastelun.

Palkkatukityöllistämisen menot ja tulot sisältyvät yleishallinnon tulosalueeseen. Työllistettävät henkilöt ovat työskennelleet eri hallintokuntien tehtävissä ja pääosa heistä on toiminut sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen tehtävissä. Siun soten työtehtävien osalta Siun sote järjestää työn ja työnjohdon mutta kunta hoitaa työnantajavelvoitteet ja palkkatuen hakemisen.

Työllisyyden hoidossa on saatu myönteisiä tuloksia. Työllisyysaste on parantunut ja tällä hetkellä se on Liperin ja Kontiolahden jälkeen Pohjois-Karjalan kolmanneksi pienin. Työllisyyden hoidon kokonaisuuteen kuuluvat 1.8.2018 aloittaneen työllisyyskoordinaattorin alaisuudessa toimivat puutyöpaja ja kädentaitopaja Breikki, joissa molemmissa työskentelevät omat ohjaajat. Parantunut työllisyystilanne on muiden myönteisten vaikutusten lisäksi pienentänyt kunnan työmarkkinatuen

kuntaosuuden menoja aiemmasta noin 50.000 eurosta kuukaudessa noin 30.000 euroon kuukaudessa. Vuositasolla vähennys tarkoittaa noin 240.000 euroa.

Polvijärvelle avattiin v. 2016 Suomen ensimmäinen kaikenikäisten Ohjaamo, joka tarjoaa tietoa ja ohjausta mm. työelämästä ja työpaikoista.

Kunta on järjestänyt kesätöitä nuorille ja välittänyt nuoria kesätöihin myös yrityksiin, yhteisöille ja yksityisille. Polvijärvellä saivat vuonna 2017 kaikki vuosina 1998 – 2001 syntyneet nuoret halutessaan kesätöitä kahdeksi viikoksi.

Kunnan henkilöstöä on osallistettu pitämällä koko henkilöstön yhteisiä ja esimiesten henkilöstötalouksia. Kunnan sisäistä viestintää on parannettu.

Kunnan viestintää ja kuntamarkkinointia on parannettu. Tehtävää hoitaa mm. marraskuussa 2017 aloittanut palvelusihteeri.

Maataloustoimi

Joensuun seudun maaseutupalveluiden yhteistoiminta-alue vastaa Polvijärven, Liperin, Kontiolahden, Ilomantsin, Juuan kuntien ja Joensuun, Outokummun kaupunkien maatalouden kuntien vastuulle siirretyistä hallintotehtävistä. Yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana toimii Liperin kunta. Yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa vuoden 2013 alussa. Liperin maaseutulautakunta kokoontui toimintavuoden aikana 2 kertaa.

Yhteistoiminta-alueen pääasiallisena tehtävänä on maataloushallinnon lakisääteisten kuntatason tehtävien ja maaseutuelinkeinoihin liittyvän kehittämistoiminnan hoitaminen. Polvijärven toimipisteessä työskentelee maaseutuasiamies ja toimistos sihteeri.

Maatalouden investoinnit

Myönnettyjä avustuksia oli yhteensä 568 121 euroa ja korkotukilainoja 627 643 euroa neljään eri kohteeseen.

Maatilan omistajanvaihdoksia toteutui 2, joista toiseen myönnettiin nuoren viljelijän rahoitustuki.

Maatalouden tulotuki

Maatalouden tukijärjestelmien koulutusta järjestettiin Pohjois-Karjalassa Pro Agrian hallinnoimalla Tiedolla Tuloksia tiedonvälityshankkeella yhteistyössä kuntien maaseutuhallinnon ja ELY – keskuksen kanssa. Maaseutuasiamies on osallistunut koulutuksen suunnitteluun, materiaalin tuottamiseen ja viljelijöiden kouluttamiseen. Polvijärvellä on vuonna 2017 kaksi EU-avustajaa. Tukihakemukset tuli palauttaa tänä vuonna 15.6 mennessä. Pinta-alamatukihakemuksen jätti 185 viljelijää. Vuoteen 2016 verrattuna vähennystä tuen hakijoissa oli 4 hakijaa. Sähköiset tukihakemukset palauttivat 174 viljelijää, joka on 94 % tuenhakijoista. Vuonna 2016 vastaava luku 91,5 %.

Vuonna 2017 Polvijärvellä on tukihakemuksissa ilmoitettua pinta-alaa yhteensä 9 044 ha, josta varsinaista peltoa 8808 ha hehtaaria (vuonna 2016 8844 ha vähennys 32 ha). Tilakohtainen keskipeltopinta-ala on 47,61 ha (vuonna 2016 46,55 ha). Tärkeimpien viljelykasvien pinta-alat ovat seuraavat rehuviljaa 2400 ha, leipäviljaa

150 ha, kevätrypsiä 88 ha, nurmiviljelyä 5185 ha, kesantoja 300 ha ja luonnonhoitopeltoa 155 ha. Suojavyöhykenurmia ilmoitettiin 198 hehtaaria. Nämä sijaitsevat valtaojien, vesistöjen varsilla ja pohjavesialueilla. Viljelykasvien pinta-aloissa ei ole oleellisia muutoksia verrattuna aiempaan vuoteen.

Tulotukea myönnettiin kunnassa ja ELY-keskuksissa käsiteltyjen hakemusten ja sopimusten perusteella yhteensä n. 7,4 milj. euroa. Suurimmat yksittäiset tukityypit ovat Luonnonhaittakorvaus n. 2,0 milj. euroa, perus- ja viherryttämistuki n. 1,5 milj. euroa, maidontuotantotuki n. 0,7 milj. euroa.

Talousarviossa tavoitteeksi asetettu tukien maksaminen määritellyissä aikatauluissa toteutui. Kaikki vuonna 2017 maksuluvan saaneet tukityypit oli maksettu vuoden loppuun mennessä.

Maaseudun yritystoiminnan tuki

Polvijärven yrityksille ja yhdistyksille on myönnetty Leader-rahoitusta kahteentoista eri hankkeeseen yhteensä 160 000 euroa. Maaseutuasiamies on nimetty Leader toiminnan yhteyshenkilöksi Polvijärven kuntaan.

ELY-keskus on myöntänyt maaseuturahastosta yritystukea avustuksina kuuteen hankkeeseen yhteensä 162 000 euroa.

Tiedottaminen

Maatalouden investointi- ja tukijärjestelmien muutoksista ja käytännöistä tiedotettiin aktiivituloille lähetetyillä kirjetiedotteilla. Tiedotteet koostuivat ajankohtaisista rahoituksesta, tuki ja hanke-asioista. Sähköpostilla tiedotettiin etenkin tukien hakuun liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Maidontuotannon tilanne 2017

Tuotantosuunnista tärkeimmän maidon osalta tilojen määrässä tapahtui laskua 4 tilan verran. Vuoden lopussa maitotiloja oli 38 kpl. Tuotettu maitomäärä oli vuonna 2017 n. 9,5 milj. litraa. Maitomäärä vähentyi 0,7 milj. litraa verrattuna edellisvuoteen. Tilakohtainen maitomäärä on n. 238 000 litraa. Pohjois-Karjalan keskiarvo on n. 275 000 litraa tilaa kohden.

Maaseutuohjelman toteuttaminen

Ohjelmakauden hanketoiminta maatalouden osalta on laajalti käynnissä vuonna 2017. Joensuun seudun maaseutupalvelut on ollut suunnittelemassa, rahoittamassa ja ohjaamassa osaa nyt käynnissä olevista maaseudun kehittämishankkeista.

Peruskuivatus kuntoon pilottihanke

Hankkeen tavoitteena on edistää peruskuivatuksen parantamista yhteisöjituksena ja parantaa maatalouden kannattavuutta ja kilpailukykyä pellon vesitaloutta ja maan kasvukuntoa tehostamalla. Hanketta toteutetaan Liperin ja Polvijärven kunnan

alueilla, joista etsitään 2-4 pilottikohdetta peruskuivatuksen parantamiseen. Hanketta on jatkettu vielä alkuvuoden 2017 aikana. Polvijärveltä on yksi pilottikohde suunniteltu kesän 2016 aikana ja toinen kohde on selvitetty keväällä 2017.

Tiedolla Tuloksia – Tiedonvälityshanke 1.1.2016–31.12.2018

Hanke järjestää Infotilaisuuksia EU tuista, sukupolvenvaihdoksista, investoinneista, toimittaa EU-tukikalenterin ja toteuttaa tiedotuksellisia tietoiskuja maataloudesta myös sähköisin menetelmin. Polvijärvellä järjestettiin keväällä 2017 EU-infotilaisuus viljelijätukiin liittyen. Osallistujia oli 47 kpl

Tulosta Maidosta-koulutushanke 1.11.2015–31.10.2018

Hanke järjestää monimuotoista koulutusta investointien edistämiseen, tuottavuuden parantamiseen, yhteistyön lisäämiseen ja talouden hallintaan. Tavoitteen on nostaa maakunnan maidontuotanto 150 miljoonaan litraan koulutuksen keinoin. Koulutusmuotoina ovat pienryhmät, teemapäivät, seminaarit sekä opintomatkat kotimaassa ja ulkomailla. Käytännön havainto-opetusta järjestetään pellonpientareilla ja navetoissa, kokemusten vaihtoa ja vertailua toisten yrittäjien kanssa. Polvijärvelle on perustettu maitotilojen nurmiviljelyn kehittämisen pienryhmä. Polvijärveltä on osallistujia hankkeessa 20 kpl.

Ravinnerenki- hanke 24.6.2015–28.2.2019

Hanke kehittää, testaa ja kokoaa maataloille sopivia ratkaisuja mm. pellon ravinnetalouden parantamiseen ja valumavesien hallintaa Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Ravinnerenki edistää maatalouden ravinnekiertoa, vähentää ravinnehävikkejä ja parantaa osaltaan tilojen kannattavuutta. Hanke järjestää havaintomaatiloilla avoimia pellonpiennarpäiviä, työnäytöksiä ja teemapäiviä. Polvijärveltä on osallistujia hankkeessa 5 kpl.

Marjamaat – tiedonvälityshanke 1.1.2016–30.6.2018

Hanke välittää uusinta koti- ja ulkomaista tietoa sekä hyviä viljelykäytäntöjä kohdealueen tuottajille sekä muille alan toimijoille järjestämällä tiedotustilaisuuksia, työpajoja sekä tila- ja yritysvierailuja. Tavoitteena on edistää kasvustojen uudistusta, lisätä marjanviljelyn pinta-alaa ja kehittää tuotantoa ostajien tarpeisiin. Hanke parantaa marjan- ja hedelmäntuotannon kilpailukykyä lisäämällä yhteistyötä tutkimuksen, neuvonnan, viljelijöiden ja muiden toimijoiden kesken. Hankkeen toiminta-alueena on Pohjois-Karjala, Etelä-Savo ja Keski-Suomi. Polvijärveltä on osallistujia 5 kpl.

Kasvua Pellosta koulutushanke 1.9.2016 – 31.12.2018

Kasvua pellosta -hanke auttaa päivittämään kasvinviljelysi tähän päivään. Maatilyritysten haasteena ovat kannattava yrityksen kehittäminen, kilpailukyyn ja markkinoinnin lisääminen. Tietoisuus oman alueen mahdollisista yhteistyökumppaneista ja potentiaalisista asiakkaista auttavat oman yrityksen kehittämisessä.

Pienryhmissä verkostoituminen ja kokemusten vaihto tuovat uusia näkökulmia kasvintuotantoon, liiketoimintaan ja tuotteiden markkinointiin. Pellonpientareilla ja opintomatkoilla nähdään hyviksi havaitut käytännöt ja haetaan vinkkejä omaan toimintaan. Polvijärveltä on hankkeessa osallistujia 11 kpl.

Poveria Biomassasta 1.9.2015–30.6.2018

Poveria biomassasta on yhteishanke, jonka toteutuksesta vastaavat Suomen metsäkeskuksen lisäksi Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy KETI ja Karelia ammattikorkeakoulu Oy. Tavoitteena on kehittää hajautettua uusiutuvan energian käyttöä ja tuotantoa Pohjois-Karjalassa edistämällä tehokkaan tiedon ja osaamisen siirron keinoin muun muassa uusien teknologioiden käyttöönottoa ja demonstrointia alueella.

Hankkeessa tullaan järjestämään erilaisia aktivointi- ja tiedonsiirtotilaisuuksia, tekemään osin seutukunnallisia resurssiselvityksiä liittyen uusiutuvan energian tuotantoon, teknologioihin ja käytön kannattavuuteen sekä tehokkuuteen etenkin edistämällä uusien liiketoimintamallien hyödyntämistä. Ensisijaisesti hankkeen kohderyhmänä ovat maatilat ja jo toimivat tai potentiaaliset uudet yritykset, jotka ovat kiinnostuneita uusiutuvan energian tuotannosta, uuden teknologian hyödyntämisestä tai sen valmistuksesta.

Vetävä Polvijärvi 1.6.2017–31.3.2018

Vetävä Polvijärvi – hanke käynnistyi 1.6.2017. Esiselvityshankkeen aikana toteutetaan Polvijärven kirkonkylältä Kuorevaaran kautta Huhmarisvaaralle tehtävän ulkoilureitin vaatimat kunnostustoimet, sekä laaditaan hankkeeseen valituista kohteista hankesuunnitelma jatkohanketta varten.

Esiselvityshankkeen kustannusarvio on yhteensä 50 851,14 euroa, josta ulkoilureitin rakentamisen kustannukset ovat 11 500 euroa. Leader tuen osuus on 42 % edellä mainituista kustannuksista. Hankkeen toteutusvastuu on Polvijärven kunnalla.

Ulkoilureitin maastotyöt tehtiin suunnitellusti kustannusarvion mukaisesti syksyyn 2017 mennessä. Latureitti avattiin yleisölle talvikaudeksi 2017/2018.

Esiselvityshankkeen ennalta suunniteltujen kohteiden maastokartoitukset tehtiin vuoden 2017 loppuun mennessä.

Lomatoimi

Maatalouslomituksen Polvijärven kunnan alueella järjestää Liperin kunta.

Lomatoimen osalta tilinpäätös sisältää ainoastaan Polvijärven kunnan palveluksesta eläkkeelle jääneen henkilöstön eläkemaksut.

1.3.6. TALOUSHALLINTO

Vuoden 2017 talousarviossa oli taloushallinnon vuositavoitteet merkitty seuraavasti:

	Tavoitteet 2017	Mittarit	Toimenpiteet 2017
Tavoite 1	Osaava ja sitoutunut henkilöstö	Henkilöstö suoriutuu työtehtävistään määräaikoja noudattaen. Ohjelmiin liittyvien muutosprosessien hallittu läpivieminen.	Kouluttautuminen ja itsensä ajan tasalla pitäminen. Oman ammattitaidon arvostaminen ja kehittäminen. Positiivisen palautteen antaminen; myös negatiivinen palaute on tärkeää. Tärkeää on antaa ja vastaanottaa palaute oikealla tavalla.
Tavoite 2	Johdonmukainen ja yhdenvertainen henkilöstöpolitiikka	Yhtenäisten menettelytapojen noudattaminen koko henkilöstön osalta.	Tiedottaminen, henkilöstön pelisäännöt. Ongelmien ratkaisu yhdessä tekemällä. Kaikilla tulee olla yhteiset päämäärät.
Tavoite 3	Verkostojen vahvistaminen	Hyvä yhteistyö kunnan sisäisten ja ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	Kunnan sisäinen yhteistyö ja tiedottaminen. Asioita ei nähdä pelkästään toisen huolena. Hyvä yhteistyö kunnan ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa, molemmilla yhteinen hyöty. Palveluhenkisyys asiakasta kohtaan vaikka kysymyksessä ei olisi omaa työtä koskeva asia. Ei kuitenkaan lupauksia toisen puolesta.

Valtuuston asettamiin tavoitteisiin on päästy:

Kunnan kirjanpito on ollut koko vuoden ajan tasalla, mikä on jatkossakin ehdoton edellytys hyvälle talouden seurannalle. Talousarviot ja tilinpäätökset ovat valmis-tuneet määräaikaan mennessä. Taloushallinnossa käytetään samoja ohjelmia kaikissa Pohjois-Karjalan kunnissa sekä Siun Talous Oy:ssä.

Vuoden 2017 alusta lukien siirryttiin käyttämään uutta henkilöstöhallinnon ohjelmaa, joka samaan aikaan otettiin käyttöön myös Siun sotessa, Siun Taloudessa ja Joensuun kaupungissa.

Yhtenäisten menettelytapojen noudattamista koko kunnan henkilöstön kesken on edistetty antamalla neuvontaa henkilöstöasioissa sekä järjestämällä henkilöstötilaisuuksia ja esimiesten tapaamisia.

Taloushallinnon tulosalueella toimivan keskuskeittiön ateriapalvelut ovat toimineet hyvin. Aterioita on toimitettu kunnan kouluille ja varhaiskasvatukseen. Siun sote ostaa ateriapalvelut kunnalta Siun soten toimipisteisiin ja yksityisille sosiaalitoimen asiakkaille.

Taloushallinto vaatii hyvää yhteistyötä. Henkilöstöhallinnon ohjelman vaihtuminen on vaatinut koulutusta, opastusta ja neuvontaa. Käyttöönottoprosessi sujui hyvin. Kunnan taloushallinto on saanut kiitosta hyvästä yhteistyöstä ja asioiden hoidosta.

Taloushallinnon tulosalueen menoihin oli talousarviossa osoitettu 1.778.316 euron määräraha. Menot olivat 1.485.848 euroa, eli 292.468 euroa pienemmät kuin talousarviossa. Talousarvion mukainen tuloarvio oli 1.402.316 euroa. Tuloja kertyi 1.322.238 euroa, eli 80.078 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Nettomenot olivat siten 212.390 euroa pienemmät kuin talousarviossa. Suurin poikkeama talousarvioon nähden oli ICT-palveluissa.

1.3.7. ELINKEINOTOIMI

Elinkeinotoimi on kunnan elinvoimaisuuden edistämisen kannalta merkittävä toimiala, joka tavoittelee kunnassa toimivien yritysten toimintaedellytysten turvaamista ja parantamista. Tärkeinä tavoitteina ovat olemassa olevien yritysten ja työpaikkojen turvaaminen sekä uusien yritysten ja työpaikkojen aikaansaaminen. Yritysten myönteinen kehitys ja kasvu vaikuttavat paikkakunnan työpaikkatarjontaan ja tätä kautta luovat edellytyksiä kunnan palvelujen kehittämiseen.

Kunnassa tuetaan aktiivisesti olemassa olevien yritysten toimintaa, kannustetaan yrittäjiä sekä tarjotaan yrittäjille tietoa rahoituksesta, tärkeistä verkostoista ja yrityksille tarjolla olevasta yritysneuvonnasta yhteistyössä Joensuun seudun kehittämissyhtiö Josek Oy:n kanssa. Kunnan elinkeinotoimi järjestää yhdessä eri toimijoiden kanssa tilaisuuksia ja koulutuksia yritystoimintaan liittyvissä teemoissa ja tekee tiivistä yhteistyötä paikallisen yrittäjäyhdistyksen kanssa. Yritysneuvonnasta vastaa Josek Oy.

Yrittäjiä informoidaan ajankohtaisista asioista eri viestintäkanavien kautta ja kunnan tai Josekin edustajat osallistuvat pyydettyä yrittäjien järjestämiin tapahtumiin. Käytännön elinkeinon kehittämistyössä keskeisessä roolissa on yrittäjien koulutus, osaamisen kehittäminen ja yhteistyö eri toimijoiden välillä. Yrittäjäyhteistyötä tehtiin myös yläasteella ja lukiossa.

Joensuun seudun elinkeino-ohjelman korvaava strateginen toimintatapa 'Joensuun seudun avaimet – Yhdessä elinkeinoelämän menestykseen' valmistui vuoden lopulla. Kunta osallistui sen valmisteluun yhdessä seudun muiden kuntien ja Josekin kanssa. Yhdessä muiden kuntien kanssa laadittiin myös suunnitelma ja valmisteltiin toimenpiteitä Pohjois-Karjalan matkailumarkkinoinnin kehittämiseksi tulevina vuosina.

Yleisen taloustilanteen parantumisen myötä vuonna 2017 Polvijärvelle perustettiin Tilastokeskuksen mukaan 19 uutta yritystä. Lakanneita yrityksiä oli 5. Vuonna 2016 Polvijärvellä perustettiin vain 5 uutta yritystä ja lakanneita oli 9 kappaletta. Teollisten työpaikkojen määrä vuoden 2017 lopussa Polvijärvellä oli 395 kappaletta. Vuotta aiemmin teollisia työpaikkoja oli 405 kappaletta ja vuoden 2015 lopussa 391 kappaletta. Teollisuuden näkymät koko maakunnassa ovat tällä hetkellä varsin hyvät.

Yhtenä viime vuosien merkittävimpana työllistäjänä on Polvijärven kunnan alueella ollut kaivostoimialalla toimiva Boliden Kylylahti Oy. Kaivostoiminta alihankkijoihin vaikuttaa myönteisesti myös alueen palveluelinkeinoin.

Polvijärven kunta osallistuu Joensuun seudun Leader -ohjelman toteuttamiseen talousarviossa varatulla määrärahalla. Kunta on järjestänyt yhdessä Joensuun seudun Leader –yhdistyksen ja muiden kumppanien kanssa erilaisia tilaisuuksia yrittäjille ja yhdistyksille. Yrityksiä ja yhdistyksiä on kannustettu hakemaan Leader-rahoitusta ja tälläkin hetkellä Polvijärvellä on meneillään Leader-rahoitteisia hankkeita.

Polvijärven kunta on Outokummun Seudun Teollisuuskylä Oy:n vähemmistöosakas. Teollisuuskylän Polvijärvellä omistamat tilat ovat tällä hetkellä täynnä.

Elinkeinojen kehittämismäärärahasta on myönnetty pienehköjä pienyritysavustuksia yritystoimintaan ja maatilatalouden kehittämiseen.

Elinkeinotoimen menoihin oli talousarviossa varattu 251.000 euroa. Toteutuneet menot olivat 172.620 euroa, eli 78.380 euroa pienemmät kuin talousarviossa.

1.3.8. RAKENNUSVALVONTA

Yleistä Lupajaoston yleisenä tehtävänä on valvoa rakennustoimintaa kunnassa sen mukaan kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa tai muutoin on säädetty ja määrätty. Lupajaoston tehtävänä on ollut huolehtia rakentamisen valvonta- ja neuvontatoimen asianmukaisesta järjestämisestä. Rakennus- ja ympäristölautakunta kokoontui kerran, sen toimikausi päättyi 30.6.2017. Lupajaosto kokoontui kaksi kertaa, toimikausi alkoi 1.7.2017.

Yksityistieasioiden hoito kuuluu rakennusvalvonnalle.

Rakennustoiminta oli tavanomaista.

Rakennusvalvonnassa on käytössä rakennusvalvonta- ja karttaliittymäohjelmat.

Rakennusvalvonnan henkilöstön vastuulla olevien tehtävien monipuolisuuden takia henkilöstö on ollut täystyöllistettynä, jonka vuoksi työtehtäviä on jouduttu priorisoimaan.

Rakennusrekisterin ylläpito siirtyi rakennusvalvonnan ylläpidettäväksi 1.9.2017.

Rakennusvalvonnan avulla on edistetty hyvää rakennustapaa paikkakunnalla, pyritty luomaan kunnasta myönteistä ympäristökuvaa sekä toimimaan elinympäristön viihtyisyyttä lisäävästi ohjaamalla rakentajia hyvään, laadukkaaseen ja energiatehokkaaseen rakentamiseen.

Neuvonta, lupakäsittely ja katselmukset

Vuoden 2017 talousarviossa oli rakennusvalvonnalle asetettu seuraavia tavoitteita. Tavoitteen jäljessä on arvio sen toteutumisesta.

1. Lupahakemukset käsitellään kolmen viikon sisällä vastaanottamisesta, samalla huolehtien hyvän rakennustavan ohjaamisesta.

Rakennuslupahakemusten käsittelyaika on yleensä ollut kolme viikkoa. Tavoitteeseen on päästy.

2. Pyydetty katselmukset suoritetaan ajallaan. Vuonna 2011 myönnettyjen rakennuslupien puuttuvat lopputarkastukset suoritetaan ja kartoitetaan vuonna 2012 myönnettyjen rakennuslupien loppukatselmustilanne.

Kertomusvuonna on suoritettu lupien puuttuvia loppukatselmuksia ja kartoitettu vuoden 2011 loppukatselmustilanne, tavoitteeseen ei täysin päästy.

3. Maa-aineslupien mukaiset alueet tarkastetaan ja luvanhaltijoita ohjataan lupa-alueiden jälkihoidossa.

Voimassaolevia lupia on kunnan alueella 19 kappaletta. Vuoden aikana tarkastettiin osa maa-ainesten ottoalueista ja annettiin ohjeita ottoalueiden jälkihoidossa.

4. Asemakaava-alueella pyritään kiinnittämään huomiota asuin-, teollisuus- sekä muiden yleisten alueiden siisteyteen ja viihtyisyyteen. Seurataan myös haja-asutusalueiden siisteyttä. Seuranta suoritetaan jatkuvasti ja tarvittaessa puututaan asiaan.

Neuvontaa ja yksittäisiä korjauspyyntöjä on annettu kaava-alueen ja haja-asutusalueen kiinteistöille.

5. Kiinteistöverotukseen liittyvissä rakennustietojen tarkastustyössä ollaan yhteistyössä veroviranomaisten kanssa.

Kiinteistöjen omistajien taholta on tullut kyselyjä kiinteistöverotukseen liittyvissä asioissa. Kertomusvuoden aikana kiinteistökauppa on ollut vilkasta ja se on työllistänyt rakennusvalvonnan henkilöstöä.

Yksityistieasiat

Yksityistieavustushakemukset on käsitelty, neuvontaa on annettu kysynnän mukaan ja yksityisteitä tarkastettu muiden tarkastusmatkojen yhteydessä.

Yksityistietoimituksia ei pidetty.

RAKENNUSVALVONNAN TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

	2015	2016	2017
Käsitellyt pykälät	185	194	193
Rakennusluvut	65	62	71
Toimenpideluvat	20	22	17
Rakennusilmoitukset	45	60	45
Maisematyöluvut		2	1
Purkamisluvut	-	4	2
Ympäristöluvut	-	2	1
Lausunnot	23	20	22
Katselmukset/tarkastukset	211	194	189
Poikkeamisluvat	10	9	6
Maa-ainesluvut	2	2	1
Korjausavustushakemukset	1	5	-
Yksityistieavustushakemukset	166	164	163
Tietoimitukset	1	-	3

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui vuoden 2017 aikana seuraavasti:

Tuotot	49.200, toteutunut 57.193, ylitys 7.993 euroa
Kulut	144.200, toteutunut 132.776, alitus 11.424 euroa
Nettomenot	95.000, toteutunut 75.584, alitus 19.416 euroa

Kyseessä toinen vuosi kun ympäristönsuojelu oli rakennusvalvonnan alaisuudessa. Ympäristönsuojelupalvelut ostetaan Outokummun kaupungilta sopimuksen mukaan. Ympäristönsuojelupalveluiden kulut olivat odotettua pienemmät. Tilinpäätös on hieman talousarviota parempi.

1.3.9. SIVISTYSTOIMI

Polvijärven kunnan sivistystoimi tuottaa varhaiskasvatuksen, koulutuksen, nuorisotoimen ja liikunnan palvelut. Kirjasto-, kansalaisopisto- ja kulttuuripalvelut järjestetään seudullisena yhteistyönä.

Työpaja-toiminta siirtyi yleishallinnon alle 1.6.2017 alkaen, mutta käyttöbudjetissa työpaja on ollut koko toimintavuoden sivistystoimen alla.

Sivistystoimi on vahvistanut kuntastrategiasta vuoden 2017 vuosisuunnitelmaan tavoitteeksi

- vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut
- osaava ja sitoutunut henkilöstö
- verkostojen vahvistaminen

Tavoitteiden saavuttamisen tarkastelu ei ole yksinkertaisesti mitattavissa: esimerkiksi laadukasta perusopetusta voidaan arvioida hyvin monesta näkökulmasta, yksiselitteistä mittaria ei ole käytettävissä. Valtakunnalliset ja seudulliset arvioinnit eri osa-alueilta antavat kuitenkin välineitä tarkastella tavoitteiden toteutumista.

Henkilöstön jatkokoulutukseen on panostettu sekä varhaiskasvatuksessa että kouluissa. Seudullinen yhteistyö ja seudullisten yhteishankkeiden hyödyntäminen on mahdollistanut koulutuksen järjestämisen kustannustehokkaasti.

Seudullinen yhteistyö on jatkunut vahvana kaikilla sektoreilla. Valtakunnallinen LAPE-hanke on pyrkinyt yhtenäistämään perhepalveluiden ja oppilashuollon käytäntöjä Siun Soten vaikutusalueella.

Vuonna 2017 tuloja kertyi sivistystoimessa 230 316 euroa, joka oli 40 204 euroa arvioitua vähemmän. Bruttomenoja kertyi 6 862.722 euroa, joka oli 251.798 euroa arvioitua vähemmän. Kokonaisuudessaan sivistystoimen nettomenot alittuivat 211.594 eurolla.

KOULUTOIMI/HALLINTO

Koulutoimi vastaa sivistystoimen hallinnosta ja käytännön järjestelyistä, jotka mahdollistavat vaikuttavien ja kustannustehokkaiden palveluiden tarjoamisen.

Vakituisen henkilökunnan lisäksi koulutoimistossa työskenteli kaksi kuukautta hallinnon harjoittelijana KK Niina Leppänen, joka valmisteli selvityksiä ja luonnoksia sivistysjohtajan päätöksentekoa varten.

Sivistystoimen johtoryhmään ovat kuuluneet kaikkien koulujen koulunjohtajat ja päiväkotien vastaavat opettajat, vapaa-aikasihteeri sekä sivistyslautakunnan puheenjohtaja ja sivistysjohtaja. Kunnanhallitus vahvisti kesäkuussa Mirka Nisulan nimityksen sivistysjohtajaksi. Marraskuun lopusta sivistysjohtajan perhevapaan sijaisuutta on hoitanut oman työn ohessa rehtori Katja Kajava-Huhta.

Hallinnon kokonaisnettomenot olivat 155.658 euroa, nettomenot ylittyivät noin 10.000 eurolla.

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen palvelut on järjestetty päiväkotikiinteistö Peukaloisessa, Rukkitien perhepäiväkodissa sekä kolmella perhepäivähoitajalla. Sotkuman päiväkotikiinteistö muutti uusiin, upeisiin tiloihin viikolla 10. Esiopetusryhmät ovat toimineet päiväkotikiinteistö Peukaloisessa sekä Sotkuman päiväkodissa. Joensuun seudun yhteinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017 alkaen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstölle on järjestetty yhdessä Outokummun kaupungin kanssa uuden varhaiskasvatussuunnitelman teemoihin liittyvä jatkokoulutus, jossa keskeisinä teemoina ovat vuorovaikutus aikuisen ja lapsen välillä sekä tiimien keskinäinen vuorovaikutus.

Varhaiskasvatuksesta perittävät maksut muuttuivat maksulainsäädännön muutoksista johtuen ja uudistus toteutettiin 1.3.2017 alkaen sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti.

Varhaiskasvatusvastaava Mika Puustinen vastaa varhaiskasvatuksen ja hyvinvointityön koordinoinnista sivistysjohtaja Mirka Nisulan perhevapaan ajan.

Varhaiskasvatuksen käyttömenoissa on 116.029 euron nettosäästö, vaikka tulokertymä oli 35 810 euroa arvioitua pienempi. Tulos selittynee vuoden 2015 budjettihaasteiden yhteydessä saadulla lisämäärärahalta, joka on budjetoitu vuosien 2016 ja 2017 talousarvioihin. Kokonaisnettomenot olivat 1.439.070 euroa.

PERUSOPETUS

Perusopetusta järjestettiin Kirkonkylän ja Sotkuman alakouluissa sekä Polvijärven yläasteella. Alakouluissa jatkettiin uuden opetussuunnitelman mukaista opiskelua ja yläkouluissa 1.8.2017 aloittaneilla 7.-luokilla on uuden opetussuunnitelman mukaiset sisällöt. Opettajat ovat osallistuneet aktiivisesti seudulliseen opetussuunnitelmien uudistamiseen liittyviin koulutuksiin.

Opetussuunnitelmaprosessin aikana synnytetty vahva seudullinen yhteistyö on jatkunut Tutor-opettajahankkeen kautta. Laura Tukiainen Kirkonkylän koululta ja Jouni Martikainen Sotkuman koulusta ovat osallistuneet koulutuksiin ja toimineet tutor-opettajina oman koulun sekä yläkoulun opettajille. Opettaja voi saada ihan yksilöohjausta digitaalisten välineiden hyödyntämisessä tutor-opettajilta.

Polvijärven koulujen ahkera liikkuva koulu -työ on huomioitu myös paikkakunnan ulkopuolella. Joulukuussa 2017 AVI Itä-Suomi palkitsi Polvijärven koulut liikkuva koulu työstä ja kesällä 2017 Opetusministeriä nimesi Polvijärven yläasteen Euroopan komission liikunnallisen #BeActive education –palkintoehdokkaaksi.

Iltapäiväkerhoja on järjestetty sekä Sotkumassa että Kirkonkylällä. Kirkonkylän koulun iltapäiväkerho on toiminut seurakunnan tiloissa. Molemmissa kerhoissa on ollut vetovastuussa kaksi koulunkäynninohjaajaa.

Perusopetuksen käyttömenoissa on 153.039 euron nettosäästö, tulokertymä oli 3.963 euroa arvioitua suurempi. Kokonaisnettomenot olivat 3.904.405 euroa.

LUKIO

Polvijärven lukiossa on vedetty kahta eri opetussuunnitelmaa: elokuussa 2016 opintonsa aloittaneet opiskelevat uuden opetussuunnitelman mukaisesti ja sitä aiemmin aloittaneet vielä vanhan opetussuunnitelman mukaisesti. Yhteistyö Juuan ja Outokummun lukiodien kanssa on

jatkonut tiiviinä: kielten opetusta, ortodoksisen uskonnon opetusta, psykologian soveltavat kurssit ja teemaopinnot on toteutettu yhteistyönä joko virtuaalitalan kautta tai viikonloppukurssien muodossa. Polvijärven, Juuan ja Outokummun lukion opettajat ovat jatkaneet yhteistyötä sekä koeviikoilla kuin myös kolmen tunnin lukioiden omalla VESO-koulutuksella.

Opettajia on työllistänyt sähköiseen ylioppilaskirjoituksiin valmistavan abitti-järjestelmän ohjelmien ja erityisesti lisäsovellusohjelmien haltuunotto.

Opiskelijat olivat Saksan Schöningensissä opiskelijavierailuilla lehtori Anu Oinosen johdolla.

Lukion nettomenot olivat 547.829 euroa, budjetti ylittyi 11.392 eurolla. Ennakoitua suuremmat menoerät tulivat tilakustannuksista ja ravitsemuspalveluista.

KANSALAI SOPISTO

Joensuun seudun kansalaisopisto on toteuttanut vuonna 2017 Polvijärvellä 1 658 tuntia opetusta, opetusta oli suunniteltu 1 900 tunnin verran. Kursseja toteutui 80 ja kursseille osallistui 687 osallistujaa. Osallistujista yli 80 % oli naisia. Kurssien toteutumisosuus oli 68 %.

Kansalaisopiston nettomenot olivat 62.504 euroa, menot alittuivat reilulla 2.000 eurolla.

KIRJASTO

Joensuun seutukirjasto vastaa kirjastopalveluista Polvijärvellä. Kirjaston lainausmäärä jatkoi laskuaan: lainoja annettiin 48 652 (-3,9 % verrattuna vuoteen 2016). Myös kirjastokäyntien määrässä on laskua 29 947 (-6,1 % verrattuna vuoteen 2016).

Kirjasto on jatkanut aktiivista yhteistyötä koulujen kanssa: kirjavinkkauksia on tehty kaikille luokkasteille ja kirjaston henkilökunta on osallistunut kouluilla toteuttaviin teemapäiviin. Satutunnit on toteutettu kerran kuukaudessa. Erilaisia tapahtumia on järjestetty kunnan vapaa-aikapalveluiden, nuorisotoimen ja järjestöjen kanssa. Ikäihmiselle suunnattua digitaalisten taitojen tukipalvelua on tarjottu edelleen kerran kuussa vertaisohjaajien voimin.

Kirjaston nettomenot olivat 191.697 euroa, menot ylittyivät 8.335 euroa. Ylitystä selittää eläkemenoperusteisten maksujen budjetointikäytäntö.

NUORISO JA VAPAA-AIKA

Vuoden 2017 iso muutos vapaa-aikapalveluissa on ollut vapaa-aikatalon työsuojelutarkastuksessa esiin tulleet ongelmat, jotka johtivat sekä vapaa-aikasihteerin että nuorisotyönohjaajan työtilojen siirtymiseen parakkeihin. Syksyä 2017 on myönteisesti virittänyt kuitenkin vapaa-aikatalon suuren korjausremontin suunnittelu ja siihen liittyvät toiminnalliset uudistukset.

Vapaa-aikatalon liikuntatilat ovat olleet aktiivisessa käytössä ja urheilutapahtumat on järjestetty yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen kanssa.

Polvijärvi on kuulunut Voimaa vanhuuteen kärkihankkeeseen vuoden 2017 alusta. Vapaa-aikapalvelut ovat toteuttaneet hanketta yhteistyössä Siun Soten asiantuntijoiden kanssa. *Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi* -hankkeen päämääränä on edistää kotona asuvien ikäihmisten

hyvinvointia ja itsenäistä kotona asumista lisäämällä fyysistä aktiivisuutta. Toimintakykyisempi vanhusväestö tukee kunnan elinvoimaisuutta: sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset vähenevät, ikäihmiset saavat lisää osallistumismahdollisuuksia ja terveyserot kapenevat. Hankkeen tavoitteena on innostaa kuntaa ottamaan käyttöön Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa hyväksi todettuja terveystoimintakäytäntöjä. Niitä ovat esimerkiksi poikkisektorinen yhteistyömalli, ikäihmisten liikuntaraati, tehoharjoittelujakso kuntosalilla ja vertaisohjauksen voimin toteutettu terveystoimintakunta. Ikäinstituutti tarjoaa hankekunnille maksutonta koulutusta, materiaaleja sekä yhdessä oppimista alueellisissa seminaareissa ja verkossa.

Vapaa-aikapalvelut tarjoavat paljon erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia myös ikäihmisille ja vammaisille. Nuorisovaltuusto ja Vanhus- ja vammaisneuvosto tekevät yhteistyötä verkostoituen myös muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vapaa-aikapalvelut ja nuorisotyö kantoi päävastuun järjestelyistä Poltsi-rockissa, lähiliikuntapäivän avajaisissa ja kunnan Itsenäisyysjuhlassa.

Vapaa-aikapalvelut ja nuorisotyö koordinoi myös seudullista Kulttuurin virta -hanketta, joka on mahdollistanut taide-elämyksiä erityisesti koululaisille. Taidetapahtumia on ollut kouluilla ja osa on toteutettu erillisillä retkillä.

Nuorisotoimi on keskittynyt varhaisnuorison ja nuorison vapaa-ajan aktiviteettien lisäämiseen. Nuoriso-ohjaaja osallistuu aktiivisesti yläkoulun toimintaan tukioppilastoiminnan ja retkiyhteistyön välityksellä. Auditoriossa kuukausittain järjestetyt elokuvaillat ovat keränneet runsaan yleisön erityisesti alakouluikäisistä ja heidän huoltajistaan.

Seudullisen ohjaamo-hankkeen kautta tullut erityisnuorisotyöntekijä on keskittynyt erityisesti vailla koulutus- tai työpaikkaa oleviin nuoriin, mutta on yhteistyössä nuorisotyöntekijän kanssa järjestetyissä tempauksissa tullut tutuksi myös yläkoulun ja lukion nuorille. Etsivä nuorisotyöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä Polvijärven pajan kanssa.

Vapaa-aika ja nuorisotoimen nettomenot olivat 331.241 euroa, budjetti ylittyi 29.878 eurolla. Tuottoja oli 11.010 euroa arvioitua vähemmän. Vapaa-aikatoimen budjetissa on mukana Polvijärven työpajan kulut vuoden 2017 loppuun saakka.

1.3.10. TEKNINEN TOIMI**TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**

Teknisen toimen talousarvio toteutui hyvin. Tuotot ylittyivät 91.400 euroa ja vastaavasti menot alittuivat 404.724 euroa. Nettotulos oli 496.124 euroa parempi kuin talousarviossa oli ennakoitu.

	TA 2017	Toteutuma 2017	+/-
Tuotot	3.862.950	3.954.350	+ 91.400
Kulut	3.628 950	3.224.226	- 404.724
Netto	234.000	730.124	-496.124

HALLINTO JA MUU TOIMINTA

Henkilöstö Henkilöstö on teknisen toimen merkittävin voimavara.

Talousarvion kirjauksen mukaisesti henkilöstöresursseja on pyritty kehittämään siten, että tuloksellisuus yhdistetään strategiseen tavoitteeseen ja viedään käytännön toimintaan osallistavan johtamisen kautta.

Henkilöstön ikärakenteesta ja kone-, kunnossapito- ja kiinteistönhoitotöiden raskaasta fyysisestä kuormittavuudesta johtuen henkilöstön työjärjestelyihin on tehty yhteistyössä työterveyshuollon kanssa tarvittavat järjestelyt.

Henkilöstön vaihdokset ja vajuus ovat kuormittaneet toimistohenkilöstöä.

Kaavoitus Uusia kaavoja ei ole valmisteilla.

Asuntoasiat Asuntojen vuokraustoiminnan tavoitteena oli, kunnanhallituksen hyväksymien vuokrausperusteiden mukaisesti, vuokrata asunnonhakijalle kooltaan, varustetasoltaan, sijainniltaan ja vuokratasoltaan hakijan tarpeita ja vuokranmaksukykyä vastaava asunto.

Kunnan suorassa omistuksessa on 160 ja Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratulojen omistuksessa 132 asuntoa, yhteensä 292 asuntoa. Vuoden aikana vuokrattiin 50 asuntoa, mikä on n. 22 % vähemmän kuin vuonna 2016.

Vuoden lopussa oli vapaana kunnan suorassa omistuksessa olevissa taloissa 37 ja Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratulojen omistuksessa olevissa taloissa 34 asuntoa, vapaita asuntoja oli yhteensä 71. Edellisen vuoden lopussa oli vapaana 60 asuntoa, lisäystä 18 %. Vuoden lopussa asunnoista oli tyhjillään 24,3 %.

Suoraan kunnan omistuksessa olevien asuntojen osalta vuokratuloja jäi saamatta tyhjien asuntojen vuoksi n. 150.000 €. Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratuloilla tuli vuokratulojen menetystä tyhjien asuntojen vuoksi 150.000 €, joten konsernitilillä vuokratuloja jäi saamatta n. 300.000 €.

Pienistä asunnoista on kysyntää ja tyhjillään on isoja kaksioita ja kolmioita. Suuri osa tyhjillään olevista asunnoista on niin huonossa kunnossa, ettei niitä voi vuokrata asumiskäyttöön. Erityisesti kylillä olevien asuntojen vuokraus on haasteellista.

Vuokria tarkistettiin maaliskuun alussa. Arava-asuntojen vuokria ei korotettu. Vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat nousivat 0,06 €/m².

Tonttien myynti

Vuoden aikana myytiin kolme tonttia.

LIIKUNTAPAIKAT

Hiihtolatujen hoidossa resurssit on suunnattu kirkonkylän hiihtoladun hoitoon. Latu on hoidettu urakoitsijan toimesta latukoneella. Kuorevaaran yhdyslatu hoidettiin urakoitsijan toimesta mönkijävetoisella latuhöylällä.

Urheilukentän hoitoon on panostettu ja kentänhoidosta vastasi työharjoittelussa oleva henkilö. Käyttäjien taholta on saatu palautetta, jonka pohjalta kentän vierustan pohjia muotoillaan.

Liikuntapaikkojen tulosityksikön toimintakulut jäivät 21.166 € alle talousarvion.

TIET JA VENEVALKAMAT

Teiden kunnossapidossa oli tavoitteena säilyttää teiden nykyinen hoitotaso.

Kaavateiden aurauksen hoiti sopimusurakoitsija.

Kaavateiden pölynsidonta tehtiin omalla kalustolla.

Tulosityksikön toimintakulut alittavat talousarvion 25.715 eurolla.

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistötoimen tavoitteena oli käytettävissä olevien talousarvio- ja henkilöstöresurssien puitteissa huolehtia siitä, että kiinteistöjen käyttäjillä on turvalliset ja tarkoituksenmukaiset tilat käytettävissään.

Kiinteistöjen kunnossapitoon kohdennetut resurssit ovat niin pienet, ettei tavoitteeseen ole päästy. Kiinteistöjen kunto heikkenee ja korjausvelka kasvaa vuosittain.

Kiinteistötoimen tulosityksikön toimintakulut jäivät 127.182 € alle talousarvion.

Kiinteistöjen kunnossapito

Kiinteistötoimessa on tehty asuntoremontteja vuokralaisten vaihtumisen yhteydessä. Käyttövesijohtojen vuotoja on ollut useissa kohteissa. Kiinteistöjen ikääntyessä ja korjausvelan kasvaessa epäilyt sisäilman laatuun liittyvissä kysymyksissä näyttävät lisääntyvän.

Alueiden kunnossapito

Puistojen ja yleisten alueiden nurmialueet hoidettiin keskitetysti.

Siivous

Siivous hoidettiin tehdyn mitoituksen mukaan.

Vuokratulot ja käyttökustannukset

Asuntojen vuokratulot ylittivät talousarvion 57.049 eurolla, vuokratuloja oli yhteensä 845.994 €. Muiden rakennusten vuokrat olivat 828.570 €.

Lämmityskustannukset jäivät 48.000 € alle talousarvio, sähkökustannukset alittuivat 30.231 € ja vesi- ja jätevesimaksut alittivat 7.160 € talousarvion.

KAUKOLÄMPÖLAITOS

Kaukolämpölaitoksen tavoitteena oli tuottaa lämpöä hakkeella kunnanvaltuuston hyväksymän toimintastrategian mukaisesti.

Haketoimituksesta vastasi MJ-Forest Outokummusta.

Energiaa tuotettiin:

	2015	2016	2017
	Mwh	Mwh	Mwh
hakkeella	12 926	12 936	13 731
kevyellä polttoöljyllä	317	1 022	145

Energiasta tuotettiin 99 % hakkeella.

Valtuuston asettama tavoite tuottaa energiaa hakepolttoaineella saavutettiin. Öljyä käytettiin vain kulutushuippujen aikana sekä kesällä huoltoseisokin aikaan.

Polttoainekustannukset olivat 397.392 €, kustannukset alittuivat 64.392 €.

Lämmön myyntihinta oli 52,30 €/Mwh (alv. 0 %).

Tulosityksikön toimintakulut alittuivat 68 597 € ja toimintatuotot alittuivat 26.528 €.

Laitoksen toimintatuotot olivat 774.713 € ja toimintakulut 573.392 €. Tilikauden tulos oli 42.069 € parempi kuin talousarviossa oli arvioitu.

VESIHUOLTOLAITOS

Yleistä Vesihuoltolaitos toimii teknisen lautakunnan alaisuudessa kirjanpidollisesti eriytettynä tulosyksikkönä.

Toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellansa talousveden hankinnasta ja jakelusta sekä jäteveden poisjohtamisesta siirtoviemärin kautta jätevedenpuhdistamolle.

Organisaatio ja henkilöstö

Vesihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa kuntatekniikan päällikkö, sopimus- ja laskutusasioista vastaa teknisen toimen toimistovirkailija. Laitoksen hoidosta ja kunnossapidosta vastaavat teknisen toimen laitospäälliköt.

Siirtoviemärin valvonta, hoito ja kunnossapito ostetaan Joensuun Vedeltä.

Vesilaitos Vesilaitoksen toiminta-alue käsittää kirkonkylän asemakaava-alueen lievealueineen sekä Sotkuman kylältä Rantatie/Harjutien toiminta-alueen.

Vesilaitos toimittaa vettä Ruvaslahden, Kinahmon, Koronniemen ja Rauanlahden vesiosuuskunnille.

Vesi otetaan Lavalammen vedenottamolta, missä käytössä on neljä kaivoa. Lisäksi kirkonkylällä Räiskyssä on varavedenotamo. Vettä pumpataan vuodessa n. 160 000 m³.

Polvijärven talousvesi on hyvin pehmeää, kokonaiskovuus on n. 0,17 mmol/l. Raakaveden ph on n. 6,0. Verkostoveden ph on n. 7,5, ph:ta säädetään lisäämällä raakaveteen soodaa.

Ennen verkostoon johtamista vesi käsitellään UV-desinfiointilaitteella Lavalammen ja Räiskyn vedenottamoilla.

Veden laatua valvotaan valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Vesinäytteet otetaan tutkimusohjelman mukaisesti määräväleihin raakavedestä ja verkostovedestä. Tutkimuslaitoksena toimii Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy. Vuonna 2017 verkostovesi täytti kaikki laatuvaatimukset jokaisella tutkimuskerralla.

Vuonna 2017 vettä myytiin 133 835 m³. Vesilaitoksen tulot olivat 125.350 €.

Vesijohtoverkostossa oli vuoden aikana muutamia putkivauriota. Vauriot saatiin korjattua niin, ettei niistä ollut kuluttajille merkittävää haittaa. Yleisin vaurion syy oli putken vaurioituminen kaivantoon jääneen terävsärmäisen kiven vuoksi.

Viemärlaitos

Viemärlaitoksen toiminta-alue käsittää kirkonkylän asemakaava-alueen lievealueineen sekä Sotkuman kylältä Saharilan, Harjutie/Rantatien sekä Pitkäsenlahdentien toiminta-alueen.

Kirkonkylän ja Sotkuman jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Joensuun Veden Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle. Vuonna 2017 jätevettä pumpattiin Joensuuhun yhteensä 176 421 m³.

Sako- ja umpikaivolietettä otetaan vastaan entisen jätevedenpuhdistamon yhteyteen rakennetulla vastaanottoasemalla. Sako- ja umpikaivolietettä otettiin vastaan v. 2017 yhteensä n. 2 900 m³.

Laskutettu jätevesimäärä vuonna 2017 oli 82 802 m³. Viemärlaitoksen tulot olivat 265.924 €.

Vesihuoltolaitoksen maksut v. 2017**LIITYMISMAKSUT (Liittymismaksut ovat arvonlisäverottomia)**

Pientalot (enintään kaksi asuntoa)

Kerrosalana käytetään kiinteistöllä olevien kaikkien rakennusten rakennusluvan mukaista kerrosalaa

Maksuluokka	Kerrosala	Liittymismaksu € / vesi	Liittymismaksu € / viemärointi	Liittymismaksu yhteensä
1	< 100 m ²	480	720	1200
2	100-250 m ²	768	1152	1920
3	> 250 m ²	1056	1584	2640

Muut kuin pientalot, yksikköhinta 2,00 € kem³

Kirkonkylän lievealueiden liittymismaksun aluekerroin on 1,5.

Rakennusaikaisesta vedestä peritään 0,2 € kem³

KÄYTTÖMAKSUT

(Asuinkiinteistöt ja niihin vesihuollon suhteen rinnastettavat kiinteistöt)

Vesi € / m ³ (alv 0 %)	Vesi € / m ³ (sis. Alv.)	Jätevesi € / m ³ (alv 0 %)	Jätevesi € / m ³ (sis. Alv.)
1,12	1,39	2,65	3,29

Lisäksi vesimittarimaksua veloitetaan seuraavasti, kun

vesimittarin koko on	≤ 5 m ³	25€/mittari/vuosi, sis. Alv. 24 %
vesimittarin koko on	≤ 10 m ³	30€/mittari/vuosi, sis. Alv. 24 %
vesimittarin koko on	≤ 20 m ³	40€/mittari/vuosi, sis. Alv. 24 %
vesimittarin koko on	> 20 m ³	80€/mittari/vuosi, sis. Alv. 24 %

Sako- ja umpikaivolietteiden käsittelymaksut

Sakokaivoliete €/m ³ (alv 0 %)	Sakokaivoliete €/m ³ (sis. Alv.)	Umpikaivoliete €/m ³ WC-vedet (alv. 0 %)	Umpikaivoliete €/m ³ WC-vedet (sis. Alv.)	Umpikaivoliete €/m ³ Kaikki vedet (alv 0 %)	Umpikaivoliete €/m ³ Kaikki vedet (sis. Alv.)
14,00	17,36	8,41	10,42	3,61	4,47

Perintäkulut	6,00 €	sis. Alv.
Vesimittarin luentamaksu	35,00 €	sis. Alv.
Tarkistusmaksu	55,00 €	sis. Alv.
Taloventtiin avaus tai sulk	65,00 €	sis. Alv.
Liittymis-/käyttösopimuksen siirtomaksu	30,00 €	sis. Alv.

INVESTOINNIT

Toimintakeskus Turvalan pintaremontti aloitettiin loppuvuodesta 2017.

Sotkuman koulun ja päiväkodin laajennus valmistui aikataulun mukaisesti ja kustannukset alittuivat hieman.

Kunnan ja Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratalo Oy:n omistamiin vuokrataloihin laadittiin kuntoarviot.

Sotkuman kylän kevyenliikenteenväylän suunnittelu käynnistettiin. Pohjois-Savon ELY-keskus toimii suunnitelman tilaajana, suunnitelman laatii Sito Oy. Suunnitelmia esiteltiin syksyllä yleisötilaisuudessa.

Lähiliikuntapaikan rakentaminen valmistui keväällä.

Savirannan toimintakeskuksen lantalan ja navetan peruskorjaus valmistui syksyllä.

Turvalantien risteyksessä yhdistettiin vesijohtoja ja rakennettiin sulkukoppi.

2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

2.1. TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA

Sisältää vain ulkoiset tulot ja menot

	TILINPÄÄTÖS 2017		TILINPÄÄTÖS 2016	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1.546.926,35		1.518.732,37	
Maksutuotot	192.772,85		1.439.467,97	
Tuet ja avustukset	289.530,53		564.479,56	
Muut toimintatuotot	<u>2.062.006,32</u>	<u>4.091.236,05</u>	<u>1.100.277,46</u>	<u>4.622.957,36</u>
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-7.225.383,29		-12.748.271,14	
Palkat ja palkkiot	-5.251.511,91		-9.544.580,34	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1.748.794,44		-2.648.884,41	
Muut henkilösivukulut	-225.076,94		-554.806,39	
Palvelujen ostot	-18.372.754,17		-12.671.931,35	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.415.766,78		-1.773.189,46	
Avustukset	-985.963,66		-1.805.157,30	
Muut toimintakulut	<u>-368.827,34</u>	<u>-28.368.695,24</u>	<u>-415.840,58</u>	<u>-29.414.389,83</u>
TOIMINTAKATE		-24.277.459,19		-24.791.432,47
Verotulot				
Kunnallisvero	9.963.256,75		9.658.678,48	
Yhteisövero	1.240.763,52		1.026.060,21	
Kiinteistövero	<u>908.672,90</u>	<u>12.112.693,17</u>	<u>919.158,79</u>	<u>11.603.897,48</u>
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen vo.	9.870.912,00		10.491.147,00	
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	4.953.518,00		4.770.672,00	
Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00		317.964,00	
Opetus- ja kultt.toimen vo.	<u>-269.215,00</u>	<u>14.555.215,00</u>	<u>-456.617,00</u>	<u>15.123.166,00</u>
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	16.628,01		20.374,27	
Muut rahoitustuotot	248.026,82		231.070,54	
Korkokulut	-23.541,54		-31.573,45	
Muut rahoituskulut	<u>-105.196,31</u>	<u>135.916,98</u>	<u>-15.895,58</u>	<u>203.975,78</u>
VUOSIKATE		2.526.365,96		2.139.606,79
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		<u>-1.231.772,11</u>		<u>-1.562.164,24</u>
TILIKAUDEN TULOS		1.294.593,85		577.442,55
Poistoeron muutos		-1.124.899,94		
Varausten muutos		<u>354.030,63</u>		<u>330.104,40</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		523.724,54		907.546,95

2.2. RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA

Täysin euroin

	TILINPÄÄTÖS 2017		TILINPÄÄTÖS 2016	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	2.526.365		2.139.607	
Tulorahoituksen korjauserät	-10.370	2.515.995	-445	2.139.162
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-1.358.875		-1.868.009	
Rahoitusosuudet investointi- menoihin	32.000		141.123	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	23.148	-1.303.727	12.750	-1.714.136
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		<u>1.212.268</u>		<u>425.027</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			-270.661	
Antolainasaamisten vähennykset	109.377		109.377	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300.000		-339.608	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-190.623		-500.891
Oman pääoman muutokset				-7.000
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-330		13.388	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	186.822		-65.863	
Korottomien velkojen muutos	-1.972.913	-1.786.421	181.444	128.969
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		<u>-1.977.044</u>		<u>-378.922</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS		-764.776		46.105
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	7.396.153		8.160.930	
Rahavarat 1.1.	8.160.930		8.114.825	

2.3. KUNNAN TASE

KUNNAN TASE

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016	VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
A PYSYVÄT VASTAAVAT	24.669.770,10	24.696.421,74	A OMA PÄÄOMA	17.148.280,12	16.624.555,58
I Aineettomat hyödykkeet	73.883,17	86.202,65	I Peruspääoma	8.880.652,75	8.880.652,75
1. Aineettomat oikeudet			II Arvonkorotusrahasasto		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	73.883,17	86.202,65	III Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7.743.902,83	6.836.355,88
II Aineelliset hyödykkeet	15.978.360,08	16.021.069,46	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	523.724,54	907.546,95
1. Maa- ja vesialueet	1.074.538,77	1.077.068,32	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	13.357.280,21	12.586.410,90
2. Rakennukset	10.232.362,31	9.097.156,99	1. Poistoero	8.022.349,05	6.897.449,11
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4.104.399,86	4.326.573,63	2. Vapaaehtoiset varaukset	5.334.931,16	5.688.961,79
4. Koneet ja kalusto	220.534,52	197.184,62	C PAKOLLISET VARAUKSET	50.000,00	50.000,00
5. Muut aineelliset hyödykkeet			1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	346.524,62	1.323.085,90	2. Muut pakolliset varaukset	50.000,00	50.000,00
III Sijoitukset	8.617.526,85	8.589.149,63	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11.197,73	17.336,73
1. Osakkeet ja osuudet	7.779.329,01	7.641.974,18	1. Valtion toimeksiannot		5.809,00
2. Osakkuusyhteisöosuudet	317.875,18	317.875,18	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	11.197,73	11.527,73
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat		
4. Muut lainasaamiset	520.322,66	629.300,27			
5. Muut saamiset					
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	-42.286,10	-36.477,10			
1. Valtion toimeksiannot		5.089,00			
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-42.286,10	-42.286,10			
3. Muut toimeksiantojen varat					

	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	8.767.284,62	9.719.282,81	E VIERAS PÄÄOMA	2.828.010,56
I Vaihto-omaisuus			I Pitkäaikainen	1.166.146,75
1. Aineet ja tarvikkeet			1. Joukkovelkakirjalainat	1.466.170,50
2. Keskeneräiset tuotteet			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	750.000,00
3. Valmiit tuotteet			3. Lainat julkisyhteisöiltä	
4. Muu vaihto-omaisuus			4. Lainat muilta luotonantajilta	31.137,63
5. Ennakkomaksut			5. Saadut ennakot	
			6. Ostovelat	
II Saamiset	1.371.131,45	1.558.353,57	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	385.009,12
Pitkäaikaiset saamiset		104.656,00	8. Siirtovelat	
1. Myyntisaamiset				
2. Lainasaamiset		104.656,00	II Lyhytaikainen	1.661.863,81
3. Muut saamiset			1. Joukkovelkakirjalainat	
4. Siirtosaamiset			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	300.000,00
Lyhytaikaiset saamiset	1.371.131,45	1.453.697,57	3. Lainat julkisyhteisöiltä	
1. Myyntisaamiset	441.204,97	445.069,56	4. Lainat muilta luotonantajilta	
2. Lainasaamiset	108.977,61	109.377,59	5. Saadut ennakot	
3. Muut saamiset	820.948,87	899.250,42	6. Ostovelat	674.593,69
4. Siirtosaamiset			7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	36.411,99
III Rahoitusarvopaperit			8. Siirtovelat	<u>650.858,13</u>
1. Osakkeet ja osuudet				
2. Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin				
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset				
4. Muut arvopaperit				
IV Rahat ja pankkisaamiset	<u>7.396.153,17</u>	<u>8.160.929,24</u>	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>33.394.768,62</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>33.394.768,62</u>	<u>34.379.227,45</u>		<u>34.379.227,45</u>

2.4. KONSERNITULOSLASKELMA

KONSERNITULOSLASKELMA

Sisältää vain ulkoiset menot ja tulot
Täysin euroin

	2017	2016
Toimintatuotot	30.998.263	17.066.116
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-55.734.068	-40.873.271
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	<u>287</u>	<u>237</u>
TOIMINTAKATE	-24.735.518	-23.806.918
Verotulot	12.112.693	11.603.897
Valtionosuudet	15.789.709	15.123.166
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12.148	20.168
Muut rahoitustuotot	279.577	243.274
Korkokulut	-83.601	-100.144
Muut rahoituskulut	<u>-107.685</u>	<u>-19.090</u>
VUOSIKATE	3.267.423	3.064.353
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2.042.728	-2.349.343
Tilikauden arvonalentumiset	-122.075	-41.555
Satunnaiset erät		<u>3.733</u>
TILIKAUDEN TULOS	1.102.620	677.188
Tilinpäätössiirrot	-800.828	354.860
Vähemmistöosuudet		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	301.792	1.032.048

2.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

Täysin euroin

	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	3.286.126	3.064.562
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	271.723	23.715
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-7.661.853	-2.695.140
Rahoitusosuudet investointimenoihin	45.918	192.509
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>87.434</u>	<u>12.804</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	<u>-3.970.651</u>	<u>598.450</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-926	-260.700
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4.239.024	610.488
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-475.038	-867.522
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13.077	-25.112
Oman pääoman muutokset	1.593.496	36.359
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	37.543	14.101
Vaihto-omaisuuden muutos	-141.969	-3.099
Saamisten muutokset	-990.193	-58.517
Korottomien velkojen muutokset	<u>1.746.338</u>	<u>142.295</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	<u>6.021.352</u>	<u>-411.708</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS	<u>2.050.701</u>	<u>186.742</u>
Rahavarojen muutos	2.050.701	186.742
Rahavarat 31.12.	11.855.177	10.036.874
Rahavarat 1.1.	9.804.476	9.850.132

2.6. KONSERNITASE

KONSERNITASE
Täysin euroin

	31.12.2017	31.12.2016	VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT	29.913.066	26.801.874	OMA PÄÄOMA	31.437.172	27.083.945
Aineettomat hyödykkeet	121.233	117.337	Peruspääoma	8.874.482	8.884.730
Aineettomat oikeudet	15.246	10.825	Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä	1.840	
Konserniilikearvo			Arvonkorotusrahasasto	104.020	104.993
Muut pitkävaikutteiset menot	105.987	106.512	Muut omat rahastot	246.755	228.892
Ennakkomaksut			Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	21.908.283	16.833.288
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	301.792	1.032.042
Aineelliset hyödykkeet	28.543.289	25.513.166	VÄHEMMISTÖSUUDET	46.607	49.337
Maa- ja vesialueet	1.634.370	1.745.865	KONSERNIRESERVI		
Rakennukset	21.049.961	17.133.755	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4.177.054	4.381.424	Poistoero		
Koneet ja kalusto	890.881	839.818	Vapaaehtoiset varaukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	437.661	6.847	PAKOLLISET VARAUKSET	416.635	325.161
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	353.362	1.405.457	Eläkevaraukset	7.086	8.965
			Muut pakolliset varaukset	409.549	316.196
Sijoitukset	1.248.544	1.171.371	Arvostuserät		
Osakkuusyhteisöosuudet	422.159	334.591	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	182.970	160.193
Muut osakkeet ja osuudet	564.759	574.481	Valtion toimeksiannot	165.765	122.814
Joukkovelkakirjasaamiset			Lahjoitusrahastojen pääomat	16.053	36.065
Muut lainasaamiset	260.700	260.700	Muut toimeksiantojen pääomat	1.152	1.314
Muut saamiset	926	1.599			
ARVOSTUSERÄT					
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	86.549	81.849			
Valtion toimeksiannot	127.676	122.814			
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-42.279	-42.279			
Muut toimeksiantojen varat	1.152	1.314			

	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus	14.416.636	12.739.379		
Aineet ja tarvikkeet	142.853	128.583		
Keskeneräiset tuotteet	142.853	115.132		
Valmiit tuotteet		13.451		
Muu vaihto-omaisuus				
Ennakkomaksut				
Saamiset	2.418.606	2.577.164		
Pitkäaikaiset saamiset	9.941	114.587		
Myyntisaamiset	9	1.321		
Lainasaamiset	1.301			
Muut saamiset	8.631	113.266		
Siirtosaamiset				
Lyhytaikaiset saamiset	2.408.665	2.462.577		
Myyntisaamiset	1.078.675	1.467.210		
Lainasaamiset	31	46		
Muut saamiset	1.015.245	870.237		
Siirtosaamiset	314.714	125.084		
Rahoitusarvopaperit	468.223	511.751		
Osakkeet ja osuudet				
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	333.723	360.238		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	129.300	146.313		
Muut arvopaperit	5.200	5.200		
Rahat ja pankkisaamiset	11.386.954	9.521.881		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44.416.251	39.623.102	44.416.251	39.623.102
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Joukkovelkakirjalainat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Lainat muilta luotonantajilta				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat				
Liittymismaksut				
Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Lainat muilta luotonantajilta				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat				
Laskennalliset verovelat				
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44.416.251	39.623.102	44.416.251	39.623.102

3. LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

3.1. Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

Tuloslaskelma
Rahoituslaskelma
Tase

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

Täysin euroin

	TILINPÄÄTÖS		TILINPÄÄTÖS	
	2017		2016	
Liikevaihto	+325.504		+311.684	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-98.828		-98.000	
Palvelujen ostot	-167.080		-143.697	
Muut toimintakulut	-403	<u>-266.311</u>	-1.647	<u>-243.344</u>
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-38.388		-46.441	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-19.382		-23.688	
Muut henkilösivukulut	-1.478	<u>-59.248</u>	-2.889	<u>73.018</u>
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-341.796		-370.000
Maanvuokrat				
Liiketoiminnan muut kulut				
Liikelylijäämä (-alijäämä)		<u>-341.851</u>		<u>-374.678</u>
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomasta 5.085.172/5 %		<u>-254.259</u>		<u>-254.259</u>
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä				
Poistoeron vähennys		133.337		134.443
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-462.773		-494.494

Vesihuoltolaitoksen osalta on vuoden 2015 alusta lukien siirrytty laskennallisesta eriyttämisestä kirjanpidolliseen eriyttämiseen.

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

Täysin euroin

	TILINPÄÄTÖS 2017	TILINPÄÄTÖS 2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	-55	-4.678
Tulorahoituksen korjauserät		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-97.533	-210.360
Rahoitusosuudet investointi- menoihin	9.000	49.123
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	_____	_____
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	<u>-88.588</u>	<u>-165.915</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-6.159	-7.096
Korottomien velkojen muutos	<u>17.513</u>	<u>13.356</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	<u>+11.354</u>	<u>+6.260</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS	-77.234	-159.655
Rahavarojen muutos		

Vesihuoltolaitoksen osalta on vuoden 2015 alusta lukien siirrytty laskennallisesta eriyttämisestä kirjanpidolliseen eriyttämiseen.

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

Täysin euroin

	TASE 31.12.2017	TASE 31.12.2016
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Maa- ja vesialueet	26.339	26.339
Johtoverkostot ja laitteet	3.003.695	3.410.615
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Keskeneräiset hankinnat	18.476	18.476
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Myyntisaamiset	111.055	111.886
Muut saamiset; alv:n pal.	<u>20.077</u>	<u>13.087</u>
	3.179.642	3.580.373
 VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	5.085.172	5.085.172
Vesihuoltolaitoksen liittymismaksujen osuus edellisten tilikausien ylijäämästä + ed. tilik. yli-/alij.	-5.179.463	-5.027.846
Poistoero	2.909.064	3.176.843
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut	288.759	287.607
Lyhytaikainen		
Ostovelat	74.299	48.884
Ennakonpidätysvelka		
Sotovelka		
Muut siirtovelat, lomapalkkavelka	<u>1.811</u>	<u>9.713</u>
	3.179.642	3.580.373

Vesihuoltolaitoksen osalta on vuoden 2015 alusta lukien siirrytty laskennallisesta eriyttämisestä kirjanpidolliseen eriyttämiseen.

3.2. Tuloslaskelman liitetiedot

TOIMINTATUOTOT TULOSALUEITTAIN (ULKOISET)

	2017	2016
Vaalit	0,00	0,00
Yleishallinto	420.720,26	425.778,22
Taloushallinto	619.613,89	303.521,68
Elinkeinotoimi	406,45	41,93
Kunnanhallitus	28.670,13	21.937,37
Rakennusvalvonta	57.192,57	53.759,72
Sivistystoimi	230.316,95	295.505,66
Sosiaali- ja terveystoimi	0,00	1.879.286,23
Tekninen toimi	<u>2.734.315,80</u>	<u>1.623.526,55</u>
Yhteensä	4.091.236,05	4.603.357,36

POLVIJÄRVEN KUNTA

Valt. 12.11.1996. § 69.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	10 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	20 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	10 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	10 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	Menojäännöspoisto	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto	22 %
Maakaasuverkko	Menojäännöspoisto	15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen koneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	Tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	

Pienhankintaraja on 8.409,40 euroa.

RAHOITUSTUOTOT JA –KULUT

	2017	2016
Osinkotuotot:		
Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy	121.801,18	121.801,18
Pohjois-Karjalan Sähkö Oy	107.579,82	107.579,82

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POISTONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA**VUOSINA 2016 – 2020:**

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	2.998.000
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno (= investointimenot – rahoitusosuudet)	3.035.000
Ero, euroa	37.000
Ero, %	1

Valtuuston hyväksymä Polvijärven kunnan poistosuunnitelma noudattaa poistoista annetun yleisohjeen mukaisia poistoajoja.

Kunta on varautunut joihinkin rakennushankkeisiin investointivarausten avulla.

VEROTULOT

	2017	2016
Kunnallisvero	9.963.256,75	9.658.678,48
Kunnan tuloveroprosentti oli molempina vuosina 20,25.		
Yhteisövero	1.240.763,52	1.026.060,21
Kiinteistövero	908.672,90	919.158,79

3.3. Rahoituslaskelman liitetiedot

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRRRAN KERTYMÄ 5 VUODELTA

<u>Vuosi</u>	<u>Kertymä</u>	2017 <u>5 vuodelta yhteensä</u>	2016 <u>5 vuodelta yhteensä</u>
2017	1.212.231	3.348.748	2.440.726
2016	425.027		
2015	1.259.074		
2014	-3.344		
2013	455.760		
2012	304.209		

3.4. Taseen liitetiedot

POLVIJÄRVEN KUNTA**KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET****1010 Muut pitkävaikutteiset menot 31.12.2017**

Hankintameno 1.1.2017	86.202,65
Lisäykset 2017	
Hankintameno 31.12.2017	<u>86.202,65</u>
Sumu-poistot tilikaudella	<u>-12.319,48</u>
Hankintamenojäännös 31.12.2017	73.883,17
Muut pitkäaikaiset menot 31.12.2017	73.883,17

POLVIJÄRVEN KUNTA

KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET

1100 Maa- ja vesialueet 31.12.2017

Hankintameno 1.1.1997	1.070.977,32
Lisäykset 1997	26.910,07
Myynnit 1997	-3.555,49
Lisäykset 1998	1.681,88
Maanparannus 1998	5.244,43
Myynnit 1998	-4.449,58
Myynnit 1999	-4.228,24
Lisäykset 2000	586,64
Myynnit 2000	-7.850,34
Myynnit 2001	-1.110,21
Myynnit 2002	-3.088,82
Myynnit 2003	-446,30
Lisäykset 2004	4.500,00
Myynnit 2004	-725,49
Myynnit 2005	-4.259,34
Lisäykset 2006	3.000,00
Myynnit 2006	-14.180,07
Lisäykset 2007	100,00
Myynnit 2007	-3.009,15
Lisäykset 2008	47.200,00
Myynnit 2008	-7.268,14
Lisäykset 2009	0,00
Myynnit 2009	-1.743,71
Myynnit 2010	-875,93
Ostot 2011	2.400,00
Myynnit 2011	-10.162,01
Myynnit 2012	-6.376,55
Myynnit 2013	-10.546,35
Myynnit 2014	-8.053,31
Myynnit 2015	-1.197,90
Myynnit 2016	-2.405,09
Ostot 2016	10.000,00
Myynnit 2017	<u>-2.529,55</u>
Hankintameno 31.12.2017	1.074.538,77

POLVIJÄRVEN KUNTA

KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET

Tilit 1110 – 1123

Rakennukset 31.12.2017

Hankintameno 1.1.1997	12.047.065,89
Lisäykset 1997	248.421,30
Lisäykset 1998	604.063,92
Vähennykset 1998	-43.883,76
Lisäykset 1999	500.963,04
Vähennykset 1999	-95.892,85
Lisäykset 2000	551.599,55
Lisäykset 2001	32.440,42
Lisäykset 2002	572.190,24
Lisäykset 2003	198.806,67
Lisäykset 2004	10.056,62
Lisäykset 2005	23.615,77
Lisäykset 2006	5.296.968,39
Vähennykset 2006	-3.731,82
Lisäykset 2007	78.979,73
Lisäykset 2008	80.266,07
Vähennykset 2009	-232.933,91
Lisäykset 2009	35.592,50
Lisäykset 2010	3.260.905,91
Lisäykset 2011	2.568.414,87
Lisäykset 2012	23.048,83
Lisäykset 2013	844.625,68
Lisäykset 2014	406.509,57
Vähennykset 2014	-21.825,82
Lisäykset 2015	87.064,78
Vähennykset 2015	-7.078,64
Lisäykset 2016	70.789,59
Vähennykset 2016	-9.900,00
Lisäykset 2017	<u>1.665.221,84</u>
Hankintameno 31.12.2017	28.792.364,38

Kertyneet sumu-poistot 1.1.2017

-14.771.310,53

Sumu-poistot tilikaudella

-530.016,52

Hankintamenojäännös 31.12.2017

13.491.037,33

Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2017

-3.258.675,02

Rahoitusosuudet tilikaudella

0

Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2017

-3.258.675,02

Rakennukset 31.12.2017

10.232.362,31

POLVIJÄRVEN KUNTA

KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET

Tilit 1130 – 1150

Kiinteät rakenteet ja laitteet 31.12.2017

Hankintamenojäännös 1.1.1997	916.812,40
Lisäykset 1997	603.419,60
Lisäykset 1998	190.357,11
Lisäykset 1999	169.791,60
Lisäykset 2000	122.699,82
Lisäykset 2001	129.496,97
Lisäykset 2002	46.963,10
Lisäykset 2003	213.002,20
Lisäykset 2004	325.884,53
Lisäykset 2005	76.681,78
Lisäykset 2006	14.939,31
Lisäykset 2007	765.250,73
Lisäykset 2008	169.110,86
Lisäykset 2009	22.534,32
Lisäykset 2010	245.368,22
Lisäykset 2011	345.021,46
Lisäykset 2012	4.443.958,66
Lisäykset 2013	505.065,24
Lisäykset 2014	106.597,98
Lisäykset 2015	1.073.459,91
Lisäykset 2016	230.843,96
Lisäykset 2017	<u>384.199,89</u>
Hankintameno 31.12.2017	11.101.459,65
Kertyneet sumu-poistot 1.1.2017	-5.041.913,66
Sumu-poistot tilikaudelta	<u>-574.373,66</u>
Hankintamenojäännös 31.12.2017	5.485.172,33
Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2017	-1.348.772,47
Rahoitusosuudet tilikaudelta	<u>-32.000,00</u>
Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2017	-1.380.772,47
Kiinteät rakenteet ja laitteet 31.12.2017	4.104.399,86

POLVIJÄRVEN KUNTA

KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET

Tilit 1160 – 1187

Koneet ja kalustot 31.12.2017

Hankintameno 1.1.1997	247.904,13
Lisäykset 1997	61.373,12
Lisäykset 1998	209.049,86
Lisäykset 1999	41.501,21
Lisäykset 2000	47.537,98
Lisäykset 2001	221.904,29
Lisäykset 2002	130.429,28
Lisäykset 2003	212.144,94
Lisäykset 2004	165.087,12
Lisäykset 2005	168.731,23
Lisäykset 2006	491.063,83
Lisäykset 2007	99.352,54
Lisäykset 2008	149.437,85
Lisäykset 2009	133.040,59
Vähennykset 2009	-1.000,03
Lisäykset 2010	94.703,83
Lisäykset 2011	74.568,23
Lisäykset 2012	182.445,88
Lisäykset 2013	116.181,64
Lisäykset 2014	172.609,21
Lisäykset 2015	184.260,15
Lisäykset 2016	127.887,92
Lisäykset 2017	<u>131.946,80</u>
Hankintameno 31.12.2017	3.462.161,60
Kertyneet sumu-poistot 1.1.2017	-2.681.989,20
Sumu-poistot tilikaudelta	<u>-108.596,90</u>
Hankintamenojäännös 31.12.2017	671.575,50
Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2017	-451.040,98
Rahoitusosuudet tilikaudelta	<u>-</u>
Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2017	-451.040,98
Koneet ja kalustot 31.12.2017	220.534,52

POLVIJÄRVEN KUNTA

1195 Keskeneräiset työt 31.12.2017

Laajakaista/valokuituverkko	3.800,00
Urheilukenttä	7.708,45
Toimintakeskus Turvalan peruskorjaus	212.509,06
Variksen alueen kunn.tekn. suunnittelu	18.475,67
Sotkuman kylän infra	51.478,36
Uuden urheilukentän suunn. ja rakent.	392,00
Vapaa-aikatalon peruskorjauk. suunn.	27.217,18
Paloaseman peruskorjaus	24.943,90
Hankintameno 1.1.2017	1.323.085,90
Vähennykset	-1.119.139,29
Lisäykset	<u>142.578,01</u>
Hankintameno 31.12.2017	346.524,62

OSAKKEET JA OSUUDET

1203	Kuntayhtymäosuudet		31.12.2017	31.12.2016
	P-K:n koulutus kuntayhtymä		320.785,84	320.785,84
	Tuustaipaleen kuntoutumiskeskus		0	10.248,19
	Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto		735,65	735,65
	P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.		0	1.091.604,06
	Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen ky. (Siun sote)		<u>1.085.138,51</u>	<u>0</u>
			1.406.660,00	1.423.373,74

TYTÄRYHTIÖOSAKKEET JA OSUUDET

1201	Polvijärven yrityspalvelu Oy Kv 3.5.95, Kv 29.4.02, Kv 24.8.04, Kv 21.12.05, Kv 21.12.06, Kv 19.12.07, Kv 18.12.08, Kv 21.12.10, Kv 20.12.11, Kv 18.12.13		3.139.203,72	3.139.203,72
	Kiint. Oy Polvijärven Vuokratalot Kv 29.9.92, 18.12.01 ja 21.12.04, Kv 21.12.05, Kv 21.12.06, Kv 19.12.07, Kv 18.12.08, Kv 17.12.09, Kv 21.12.10, Kv 18.12.13, Kv 19.12.14		<u>2.674.548,35</u>	<u>2.524.548,35</u>
			5.813.752,07	5.663.752,07

OSAKKUUSYHTEISÖOSAKKEET

1205	Outokummun seudun teoll.kylä Oy	Kv 12.8.85, 25.6.87	232.099,34	232.099,34
	Joensuun seudun Jätehuolto Oy 51	Kv 18.06.96	<u>85.775,84</u>	<u>85.775,84</u>
			317.875,18	317.875,18

MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

1212	P-K:n Energiaholding Oy	46489	yht.kokous 20.9.00	78.188,89	78.188,89
	P-K:n Sähkö Oy	41061	Kv 27.09.45	69.059,64	69.059,64
	Karjalan Matkailu Oy	23	Kv 16.06.69	967,08	967,08
	M-Real Oyj	175	Kv 16.06.69	1.015,35	1.015,35
	As. Oy Jääskelänpiha	1587	Kh 17.09.72	61.610,92	60.622,35
	As. Oy Rukkipelto	653	Kv 19.01.75	10.982,67	10.982,67
	As. Oy Rukkipuisto/Willman kuolinp.	311	Valtiokonttori/ Kh 04.02.02	0	0
	As. Oy Kanervarinne	630	Kv 11.04.85	15.136,91	15.136,91
	As. Oy Peltopirtti	840	Kh 11.05.87	16.818,79	16.818,79
	As. Oy Rantapuisto	350	Kh 20.02.89	20.182,55	20.182,55
	As. Oy Jääskeläntie	198	Kh 31.12.90	42.155,78	42.155,78
	As. Oy Koivulehto	120	Kh 26.08.91	23.546,31	23.546,31
	As. Oy Mäntyhovi	126	Kv 27.05.92	40.365,10	40.365,10
	As. Oy Koistilanmäki	90	Kh 20.06.94	20.182,55	20.182,55
	P-K:n Tietotekniikkakeskus Oy		Kv 26.10.84	84,09	84,09
	Kuntarahoitus Oy	8250	Kv 26.08.93	5.045,64	5.045,64
	Kinahmon vesios.k.		Kv 30.08.76	3.195,57	3.195,57
	Ruvaslahden vesios.k.	3	Kh 17.06.82	2.018,26	2.018,26
	Rauanlahden vesios.k.	1	Kh 02.01.84	336,38	336,38
	Martonvaaran vesios.k.	2	Kv 04.06.86	672,75	672,75
	Polvij.etel.vesios.k.	10	Kv 14.07.88	3.363,76	3.363,76
	Polvijärven OP	1	Kv 14.05.37	84,09	84,09
	Metsäliitto	7797	Kv 22.12.76	57.588,00	54.508,00
	P-K:n Sairaskotiyhdistys		Kv 24.05.84	168,19	168,19
	As.Oy Välitien Karnukka	8283	Kh 12.05.97	0	0
	Joensuun seudun	99	Kv 18.12.01 ja		
	Kehittämisyhtiö Josek Oy		Kh 14.03.05	16.650,81	16.650,81
	Ktö Oy Kauppakartano/ent. Vapaasrk.		Kh 22.4.13	7.038,00	7.038,00
	Ktö Oy Metsätalo/ent. Stora Enso		Kh 22.4.13	25.507,70	25.507,70
	Ktö Oy Metsätalo/ent. Kela		Kh 22.4.13	29.800,00	29.800,00
	Maitoa markkinoille –säätio		Kv 18.12.13	6.850,00	6.850,00
	Koha Suomi ry			501,16	0
				558.916,94	554.848,37
		Yhteensä		8.097.204,19	7.959.849,36

SAAMISET

	2017	2016
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset		
- Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratalot	20.477,41	16.666,06
- Polvijärven yrityspalvelu Oy	823,10	923,80
Lainasaamiset		
- Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratalot	156.977,61	206.977,57
- Polvijärven yrityspalvelu Oy	87.400,00	87.400,00
 Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä:		
 Muut saamiset		
- P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.	0	2.079,46
- P-K:n sosiaali- ja terveystalujen ky. (Siun sote)	138.438,20	0
- P-K:n Koulutuskuntayhtymä	0	280,85
- I-S laboratorokeskus	3.017,04	3.461,88

OMA PÄÄOMA

	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	8.880.652,75	8.880.652,75
Peruspääoma 31.12.	8.880.652,75	8.880.652,75
Liittymismaksurahasto 1.1.		
Lisäykset tilikaudella		
Siirto edellisten tilikausien ylijäämään		
Liittymismaksurahasto 31.12.		
Edellisten tilikausien ylijäämä	7.743.902,83	6.836.355,88
Tilikauden yli-/alijäämä	+523.724,54	+907.546,95
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	17.148.280,12	16.624.555,58

LAINAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT 1.1.2022 JÄLKEEN

	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	<u>0</u>	<u>0</u>
Yhteensä	0	0

VELKOJEN ERITTELY

	2017	2016
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä:		
Siirtovelat		
- P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.	0	576.510,31
- P-K:n sosiaali- ja terveystyöpalvelujen ky. (Siun sote)	39.954,80	0

ERITTELY SIIRTOVELOISTA

	2017	2016
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	686.762,89	517.157,43
Korkojaksotukset	6.968,00	10.915,46

MUUT VASTUUSITOUMUKSET

	2017	2016
Muiden puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	1.103.694,00	1.043.694,00
Jäljellä oleva pääoma	356.762,12	336.323,19

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	50.000,00	50.000,00
---------------------------	-----------	-----------

Varaus koskee mahdollisia kunnan maksettavaksi tulevia takautuvia palkkoja ja korvauksia. Varaus sisältyy taseeseen ja tuloslaskelmassa muihin rahoituskuluihin.

KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUUT

	31.12.2017	31.12.2016
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	25.270.094,00	21.968.930,00
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	16.701,37	16.398,35

VASTUUSITOUMUKSET SAMAAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN OSALTA

Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset	2017	2016
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00

RAKENNUS- JA TAKUUAJAN VAKUUDET

Rakennuskohde	Urakoitsija	Pankki/ Tak.laatu	Euroa	Rak.aik. =R Tak.aik. =T	Voimassa	Vastaan- otto- tarkastus	Vakuus hyväksytty
Kuorevaarantien alueen ve- sihuoltotyö	Schneider Electric Finland Oy	Atradius Credit Insurance N.V.	488,00	T	9.9.2018		Rak.p. 29.6.2016 § 23
Kuorevaarantien alueen ve- sihuoltotyö	J ja P Timonen Oy	Danske Bank Oyj	2 998,40	T	8.9.2018		Rak.p. 1.7.2016 § 25
Sotkuman koulun ja päivä- kodin laajennus rakennusurakka	Kesälahden Rakennus Oy	Nordea Pankki Suomi Oyj	20 380,00	T	15.10.2019		Rak.p. 19.5.2017 § 1
Sotkuman koulun ja päivä- kodin laajennus automaatiourakka	Schneider Electric Finland Oy	Atradius Crédito y Caución S.A. de Seguros y Reasuguros sivuliike	220,00	T	15.10.2019		Tekn.johtaja 14.7.2017 § 3
Sotkuman koulun ja päivä- kodin laajennus sähköurakka	Karelian Sähkö Oy	Nordea Pankki Suomi Oyj	1 886,80	T	6.10.2019		Tekn.johtaja 14.7.2017 § 4

Rakennuskohde	Urakoitsija	Pankki/ Tak.laatu	Euroa	Rak.aik. =R Tak.aik. =T	Voimassa	Vastaan- otto- tarkastus	Vakuus hyväksytyt
Sotkuman koulun ja päivä- kodin laajennus putkiurakka	Putkihanke Oy	Danske Bank Oyj	3 555,40	T	7.10.2019		Tekn.johhtaja 14.7.2017 § 5
Polvijärven lähiliikunta- paikka	Joensuun Ympäristötuotanto Oy	Pohjois-Karjalan Osuus- pankki	6 659,00	T	5.10.2019		Tekn.johhtaja 21.12.2017 § 10

Vakuusyhdistelmä

MAA-AINESLUPUIEN VAKUUDET 31.12.2017

LUVAN HAKIJA	LUPA MYÖNNETTY	VOIMASSAOLO- AIKA	VAKUUS EUROA	VAKUUS ANNETTU PVM	LOPPUTARKASTUS PVM/ VAKUUS PALAUTETTU
Autoyhtiö Sormunen Oy 607-414-370-3	9.11.2006	31.12.2016	4.500,-	28.12.2007	
Autoyhtiö Sormunen Oy 607-414-370-3	30.9.2014	31.12.2024	5.000,-	15.2.2016	
Destia Tieliikelaitos 607-413-27-1	12.6.2007	30.09.2012	1.500,-	15.6.2007	Lopput. kesällä 2018
Kirjavainen Onni ja Heli 607-402-2-13607-401-97-1 ja 607-401-97-2	10.6.2009	31.12.2018	1.500,-	23.6.2009	
Kuiri Alpo ja Ari 607-407-3-80	29.4.2014	31.12.2023	5.000,-	17.12.2014	
Laasonen Seppo 607-402-5-22	20.10.2011	31.12.2020	1.000,-	Ei aloitettu ottoa	

LUVAN HAKIJA	LUPA MYÖNNETTY	VOIMASSAOLO- AIKA	VAKUUS EUROA	VAKUUS ANNETTU PVM	LOPPUTARKASTUS PVM/ VAKUUS PALAUTETTU
Lappalainen Vilho 607-402-5-47	21.4.2015	31.12.2025	5.000,-	Ympäristölupa valitus ratkaistu	
Maanrakennus Leivo Oy 607-402-40-2	14.6.2004	31.12.2013	3.000,-	27.4.2005	Lopput. kesällä 2018
Nevalainen Teuvo 607-401-193-2 ja 607-401-73-1	15.9.2005	31.12.2015	1.000,-	3.2.2009	Lopput. kesällä 2018
Nevalainen Teuvo 604-414-121-6	10.6.2009	31.12.2018	2.000,-	9.11.2009	
Polvijärven Sora Oy/ Ari Leppänen 607-414-81-8	9.11.2006	31.12.2016	5000,-	18.12.2006	
Polvijärven Sora Oy 607-414-81-8	31.5.2011	31.12.2020	6.000,-	1.6.2011	
Polvijärven Sora Oy 607-402-35-1	20.11.2012	31.12.2023	4.000,-	8.1.2013	

LUVAN HAKIJA	LUPA MYÖNNETTY	VOIMASSAOLO- AIKA	VAKUUS EUROA	VAKUUS ANNETTU PVM	LOPPUTARKASTUS PVM/ VAKUUS PALAUTETTU
Polvijärven Sora Oy 607-414-33-17	13.10.2016	31.12.2021	-	-	
Polvijärven Sora Oy 607-414-7-54	13.10.2016	31.12.2022	5.000,-	16.3.2018	
Polvijärven Sora Oy 607-414-81-8	17.10.2017	31.12.2027	5.830,-	16.3.2018	
Polvijärven Yrityspalvelu Oy 607-413-18-23, 607-413-18-22 ja 607-413-18-19	11.12.2003	31.12.2013	3.500,-	19.12.2003	Lopput. kesällä 2018
Puhakka Esa 607-402-2-13, 607-401-97-1 607-401-97-2	10.6.2009	31.12.2018	1.500,-	26.6.2009	
Ronkainen Juhani 607-402-2-18	15.12.1998	31.12.2008	840,94 (5000,- mk)	16.11.1999	
Ronkainen Juhani 607-402-2-18	10.6.2009	31.12.2018	2.000,-	Vanhan luvan vakuus vakuutena tässä luvassa	
Räsänen Raimo 607-403-22-41	15.12.2009	31.12.2019	3.500,-	19.5.2010	Lopput. kesällä 2018

LUVAN HAKIJA	LUPA MYÖNNETTY	VOIMASSAOLO- AIKA	VAKUUS EUROA	VAKUUS ANNETTU PVM	LOPPUTARKASTUS PVM/ VAKUUS PALAUTETTU
Saari Alpi 607-407-9-18	27.1.1992	31.12.2001	504,56 (3.000,- mk)	10.1.1996	Lopput. kesällä 2018
Saari Alpi 607-407-9-18	29.3.2000	31.12.2010	2.523,- (15.000,- mk)	22.1.2003	Lopput. kesällä 2018
Soininen Jaakko 607-413-22-42	15.12.2009	31.12.2019	5.000,-	22.11.2010	
Sormunen Petri 607-414-81-7	9.4.2010	31.12.2019	3.000,-	30.4.2010	
Sormunen Petri 607-414-8-58	20.11.2012	31.12.2028	5.000,-	6.12.2012	
Tanskanen Jaakko 607-414-4-39	15.9.2015	31.12.2025	5.000,-	Ei aloitettu ottoa	

HUOLLETTAVIEN VARAT

	2017	2016
Huollettavien varat ja pääomat	0,00	37.590,72

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.

	2017	2016
Yleishallinto	7	3
Taloushallinto (siitä keskuskeittiöllä 16)	21	21
Rakennusvalvonta	2	2
Sivistystoimi	92	90
Sosiaali- ja terveystoimi	-	103
Tekninen toimi	<u>26</u>	<u>24</u>
	148	243
Palkkatuella palkatut (menot kirjataan yleishallinnon tulosalueelle, mutta henkilöt työskentelevät eri hallintokunnissa)	<u>21</u>	<u>11</u>
Yhteensä	169	254

HENKILÖSTÖKULUT

	2017	2016
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	5.331.715,89	8.992.145,72
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1.748.794,44	2.648.884,41
Muut henkilösivukulut	225.076,94	554.806,39
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurät	-80.203,98	-143.162,83
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	7.225.383,29	12.052.673,69
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	2.553,42	2.800,00

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT**2017****2016**Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy
Tilintarkastuspalkkiot

5.938,00

9.942,00

3.5. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT 31.12.2017

	Omistus- osuus	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus tilikauden tuloksesta
Tytäryhteisöt				
- Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratalot	100 %	2.780.387,93	1.088.169,56	-17.122,60
- Polvijärven yrityspalvelu Oy	100 %	1.637.220,17	161.880,80	-150.085,65
Kuntayhtymät				
- Siun sote	3,68 %	1.549.234,23	8.438.350,27	-50.980,42
- P-K:n koulutuskuntayhtymä	2,60 %	2.142.285,83	301.540,29	932,26
- Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	2,57 %	53.114,85	43.923,36	-4.676,12
Osakkuusyhteisöt				
- As. Oy Jääskelänpiha - ei yhdistelty taseeseen eikä tuloslaskelmaan KPL 6:12.2 §:n nojalla	32,84 %			

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot ja Polvijärven yrityspalvelu Oy sekä kuntayhtymät.

Tytäryhtiöt on yhdistelty kokonaan, koska kunta omistaa ne 100 %:sti. Kuntayhtymät on yhdistelty Polvijärven kunnan omistusosuuksien mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt on merkitty konsernitaseeseen vain niiden hankintamenona osakkeissa ja osuuksissa, niitä ei ole muutoin yhdistelty KPL 6:12.2 §:n nojalla.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellisesti eli pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu.

Poikkeavat tilikaudet

Tytäryhtiöillä tai kuntayhtymillä ei ole kunnan tilikaudesta poikkeavia tilikausia.

Vähemmistöosuudet

Kunnan tytäryhtiöissä ei ole ulkopuolisten omistusta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalojen käyttöomaisuuden poistot on oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhtiön oman pääoman erää "edellisten tilikausien yli/alijäämä" vastaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on siirretty ohjeen mukaisesti konsernitaseeseen omaan pääomaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2016 tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2016 tietojen kanssa.

KONSERNITASEEN OMA PÄÄOMA

	31.12.2017	31.12.2016
Peruspääoma 1.1.	8.884.730,12	8.888.569,03
- Itä-Suomen päihdehuollon ky.	-10.248,19	-3.838,91
- Säänt. ja yhdist. po. Siun sote	1.840,00	
Peruspääoma 31.12.	8.876.321,93	8.884.730,12
Arvonkorotusrahasto 1.1.	104.992,99	166.637,03
- Arvonkorotusten vähennys tilikaudella	<u>-973,35</u>	<u>-61.644,04</u>
Arvonkorotusrahasto 31.12.	104.019,64	104.992,99
Muut omat rahastot		
Rahaston pääoma 1.1.	228.891,99	228.514,68
- P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.		+229,87
-Siun sote	+18.286,49	
- P-K:n koulutuskuntayhtymä		
- P-K:n Maakuntaliitto	+3.931,14	-3.691,32
- Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä	<u>-4.354,13</u>	<u>+3.838,76</u>
Rahaston pääoma 31.12.	246.755,49	228.891,99
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	16.833.288,15	16.883.149,42
muutokset tilikaudella		
- K. Oy Polvijärven Vuokratalot poisto-oikaisu	3.214.866,85	
- kunta	1.678.416,26	-205.670,48
- P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.	135.234,23	+112.025,39
- P-K:n koulutuskuntayhtymä	52.182,50	+30.398,28
- Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä	10.615,84	-339,04
- P-K:n Maakuntaliitto	687,75	-3.136,46
- Polvijärven Yrityspalvelu Oy	-47.987,19	-48.289,46
- Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot	<u>30.978,97</u>	<u>+65.150,50</u>
	21.908.283,36	16.833.288,15
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	21.908.283,36	16.833.288,15
Tilikauden yli/alijäämä	<u>301.792,01</u>	<u>+1.032.042,10</u>
Oma pääoma yhteensä	31.437.172,43	27.083.945,35

PAKOLLISET VARAUKSET

	2017	2016
Muut pakolliset varaukset		
Eläkevastuuvaraus		
- P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.	7.086,40	8.964,64
Potilasvakuutusvaraus		
- P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.		264.898,62
- Siun sote	338.248,60	
Muut pakolliset varaukset		
- P-K:n Maakuntaliitto	0,00	1.296,74
- P-K:n Koulutuskuntayhtymä	1.300,00	
- Polvijärven kunta	50.000,00	50,000,00

VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Polvijärven kunta		
- Investointivaraus	5.334.931,16	5.668.961,79
P-K:n koulutuskuntayhtymä	-	-
P-K:n sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky.	-	-

KIRJANPITOASETUKSEN 2 LUVUN MUKAISET LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (PMA) mikroyrityssäännöstöä.

Poikkeukselliset erät

Poikkeuksellisten olennaisten kuluerien sisältö

Yhtiön tilinpäätöksessä on kirjattu arvonalentumiset maa-alueisiin sisältyneestä substanssipoistettavasta Sara-ahon kivilouhoksesta 99 785,87 euroa sekä sumu-poistettavasta sahaushallista ja sähköistyksestä 14 440,13 euroa. Tilikauden arvonalentumiset ovat yhteensä 114 226,00 euroa.

Olennaiset pakollisten varausten muutokset

Sara 2 kivilouhoksen maisemointi

Yhtiön rakennuskiven louhinta on päättynyt ja Sara 2 kivilouhoksen maisemointia varten on tilinpäätöksessä tehty 20 000 euron suuruinen pakollinen varaus.

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET (7§)

Muut annetut vastuusitoumukset

Vakuuslaji	Vakuus	Kenen puolesta
Käteispankki	8 500,00	omasta
Kiinteistökiinnitykset (25 200)	15 000,00	omasta

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Arvonlisäverolain mukaiset kiinteistön uudis- ja perusparannusinvestointien tarkistusvelvollisuudet:
Kiinteistöinvestoinnin sisältämä arvonlisävero 59 618,85 tarkistusvelvollisuus päättyy 31.12.2019.

OSAKEYHTIÖLAIN TARKOITTAMAT TOIMINTAKERTOMUSTIEDOT

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2017	2016
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	2 825 100,00	2 825 100,00
Osakepääoma 31.12.	2 825 100,00	2 825 100,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	2 825 100,00	2 825 100,00
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	80 000,00	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	80 000,00	80 000,00
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	-1 117 794,18	-1 069 806,99
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	-1 117 794,18	-1 069 806,99
Tilikauden voitto	-150 085,65	-47 987,19
Oma pääoma yhteensä	-1 637 220,17	-1 787 305,82

TASE-ERITTELY 31.12.2017
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet		€	€
Maa- ja vesialueet			
Maa-alueet	Teerikartano	4 240,35	
	Polvihovi	14 013,42	
	Polvikumpu	41 776,30	
		60 030,07	60 030,07
Liittymismaksut:	Teerikartano	19 250,96	
	Välitienkartano	13 305,01	
	Vanamotie	10 121,55	
	Polvikumpu	24 932,18	
	* Kirkkojoenrinne	17 633,53	
	* Kirkkoj.rinne liitetty kaukol		
	1.9.2007 liitt.maksu 6604,74 €		
	Näkinpuisto	23 625,36	
	Ahdinpuisto	17 590,44	
		126 459,03	126 459,03
Rakennukset	Teerikartano	262 506,43	
	Välitienkartano	256 662,62	
	Polvihovi	210 623,45	
	Vanamotie	281 195,59	
	Polvikumpu	965 490,32	
	Kirkkojoenrinne	285 354,50	
	Näkinpuisto	661 652,82	
	Ahdinpuisto	554 372,25	
		3 477 857,98	3 477 857,98
Koneet ja laitteet:	Teerikartano	1 409,35	
	Välitienkartano	3 373,94	
	Polvihovi	2 111,10	
	Vanamotie	3 544,99	
	Polvikumpu	186,58	
	Kirkkojoenrinne	3 519,79	
	Näkinpuisto	103,42	
	Ahdinpuisto	7 017,78	
		21 266,95	21 266,95
PYSYVÄT VASTAAVAT			<u>3 685 614,03</u>

KIINTEISTÖ OY POLVIJ. VUOKRATALOT

VAIHTUVAT VASTAAVAT

	€	€
Vuokrasaamiset		
Teerikartano		
Välitie 16	4 345,27	
Välitienkartano		
Välitie 11	7,00	
Vanamotie 3		
Vanamotie	642,23	
Polvikumpu I - II		
Vasaraniement. 6-8	3 014,39	
Kirkkojoenrinne		
Kansantalontie 12	714,52	
Näkinpuisto		
Näkintie 2	3 932,77	
Ahdinpuisto		
Tapiontie 2	1 683,38	
Yhteensä vuokrasaamiset		14 339,56
(luettelo henkilöittäin vuokrasaamisista, liite nro 1)		

Rahat ja pankkisaamiset:

OP vuokratalot	141 490,30	
OP vuokravakuutili	27 113,60	
	168 603,90	168 603,90

VAIHTUVAT VASTAAVAT

182 943,46

VASTAAVAA

3 868 557,49

VASTATTAVAA

Oma pääoma

€ €

Sulautuneen yhtiön osakepääomat fuusiosopimuksen mukaan:

Sidottu oma pääoma

Teerikartano	osakkeita 150 kpl	2 522,82
Välitienkartano	osakkeita 97 kpl	1 631,42
Polvihovi	osakkeita 360 kpl	6 054,77
Vanamotie	osakkeita 100 kpl	1 681,88
Polvikumpu	osakkeita 1280 kpl	21 528,05
Kirkkojoenrinne	osakkeita 90 kpl	1 513,69
Näkinpuisto	osakkeita 930 kpl	15 641,48

KIINTEISTÖ OY POLVIJ. VUOKRATALOT

Ahdinpuisto	osakkeita 100 kpl	1 681,88	
		52 255,99	
Osakepääoman korotus			
Rekisteröity 13.1.2003			
Siirto vapaasta omasta pääomasta (29.11.2002)		563,01	
Uusia osakkeita 3957 kpl x 17,- € (27.11.2002)		67 269,00	
Uusia osakkeita 14705 kpl x 17,- € (7.4.2005)		249 985,00	
Uusia osakkeita 8823 kpl x 17,- € (28.4.2008)		149 991,00	
Uusia osakkeita 8823 kpl x 17,- € (30.4.2007)		149 991,00	
Uusia osakkeita 11765 kpl x 17,- € (4.6.2008)		200 005,00	
Uusia osakkeita 5882 kpl x 17,- € (18.12.2008)		99 994,00	
Uusia osakkeita 17647 kpl x 17,- € (14.12.2008)		299 999,00	
Uusia osakkeita 8823 kpl x 17,- € (6.10.2010)		149 991,00	
Uusia osakkeita 11764 kpl x 17,- € (25.7.2011)		199 988,00	
Uusia osakkeita 11764 kpl x 17,- € (21.9.2012)		199 988,00	
Uusia osakkeita 11764 kpl x 17,- € (28.5.2013)		199 988,00	
Uusia osakkeita 5883 kpl x 17,- € (20.12.2013)		100 011,00	
Uusia osakkeita 16470 kpl x 17,- € (12.5.2014)		279 990,00	
Uusia osakkeita 11764 kpl x 17,- € (13.5.2015)		199 988,00	
Yhteensä osakkeita 152 941 kpl		2 599 997,00	2 599 997,00
Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo 17,00 €			
Vapaa oma pääoma			
	Osakepääoman muutos fuusiossa		
	Välitienkartano	976,16	
	Polvihovi	4 036,51	
	Vanamotie	840,94	
	Polvikumpu	5 382,01	
	Kirkkojoenrinne	1 009,13	
	Näkinpuisto	10 427,65	
	Ahdinpuisto	<u>840,94</u>	
		23 513,34	
	Siirto omaan pääomaan (29.11.02)	-563,01	
		22 950,33	22 950,33
Vararahasto			
Sijoit.vap.oman pääom.rahastoon		300 000,00	300 000,00
(Osakkeen om.Pj.kunta maks suor 4.2.2016 ja 17.2.2017)			
Voitto/tappio			
	Edell.tilikaudelta	-125 436,80	
	Tilikauden tappio	-17 122,60	
		-142 559,40	-142 559,40
Oma pääoma			<u>2 780 387,93</u>
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma		€	€
Lainat rahoituslaitoksilta	Valtiokonttorilta		
	Näkinp. 1300/11070	153 865,96	
	Näkinp. 1300/14990	86 926,79	
	Ahdinp. 1300/1890	299 559,90	
		540 352,65	540 352,65
Saadut ennakot			
Vuokratakuu		27 088,72	27 088,72
	(luettelo henkilöittäin vuokratakuista, liite nro 2)		
Lainat Polvijärven kunnalta			
	Polvihovi	6 273,19	
	Polvihovi (12.6.03)	52 138,00	

KIINTEISTÖ OY POLVIJ. VUOKRATALOT

	Polvikumpu	10 764,04	
	Polvikumpu	33 812,68	
	Kirkkojoenrinne	261,20	
	Kirkkojoenrinne	12 345,26	
	Näkinpuisto	14 676,92	
	Näkinpuisto	14 300,84	
	Ahdinpuisto	47 090,10	
		191 662,23	191 662,23
	Pitkäaikainen vieras pääoma		<u>759 103,60</u>
	Lyhytaikainen vieras pääoma		
	Valtiokonttori lainojen vuosilyhennykset		
	Näkinp. 1300/11070	38 090,49	
	Näkinp. 1300/14990	34 153,50	
	Ahdinp. 1300/1890	57 245,32	
		129 489,31	129 489,31
Saadut ennakot	Ennakkomaksut Tammikuun ja helmikuun vuokria (Luettelo henkilöittäin ennakkomaksuista, liiten nro 3)		1 306,29
Ostovelka	Ostovelka muut		
	PKS	2 931,57	
	Oulun Sähkömyynti	1 993,62	
	Sos. Dem. Puolue	12,00	
	Polvijärven Tietsikka	29,00	
	OP Palvelumaksut	132,20	
	Urak. K. Kaasinen	1 302,00	
	Polvijärven Sähkö	282,50	
	Joensuun Kierr. Ja Kulj.	1 542,97	
	Polvijärven Kone ja Tarvike	276,24	
	Polvijärven Monitoimi	8 047,20	
	Puhas Oy	1 162,43	
		17 711,73	17 711,73
	Lainat Polvijärven kunnalta (vuosilyhennykset)		
	Polvihovi	10 427,60	
	Polvihovi	6 273,17	
	Polvikumpu	10 764,04	
	Polvikumpu	16 906,36	
	Kirkkojoenrinne	261,20	
	Kirkkojoenrinne	12 345,24	
		56 977,61	56 977,61
	Tilapäislaina Polvijärven kunnalta	100 000,00	100 000,00
	Ostovelka Polvijärven kunnalle		
	Kaukolämpölaskut	11 289,33	
	Vesitasauslaskut	9 188,08	
		20 477,41	20 477,41

4. LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

- atk-tulosteiset päiväkirjat
- atk-tulosteiset pääkirjat
- tasekirja sidottuna

LUETTELO TOSITELAJEISTA JA SIIRTOTAULUISTA**Tositelajit**

ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDNET	Budnetti-tositteet
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet
MUISIS	Muistiot/sisäinen
MUIST1	Muistiotositteet 1
OMAKSU	Ostoreskontramaksut
OSTOT	Ostolaskut
PALKAT	Palkkatositteet
PANKKI	Pankkien tiliotteet
SISRON	Sis. laskut Rondo
VANHAT	Vanhat saldot
YMR10	MR Myyntilaskut, laskulaji 10 alkaen
YMR99	MR Myyntilaskut, laskulaji 99 saakka
YMRHYV	MR hyvityslaskujen kuittaus
YMRMAN	MR manuaalisuoritukset
YMRVII	MR Viitesuoritukset
ZAPU	UDP-raportointi

Siirtotaulut

PALKA2	Populus/palkat kirjanpitoon
PANKKI	Pankkitositteet/Basware
PROEL	Pro eLaskutus, laskut/asiakkaat
PROHYV	Hyvityslaskujen maksatus, Pro e
SISLAS	Sisäiset laskut/Pro e-laskutus
YMRVII	MR, viitesuoritukset

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Kunnan tasekirja säilytetään pysyvästi. Muut tilinpäätösasiakirjat säilytetään kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n mukaisesti vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä lukien.

Tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto ja koneellisen kirjanpidon täsmäytys selvitykset sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto säilytetään vähintään 6 vuotta.

5. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

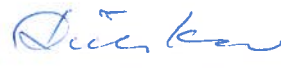
POLVIJÄRVEN KUNTA

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Polvijärvellä 03. huhtikuuta 2018

POLVIJÄRVEN KUNNANHALLITUS

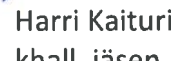

 Asko Mustonen
 puheenjohtaja

 Riitta Kuronen
 I varapuh.johtaja

 Jorma Huttunen
 II varapuh.johtaja

 Maiju Anttilainen
 khall. jäsen

 Raili Tanskanen
 khall. jäsen

 Harri Kaituri
 khall. jäsen

 Jukka Mutanen
 khall. jäsen

 Pauliina Parikka
 khall. jäsen

 Pauli Sahlsten
 khall. jäsen

 Jari Tuononen
 kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

OLEMME ANTANEET SUOCITAMASTAMME TILINTARKASTUKSESTA
 TÄNÄN KÄYTÖMUKSEN. POLVIJÄRVELLÄ 29.5.2018

TALVEA JULKISHALLINNON PALVELUT OY
 JHTT-YHTEISÖ

 TIMO NUUTINEN
 HT- JA JHT-TILINTARKASTAJA